

A közsé­g­finan­szí­rozási rendszer és annak kritikája

30 - 31. oldal

Iskolahálózatunk optimalizálásáról

32 - 43. oldal

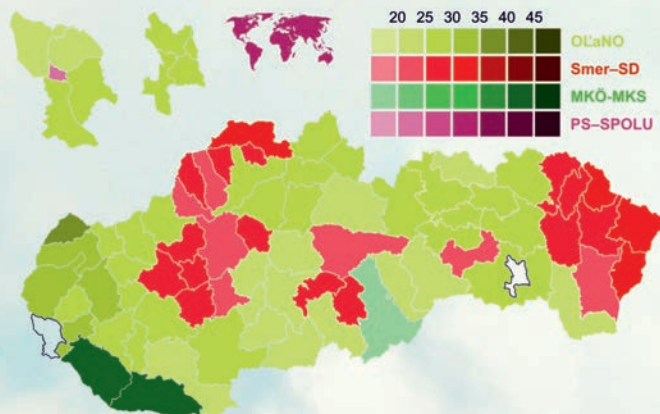
A hivatali kétnyelvűségről

52 - 54. oldal

www.onkormanyzas.sk

X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM, 2020. MÁJUS

ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE

4 - 29. oldal

A parlamenti választások eredményei

Tartalom

Parlamenti választások 4

A községfinanszírozási rendszer és annak kritikája 30

Iskolahálózatunk optimalizálásáról 32

Önkéntesség 44

Egy törvény az effektív és átlátható gazdálkodásról 47

A hivatali kétnyelvűségről 52

Interjú Juhász Péterrel 55

Megnyugtató eredmények Pozsony megyében 57

Interjú Gyarmati Tihamérral 60

JÁRVÁNY UTÁN VÁLSÁG

Járvány, vesztegár, koronavírus. Szlovákiában még kormányváltás is. Eggyel több bizonytalanság. Az önkormányzatoknak sok a teendője. Megszokták az emberek, ha baj van, eligazít a községháza, a polgármester, a hivatalnok. Most sincs másként. Tudjuk, felelünk a közösségeinkért is.

Nincs védőmaszk? Csináld magad! Szinte már nincs önkormányzat az országban, amely nem szervezte meg önkéntesekkel a maszkvarrást.

A gondozószolgáltatnak is több a dolga, sokféle az amúgy még mobilis idős emberek bevásárlását is segíteni kell, különösen ott, ahol bolt is csak a szomszédos faluban van... S ahol csak előregedett lakosság él. Most látjuk igazán, milyen fontos lenne a helyi közellátás, a normális tömegközlekedés meg az orvos! Minden, ami piaci alapon nem éri meg. Rögtönözni kell, azonnal reagálni a szükségletekre, mert az interneten, a világhálón sem intézhető minden. És fertőtleníteni, fertőtleníteni, fertőtleníteni, felügyelni mindent, még a temetéseket is.

Nem ilyen rendkívüli helyzetre terveztük a kiadásainkat. Tehát a munkánkat is végeznünk kell közben. Az önkormányzat teendői sem várhatnak.

Át kell vizsgálni, mi tartható és mi nem az idei év költségvetéséből, mennyire reálisak a tervezett adóbevételek, beruházások, mit lehetne lefaragni, hol kell emelni a tételt, hol lehetne tartalékolni. Nemcsak a közeljövőt kell szem előtt tartanunk, hanem előre is néznünk kell, hogy mi lesz jövőre. Mert a járvány a gazdaságban krízist hoz magával. Visszaesés jöhet – jön is! –, a munkahelymentő intézkedések ellenére munkahelyek is megszűnhetnek, szegényebbek leszünk, pedig jobbra számítottunk. Központi szinten a kormány már nekilátott a gazdaságélénkítő, -segítő intézkedések kidolgozásának. Biztosak lehetünk abban, hogy az adóbevételek egy részét el fogják engedni, s ha csökken a jövedelemadó-bevétel, azt az önkormányzatok szenvedik meg leginkább, hiszen az szja az ő jövedelemforrásuk. Településeink ebből élnek. Minden elvesző munkahellyel, minden elengedett adóval a helyi és megyei kasszák lesznek szegényebbek, miközben a kiadásaink növekednek. A hulladékkezelési díjak például évről évre, mert ezt törvény írja elő; a szegényedő önkormányzat a szegényedő lakosságról mégsem vehet le majd terheket, mert akkor az iskola, az óvoda, a bölcsőde, a szociális ellátás... Melyik ujjunkba harapjunk?

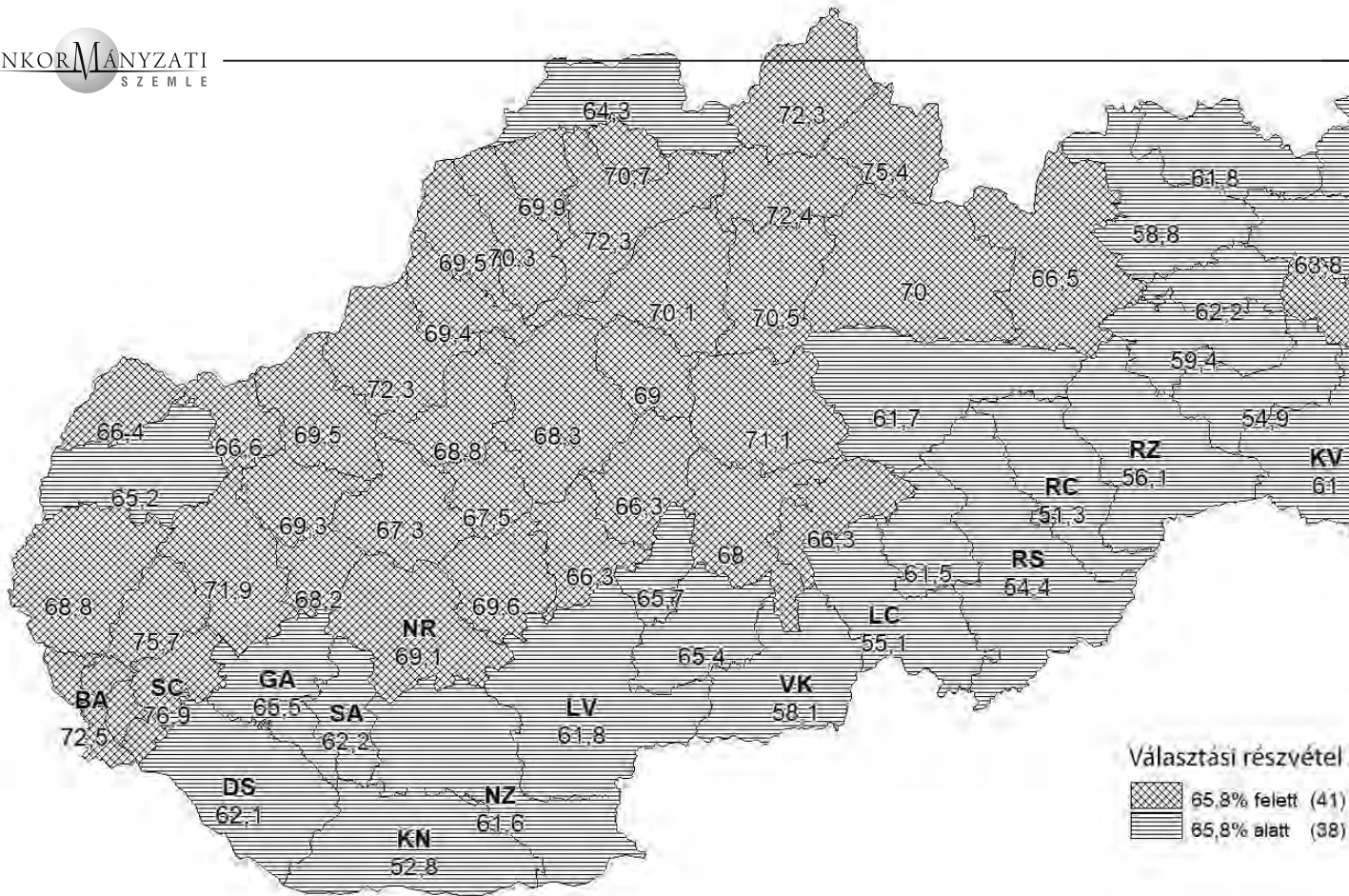
Egyszóval: a járvány, a vesztegár egy dolog. Nagyon súlyos dolog, s bár a végét nem látjuk, jogos és megalapozott a reményünk, hogy egyszer csak vége lesz. Hogy a gazdaság milyen helyzetbe kerül, azt csak találgatjuk. A bizonytalanság a helyi önkormányzati munkában újra mellénk szegődik. Nehéz idők jönnek. Terveznünk kell, s meg kell fogalmaznunk a saját javaslatainkat is a válságkezelő intézkedések kapcsán. Ne nélkülünk és a rovásunkra szülessenek meg a kedvezménycsomagok. A jóindulatból és segítségből az önkormányzatoknak is jusson...

Óry Péter

Önkormányzati Szemle időszaki folyóirat | Megjelenik negyedévente | Ingyenes kiadvány
Nyilvántartási szám: EV 4426/11, ISSN 1338-8290
Kiadja: Pro Civis Polgári Társulás, 930 40 Štvrtok na Ostrove 512, IČO 37846671
Felelős kiadó: Óry Péter (e-mail: orypeter72@gmail.com)
Főszerkesztő: Vadkerti Neszméri Csilla | Műszaki szerkesztés: Katona Tamás
Szerkesztőségi bizottság: Kállay András, Kövesdi Károly, Neszméri Tünde, Rajkovic Péter
A jelöletlen fényképek: pixabay.com, pexels.com, wikimedia.org/

Parlamenti választások 2020.02.29.

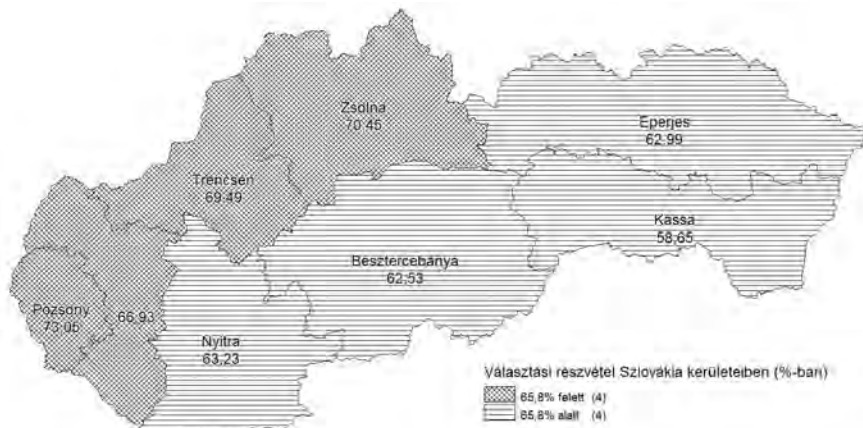
2020. február 29-én parlamenti választást tartottak Szlovákiában, mely azt eredményezte, hogy parlamenti képviselet nélkül maradt a felvidéki magyarság. Ahogy tavaly, az európai parlamenti választásokon is.

A rendszerváltozás óta először történt az is, hogy a felvidéki magyarok által vezetett pártok választási eredményeinek az összege lényegesen alulmarad a magyarok lélekszámának arányától. Az idén a Magyar Közösségi Összefogásra (MKÖ) leadott szavazatok aránya 3,9% volt, a Most-Hídra 2,05%, ez összesen 5,95%. Az 1991-es népszámláláson 10,8%, 2001-ben 9,7%, 2011-ben 8,5% volt a Szlovákiában élő magyarok aránya. És ne feledjük: jövőre ismét népszámlálás lesz, vajon mit hoz 2021?

Választási részvétel

Szlovákia 4 432 419 választópolgárából 2 916 840-en szavaztak, ami 65,80%-os részvételt jelentett. Sajnos, ismét az ország északi részében volt magasabb a választókedv, ennek megállapítására elég ránézni a megyei részvételi adatokra, és ez még inkább megmutatkozik, ha a járási részvételi adatokat tekintjük.

A Pozsony megyéhez tartozó járáson (a fővárosi és a Szenci járáson), va-

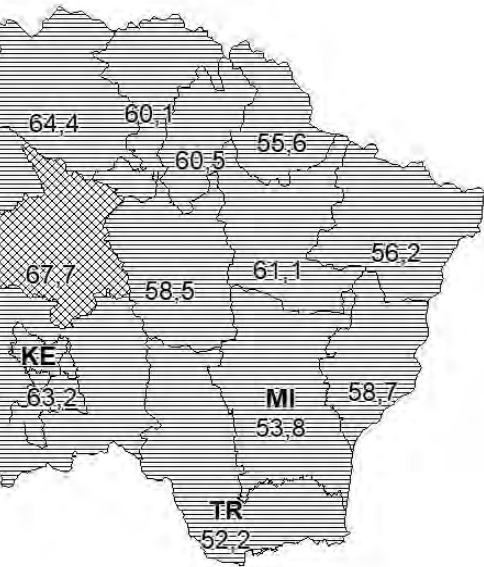
lamint a Nyitra járáson kívül mindenütt az országos átlag (65,8%) alatti volt a választási részvétel a magyarok által lakott járásonban! Azaz, még mindig a mozgósítás a legnagyobb kihívás a felvidéki magyar politikai képviselet biztosítása érdekében, tehát még mindig a közöny a legnagyobb ellenfél!

A választáson induló politikai szubjektumok eredménye

A szlovákiai jogrend szerint önállóan induló párt akkor jut a parlamentbe, ha

legalább 5%-os országos eredményt ér el. Kettes és hármas koalíciónál 7%-os a bejutási küszöb. Állami támogatásban a 3% feletti pártok részesülnek. Összesen 24-en indultak a választásokon, és a következő eredményt érték el:

1. Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLANO) 721 166 szavazat, 25,02%
2. Irány – SZD (SMER - sociálna demokracia) 527 172 szavazat, 18,29%
3. Család Vagyunk (Sme rodina) 237 531 szavazat, 8,24%
4. Kotlebáék – Mi Szlovákiánk Néppárt

Szlovákia járásaiban (%-ban)

(Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko) 229 660 szavazat, 7,97%

5. PSZ – Együtt (Progresívne Slovensko – Spolu) 200 780 szavazat, 6,96%
– NEM JUTOTT A PARLAMENTBE!
(a koalíciónak 7% kellett volna)

6. Szabadság és Szolidaritás (SaS) 179 246 szavazat, 6,22%

7. Az Emberekért (Za ľudí) 166 325 szavazat, 5,77%

8. Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) 134 099 szavazat, 4,65%

9. Magyar Közösségi Összefogás 112 662 szavazat, 3,90%

10. Szlovák Nemzeti Párt (SNS) 91 171

szavazat, 3,16%

11. Jó választás (Dobrá voľba) 88 220 szavazat, 3,06%

12. Haza (Vlast') 84 507 szavazat, 2,93%

13. Most-Híd 59 174 szavazat, 2,05%

14. Socialisti.sk 15 925 szavazat, 0,55%

15. Elegünk VAN! (Máme toho dosť!) 9 260 szavazat, 0,32%

16. Andrej Hlinka Szlovák Néppártja (Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku) 8 191 szavazat, 0,28%

17. Demokrata Párt (Demokratická strana) 4 194 szavazat, 0,14%

18. Szolidaritás – A Dolgozó Szegénység Mozgalma (Solidarita - Hnutie pracujúcich chudobných) 3 296 szavazat, 0,11%

19. Polgármesterek és Független Jelöltek (Starostovia a nezávislí kandidáti) 2 018 szavazat, 0,07%

20. Az Újjáéledés Szlovák Mozgalma (Slovenské hnutie obrody) 1 966 szavazat, 0,06%

21. A Nép Hangja (Hlas ľudu) 1 887 szavazat, 0,06%

22. A Szlovák Nemzet Munkája (Práca slovenského národa) 1 261 szavazat, 0,04%

23. 99% Polgári Hang (99% - občiansky hlas) 991 szavazat, 0,03%

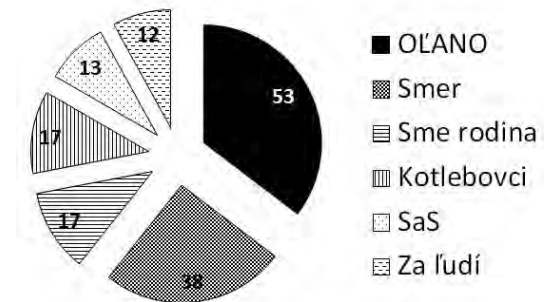
24. Szlovák Liga (Slovenská liga) 809 szavazat, 0,02%

Parlamenti mandátumok megoszlása

A szlovákiai parlamenti választást az Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLANO) nyerte, vezetőjük, Igor Matovič kormány-

lakítási megbízást kapott a köztársasági elnöktől. A korábbi kormánykoalíció legnagyobb pártja, a Smer a második lett. A parlamentbe jutott még a Boris Kollár vezette Család Vagyunk, Kotlebáék (ĽSNS), a Szabadság és Szolidaritás (SaS), valamint Andrej Kiska volt államfő pártja, Az Emberekért (Za ľudí).

A 150 tagú szlovák parlamentben az

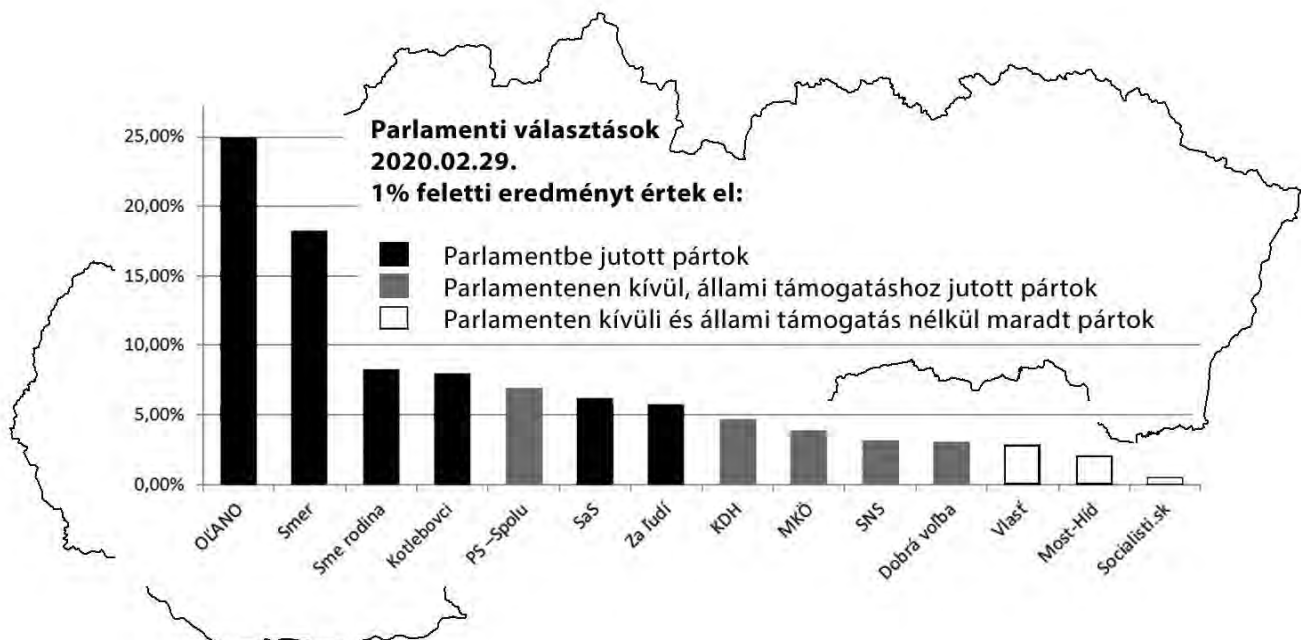

OLANO 53 mandátumhoz jutott, a Smer 38, a Család Vagyunk 17, Kotlebáék 17, az SaS 13 az Emberekért pedig 12 képviselői helyet szerzett.

A parlamentbe jutott pártok összesen 71,5%-ot szereztek, tehát a választók 28,5%-a olyan pártot támogatott, amely nem jutott be a parlamentbe. Ez a szám eddig sosem volt ilyen magas.

A következőkben főleg a felvidéki magyarok választási eredményeire szorítkozunk – az általuk lakott régiókban. A magyarok lélekszámára vonatkozó adatokat a 2011-es népszámlálásból merítettük.

Közüvélemény-kutatások: Csak

az MVK becsült jól

Amikor az MVK január végén 4,6%-ot mért a Magyar Közösségi Összefogásnak (MKÖ) és 2,9%-ot a Most-Hídnak, a Felvidék.ma portál ezzel a címmel tájékoztatott a felmérésről: „Az MKÖ a parlamentért, a Most-Híd a pénzért harcol”. Mint kiderült, így is lett, mindkét párt valós választási eredménye kevesebb mint egy százalékponttal különbözik az MVK előrejelzésétől. Más kérdés, hogy a Smer és az OĽaNO tekintetében már nem vált be az MVK előrejelzése...

Mennyi hiányzott?

A Magyar Közösségi Összefogásnak az elért 112 662 szavazata mellé még 31 414 szavazattal kellett volna többet kapnia, hogy elérje az 5%-os bejutási küszöböt. Az érvényes voksok száma 2 881 511 volt, ennek az 5%-a 144 076 szavazatnak felel meg.

A Most-Híd 84 872 szavazatra volt a parlamenti küszöbötől.

Érdekesség, hogy a Progresszív Szlovákia és az Együtt koalíciója századnyi pontossággal ugyanakkora, mindössze 0,04 százalékpontra maradt el a parlamenttől, mint tavaly a Magyar Közösség Pártja az Európai Parlamenttől. Az MKP-nak akkor kevesebb mint 400 szavazat hiányzott, a PSZ-Együtt koalíciónak most még 926 kellett volna.

MKÖ és Most-Híd: Régióként nagyok az eltérések

Az MKÖ országos szinten csaknem kétszer annyi szavazatot kapott, mint a Most-Híd, pontosan ez az érték 1,9. Amennyiben csak a magyarok által lakott öt megye eredményeit nézzük, akkor már megvan a kétszeres MKÖ-fölény:

$$112\ 253 : 55\ 119 = 2,04$$

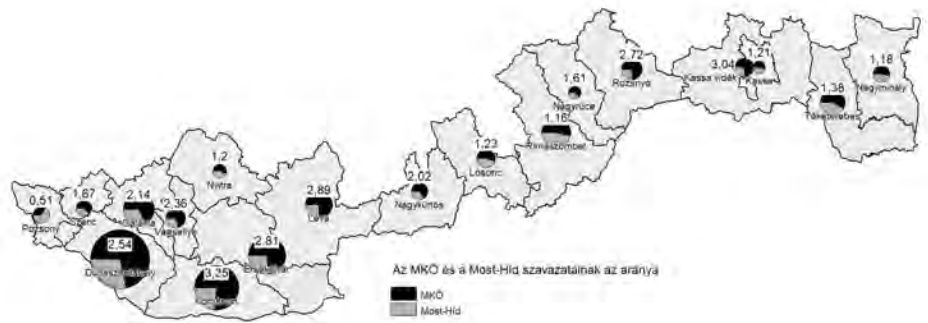
Míg Nyitra megyében az MKÖ csaknem háromszor annyi szavazatot kapott, mint a Most-Híd, Besztercebánya és Pozsony megyék szoros eredményt hoztak. Nagyszombat megyében több mint kétszeres az MKÖ előnye, és Kassa megyében is meggyőző.

Meg ye	MKÖ	Most -Híd	Arány
Pozsony	3 695	4 393	0,84
Nagyszombat	35 404	14 963	2,37
Nyitra	43 461	15 713	2,77
Besztercebánya	13 071	10 314	1,27
Kassa	16 622	9 736	1,71

Járás	rész-vétel	MKÖ	Most-Híd	OĽANO	Smer	Smerodina	Kotlebovci
Pozsony (3,43% magyar)	72,65%	1431	2804	70331	33459	16292	11917
		0,49%	0,97%	24,26%	11,54%	5,62%	4,14%
Szenc (13,78% magyar)	76,95%	2219	1331	16456	5479	4067	2339
		4,08%	2,45%	30,25%	10,07%	7,48%	4,30%
Dunaszerdahely (74,98% magyar)	62,12%	27083	10673	10150	2473	2305	891
		43,01%	16,95%	16,12%	3,93%	3,66%	1,42%
Galánta (35,04% magyar)	65,51%	8273	3865	13727	6285	4064	2755
		16,25%	7,59%	26,97%	12,35%	7,98%	5,41%
Komárom (63,81% magyar)	52,75%	18082	5565	7751	2742	1617	1281
		41,10%	12,65%	17,62%	6,23%	3,68%	2,91%
Érsekújvár (33,57% magyar)	61,62%	12534	4460	15975	10797	5554	4952
		17,74%	6,31%	22,61%	15,28%	7,86%	7,00%
Léva (24,34% magyar)	61,79%	7107	2459	14099	8776	4943	4225
		12,62%	4,37%	25,04%	15,59%	8,78%	7,50%
Vágsellye (31,37% magyar)	62,20%	4037	1712	6717	3260	2075	1345
		15,49%	6,57%	25,78%	12,51%	7,96%	5,16%
Nyitra (5,70% magyar)	69,08%	1645	1372	23298	19551	8469	7887
		1,78%	1,48%	25,16%	21,11%	9,15%	8,52%
Nagykürtös (24,01% magyar)	58,14%	2803	1389	4043	3693	1358	2247
		14,11%	6,99%	20,35%	18,59%	6,84%	11,31%
Losonc (23,16% magyar)	55,10%	2777	2254	7388	5486	2524	2778
		8,93%	7,24%	23,75%	17,63%	8,11%	8,93%
Nagyőrce (19,15% magyar)	51,34%	1574	978	3185	2994	998	1995
		10,32%	6,41%	20,88%	19,62%	6,54%	13,08%
Rimaszombat (35,95% magyar)	54,43%	5780	4971	5711	4766	2337	3626
		17,17%	14,76%	16,96%	14,15%	6,94%	10,77%
Rozsnyó (25,42% magyar)	56,15%	4269	1568	6470	3580	1557	2467
		16,26%	5,97%	24,64%	13,64%	5,93%	9,40%
Kassa-vidék (9,93% magyar)	60,96%	3878	1276	17121	8926	5407	4442
		6,65%	2,19%	29,37%	15,31%	9,28%	7,62%
Kassa (2,65% magyar)	63,19%	1387	1144	33700	16 896	10002	6515
		1,17%	0,96%	28,32%	14,20%	8,40%	5,47%
Nagy Mihály (10,94% magyar)	53,82%	2329	1975	10765	10870	3582	3549
		5,12%	4,34%	23,66%	23,89%	7,87%	7,80%
Töketeres (26,53% magyar)	52,25%	4741	3433	9566	8293	3177	2822
		11,41%	8,26%	23,01%	19,95%	7,64%	6,79%

Külföldi szavazatok

Szlovákia államhatárán túlról 3861 szavazat érkezett, közülük a Magyar Közösségi Összefogásra 31-en szavaztak, a Most-Hídra 14-en. A parlamenti pártok közül az OĽaNO 540, a Smer 91, a Család Vagyunk 56, Kotlebáék 173, az SaS 335, Az Emberekért 1037 külföldi szavazatot kapott.

Választási eredmények Dél-Szlovákia járásaiban

Tekintsük át a magyarok által lakott 18 járás választási eredményeit. (Feltüntetjük az MKÖ és a Most-Híd eredményeit, és – összehasonlítási lehetőségként – a további négy legeredményesebb szlovák pártét is). Megjegyzés: Szlovákia közigazgatási felosztása alapján a két nagyváros több járásra oszlik, Pozsonyt öt, Kassát négy járásra osztották, de miután mindkét városban már csak szórványban élnek a magyarok, a járási kimutatásban ezeket összesítve tüntetjük fel.

A fővárosi járásokon kívül mindenhol győzött az MKÖ a Most-Híddal szemben. A Komáromi járásban a legnagyobb az MKÖ és a Most-Híd szavazatai közötti arány, ugyanakkor ugyanitt a választási részvétel csak 52,75% volt!

Érdeemes megjegyezni, hogy a két magyarok által lakott járásban az OĽaNO most lényegesen (többszörösen!) több szavazatot kapott, mint a legutóbbi parlamenti választáson. A Dunaszerdahelyi járásban 2016-ban az OĽaNO-ra 2465-en szavaztak, a Komáromi járásban pedig 1960-an.

Választási eredmények a magyarok által lakott településeken

A legalább 10 százalékban vagy legalább 100 magyart számláló települések közül az MKÖ 425 helyen szerzett több szavazatot, míg a Most-Híd 136 településen. Ezek az adatok Pozsony és Kassa nagyvárosokat városrészekként tartalmazzák. Az 562 magyarok által lakott települések részletes eredményeit az összeállítás végén közöljük.

Az alábbi térkép a legalább 10%-ban magyarok által lakott települések helyzetét mutatja. A 2011-es népszámlálás szerint 519 ilyen település van, ezeken az MKÖ összesen 107 514 szavazatot kapott, a Most-Híd 46 691-et. Az MKÖ 416 településen győzött a Most-Híddal szemben, fordítva 102 helyen történt, szavazategyenlőség 1 helyen volt.

Az előző választáson, 2016-ban az MKP a legalább 10%-ban magyarok által lakott településeken 100 360 szavazatot kapott, a Most-Híd 89 839-et. Az MKP 296 településen győzött a Most-Híddal szemben, fordítva 219 helyen történt, szavazategyenlőség 4 helyen volt. **2012-ben** az MKP-ra szavaztak többen 243 településen, a Most-Hídra 272 helyen, négyszer volt egyenlő a szavazatszám. **2010-ben** az MKP 207 helyen kapott több voksot, a Most-Híd 311 településen, egy helyen volt „döntetlen”.

Hogy állunk a személyiségekkel?

A preferenciaszavazatok nemcsak arról szólnak, hogy a parlamentbe jutás esetén kik lesznek a képviselők, hanem számot adnak a vezető politikusok népszerűségéről, támogatottságáról (vagy annak hiányáról).

Jelenleg öt magyarok vezette párt van a Felvidéken, közülük mind megmérettek február 29-én. Elnökeik a következő számú preferenciaszavazatot kapták:

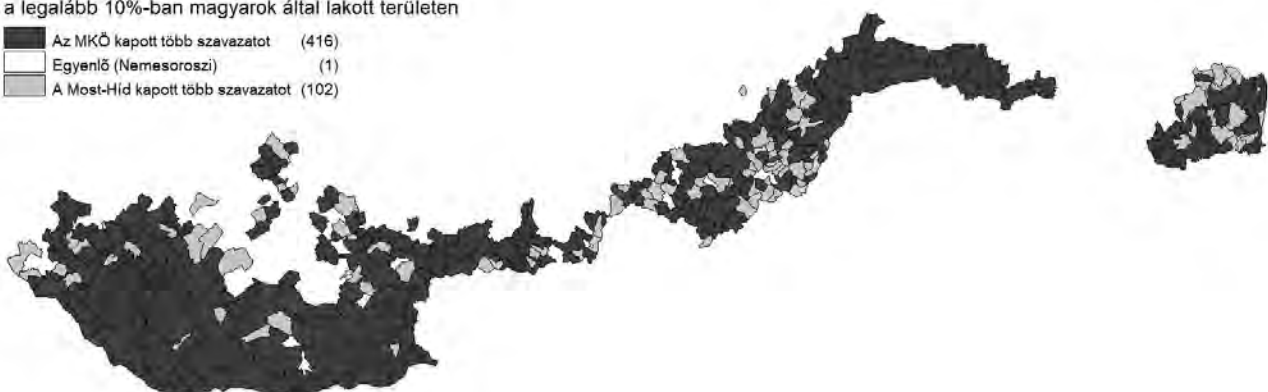
1. Menyhárt József (Magyar Közösség Pártja): 29 788 karika
2. Bugár Béla (Most-Híd): 29 059 karika
3. Simon Zsolt (Magyar Fórum): 13 430 karika
4. Mózes Szabolcs (Összefogás): 10 618 karika
5. Fehér Csaba (Magyar Kereszténydemokrata Szövetség): 2 351 karika

Az MKP elsője a listavezetőknél is megmutatkozik:

1. Bárdos Gyula (MKÖ/MKP): 39 423
2. Érsek Árpád (Most-Híd): 24 857

Az MKÖ és a Most-Híd szavazatai a legalább 10%-ban magyarok által lakott területen

	Az MKÖ kapott több szavazatot	(416)
	Egyenlő (Nemesoroszi)	(1)
	A Most-Híd kapott több szavazatot	(102)

A Magyar Közösségi Összefogás jelöltjeire február 29-én összesen 334 903 preferenciaszavazatot adtak le. Nézzük meg, ezek hogy oszlanak meg az MKÖ pártjai között. Feltüntetjük az Új Egység mozgalom két jelöltjére adott preferenciaszavazatokat is (nekik egy-egy helyet adott az MKP, illetve az Összefogás).

- MKP: 230 225 karika (89 jelölt)
- Összefogás: 72 160 karika (29 jelölt)
- Magyar Fórum: 28 912 karika (29 jelölt)
- Új Egység: 3 606 karika (2 jelölt)

Legalább 5000 preferenciaszavazat tekintetében:

MKP: 10 személy (Bárdos Gyula 39 423, Menyhárt József 29 788, Berényi József 13 494, Óry Péter 12 852, Cziprusz Zoltán 9 124, Csáky Pál 8 634, Farkas Iván 6 066, Furik Csaba 5 513, Viola Miklós 5 457, Nagy Dávid 5 433)
 Most Híd: 5 személy (Bugár Béla 29 059, Érsek Árpád 24 857, Sólymos László 18 437, Ravasz Ábel 10 746, Bastrnák Tibor 5 647 karika)
 Összefogás: 3 személy (Orosz Örs 14 582, Nagy József 13 556, Mózses Szabolcs 10 618)
 Magyar Fórum: 1 személy (Simon Zsolt: 13 430)

Az MKÖ képviselőjelöltjeinek preferenciaszavazatait:

Megjegyzés: A választójogi törvény értelmében a sorrend akkor módosulhat, ha a jelöltet legalább az adott pártra szavazók 3%-a „bekarikázza”. Mi itt a preferenciaszavazatok szerinti sorrendet

hozzuk. A nevek abban a formában vannak feltüntetve, ahogy a választási listán voltak, de a családnév és a keresztnév sorrendjét megfordítottuk (Földvály Terézia jelezte szerkesztőségünknek, hogy már magyarosította a nevének írását, így eszerint tüntettük fel a nevét). Zárójelben az eredeti sorrend van feltüntetve, majd az, hogy melyik párt jelöltjeként indult a választáson.

1. Bárdos Gyula (1.), MKP – 39 423
2. Menyhárt József (5.), MKP – 29 788
3. Orosz Örs (6.), Összefogás – 14 582
4. Nagy József (9.), Összefogás – 13 556
5. Berényi József (150.), MKP – 13 494
6. Simon Zsolt (4.), Magyar Fórum – 13 430
7. Óry Péter (3.), MKP – 12 852
8. Mózses Szabolcs (2.), Összefogás – 10 618
9. Cziprusz Zoltán (10.), MKP – 9 124
10. Csáky Pál (149.), MKP – 8 634
11. Farkas Iván (11.), MKP – 6 066
12. Furik Csaba (13.), MKP – 5 513
13. Viola Miklós (21.), MKP – 5 457
14. Nagy Dávid (19.), MKP – 5 433
15. Bauer Ildikó (47.), Összefogás – 4 484
16. Agócs Gergely (26.), Összefogás – 4 034
17. Gergely Papp Adrianna (15.), MKP – 3 769
18. Zachar Pál (17.), Összefogás – 3 489
19. Juhász Péter (40.), MKP – 3 248
20. Horváth Árpád (23.), MKP – 3 208
21. Hájos Zoltán (44.), MKP – 3 173
22. Nagy Juraj (25.), Összefogás – 3 145
23. Iván Tamás (20.), MKP – 3 063
24. Bolya Szabolcs (22.), MKP – 3 014
25. Horváth Zoltán (46.), Összefogás – 2 911
26. Domin István (7.), MKP – 2 909
27. Gál Zsolt (12.), Magyar Fórum – 2 509
28. Szigeti László (148.), MKP – 2 417
29. Kiss Beáta (18.), MKP – 2 314
30. Zupko Tamás (14.), MKP – 2 262
31. Fenes Iván (24.), MKP – 2 258
32. Varga Tibor (31.), MKP – 2 232
33. Csenger Tibor (50.), MKP – 2 216
34. Bindics László (16.), Magyar Fórum – 1 912
35. Baranyay Zsolt (29.), MKP – 1 904
36. Samu István (133.), Összefogás – Új Egység – 1 899
37. Janits Erzsébet (8.), Magyar Fórum – 1 849
38. Takács István (81.), MKP – 1 848
39. Kovács György (48.), Összefogás – 1 827
40. Orosz Csaba (41.), MKP – 1 741
41. Iván László (100.), MKP – Új Egység – 1 707
42. Polák Ladislav (42.), MKP – 1 683
43. Kaczová Éva (61.), MKP – 1 680
44. Karaffa Attila (109.), MKP – 1 661
45. Földvály Terézia (27.), Összefogás – 1 611
46. Méry János (112.), MKP – 1 507

47. Képes Alexander (64.),
MKP – 1 493	78. Basternák Ildikó (71.),
MKP – 838	109. Baros Róbert (98.),
MKP – 515
48. Ráczová Orsolya (28.),
Összefogás – 1 473	79. Balázs Peter (53.),
Magyar Fórum – 836	110. Bugár Viktor (143.),
Magyar Fórum – 468
49. Cseri Zita (51.),
MKP – 1 453	80. Mikolai Attila (73.),
Magyar Fórum – 831	111. Bugár Karol (55.),
Magyar Fórum – 407
50. Bögi Pathó Melinda (49.),
MKP – 1 341	81. Ondová Reiter Flóra (32.),
MKP – 804	112. Molnár Vojtech (74.),
Magyar Fórum – 407
51. Simon Csaba (57.),
MKP – 1 328	82. Balkó Róbert (102.),
MKP – 804	113. Gencs Kinga (120.),
MKP – 376
52. Marcinkó Zoltán (37.),
MKP – 1 317	83. Miklós Daniel (36.),
Magyar Fórum – 802	114. Hajtman Béla (130.),
MKP – 369
53. Gyarmati Tihamér (69.),
MKP – 1 296	84. Bób János (79.),
MKP – 797	115. Baki Attila (144.),
Magyar Fórum – 367
54. Bacsó László (43.),
MKP – 1 279	85. Biró László (62.),
MKP – 783	116. Csörgő Árpád (138.),
MKP – 366
55. Tárnok Magdaléna (76.),
Magyar Fórum – 1 238	86. Csákvári Marian (52.),
MKP – 777	117. Molnár Tomáš (75.),
Magyar Fórum – 360
56. Szvorák Dávid (91.),
MKP – 1 224	87. Auxt Ferenc (145.),
MKP – 738	118. Élesztős Pavel (119.),
MKP – 351
57. Szunyog Ladislav (84.),
MKP – 1 213	88. Štefán Ladislav (59.),
MKP – 734	119. Piekarski Marcel (85.),
Összefogás – 349
58. Régi Anikó (38.),
MKP – 1 188	89. Nagy Zsuzsanna (104.),
MKP – 731	120. Pulen Nándor (86.),
Összefogás – 339
59. Szitás Péter (88.),
Összefogás – 1 185	90. Bóna Zoltán (66.),
Összefogás – 720	121. Jókai Andrea (126.),
Összefogás – 330
60. Mag Fodor Enikő (89.),
MKP – 1 182	91. Bukovszky János (139.),
MKP – 700	122. László Zoltán (56.),
Magyar Fórum – 325
61. Hudár Zoltán (58.),
MKP – 1 169	92. Baranyay András (97.),
MKP – 676	123. Ragán Dávid (128.),
Összefogás – 322
62. Körny Zoltán (78.),
MKP – 1 157	93. Hamerlik Richárd (67.),
Összefogás – 660	124. Lancz Juraj (63.),
MKP – 317
63. Geönczeöl Attila (45.),
Összefogás – 1 150	94. Bojtoš Tomáš (33.),
Magyar Fórum – 651	125. Vezér Csaba (129.),
MKP – 316
64. Asbóth Attila (68.),
Összefogás – 1 102	95. Dobai Tibor (80.),
MKP – 625	126. Varga Péter (140.),
MKP – 312
65. Szabó László (111.),
MKP – 1 064	96. Tatai Róbert (137.),
MKP – 623	127. Hervay Rozália (117.),
MKP – 305
66. Veszprémi Zuzana (83.),
MKP – 1 024	97. Stubendek Attila (141.),
Összefogás – 622	128. Markovics Ján (123.),
MKP – 302
67. Kocsis Ladislav (82.),
MKP – 1 016	98. Szalay Rozália (70.),
MKP – 621	129. Ondrusek Peter (122.),
MKP – 296
68. Furik Peter (124.),
MKP – 1 009	99. Óváry Tomáš (103.),
MKP – 620	130. Szolárd Tichomír (35.),
Magyar Fórum – 290
69. Nagy Tibor (77.),
MKP – 997	100. Csurkó Eva (54.),
Magyar Fórum – 602	131. Korčoková Anikó (131.),
MKP – 288
70. Jánoška Sándor Denisa (87.),
Összefogás – 972	101. Žitňár Csaba (90.),
MKP – 598	132. Bencze Dávid (125.),
Összefogás – 281
71. Bokor Réka (106.),
Összefogás – 967	102. Horony Ákos (110.),
MKP – 597	133. Kádár Attila (105.),
Összefogás – 273
72. Paulisz Marián (30.),
MKP – 937	103. Bara Zoltán (65.),
Összefogás – 587	134. Sztruhár František (34.),
Magyar Fórum – 255
73. Deák János (39.),
MKP – 921	104. Halász Zoltán (92.),
MKP – 584	135. Flórián László (60.),
MKP – 230
74. Csúszy Péter (146.),
MKP – 893	105. Dolník Tibor (72.),
MKP – 575	136. Domonkos Pavel (127.),
Összefogás – 214
75. Soóky Marian (118.),
MKP – 882	106. Gömörly Lóránt (99.),
MKP – 563	137. Fazekas Árpád (108.),
Összefogás – 195
76. Szalay Gábor (101.),
MKP – 866	107. Králik Róbert (121.),
MKP – 546	138. Bollová Beáta (116.),
Magyar Fórum – 183
77. Németh Gabriella (147.),
MKP – 866	108. Pomichal István (132.),
MKP – 542	139. Mucha Attila (107.),
Összefogás – 162

140. Csefo Ladislav (114.),
Magyar Fórum – 155
141. Kerekeš Kristián (93.),
Magyar Fórum – 148
142. Janitsová Eszter (94.),
Magyar Fórum – 128
143. Balázs Pavol (134.),
Magyar Fórum – 128
144. Csurkó István (135.),
Magyar Fórum – 115
145. Báthory Oto (95.),
Magyar Fórum – 112
146. Gasparik András (115.),
Magyar Fórum – 102
147. Dubai Ladislav (142.),
Magyar Fórum – 95
148. Farkas Peter (113.),
Magyar Fórum – 75
149. Kiss Július (96.),
Magyar Fórum – 67
150. Bodnár Koloman (136.),
Magyar Fórum – 65

A Most-Híd jelöltjeinek preferenciaszavazatai:

Megjegyzés:

Itt is előrehoztuk a családnevet.

1. Bugár Béla (2.) – 29 059
2. Érsek Árpád (1.) – 24 857
3. Sólymos László (3.) – 18 437
4. Ravasz Ábel (4.) – 10 746
5. Bastrnák Tibor (5.) – 5 647
6. Vavrek Štefan (15.) – 4 464
7. Jakab Elemér (6.) – 4 442
8. Agócs Attila (11.) – 3 343
9. Pataky Karol (20.) – 2 898
10. Fehér Csaba (10.) – 2 351
11. Rigó Konrád (16.) – 2 102
12. Ožvaldová Alžbeta (8.) – 1 991
13. Csicsai Gabriel (12.) – 1 918
14. Krajňák Peter (9.) – 1 883
15. Želinský Jozef (56.) – 1 803
16. Csadyová Zuzana (19.) – 1 581
17. Hrnčiar Andrej (7.) – 1 459
18. Balódi Ladislav (17.) – 1 440
19. Petrikán Peter (29.) – 1 402
20. Jobbágy Jozef (23.) – 1 378
21. Sárközy Irén (14.) – 1 290
22. Goriščák Michal (18.) – 1 271
23. Rigó Marek (30.) – 1 163
24. Novotný Viliam (13.) – 1 147
25. Juhos František (27.) – 1 064
26. Pandy Peter (73.) – 1 061
27. Tóth Marián (24.) – 937
28. Vitkóová Andrea (21.) – 805
29. Bukovszky László (28.) – 756
30. Sebő Zsolt (42.) – 717
31. Burdiga Pavol (22.) – 677
32. Nagy Ladislav (26.) – 648
33. Fekete Zoltán (25.) – 549

34. Forró Zoltán (150.) – 533
35. Lestyánszky Viktor (32.) – 524
36. Csízi Csaba (91.) – 489
37. Rico Peter (132.) – 488
38. Koky Richard (37.) – 472
39. Agócs Tomáš (36.) – 449
40. Pál Attila (138.) – 449
41. Sárközi János (34.) – 437
42. Bóna Bertalan (33.) – 413
43. Csudai Róbert (43.) – 413
44. Krušínský Norbert (41.) – 409
45. Palko Viktor (110.) – 406
46. Héder Ágnes (49.) – 392
47. Bohács Attila (78.) – 392
48. Kušická Erika (114.) – 384
49. Morvay Peter (38.) – 371
50. Antal Zoltán (46.) – 364
51. Vangel František (40.) – 363
52. Csóka Lajos (53.) – 360
53. Pásztorová Rita (59.) – 343
54. Cehlárik Jaroslav (50.) – 334
55. Hefty Angela (60.) – 332
56. Berner Lajos (55.) – 309
57. Tölgyesi Róbert (31.) – 296
58. Muranský Július (63.) – 296
59. Bačićová Iveta (72.) – 285
60. Anna Robert (51.) – 284
61. Olha František (35.) – 272
62. Tóthová Agneša (48.) – 269
63. Kerata Ladislav (69.) – 267
64. Fialková Elena (68.) – 256
65. Ivánová Ida (44.) – 253
66. Sárközi Richard (80.) – 240
67. Vágási Vladimír (39.) – 228
68. Šebák Pavol (121.) – 228
69. Jarošová Žaneta (61.) – 225
70. Hajdu László (54.) – 209
71. Tóth Peter (85.) – 209
72. Hencz Peter (105.) – 202
73. Kubica Adrian (86.) – 200
74. Seňan Ivan (77.) – 197
75. Kiss Tamás (141.) – 194
76. Gregorovič Rudolf (83.) – 191
77. Józna Horváth Gabriela (81.) – 189
78. Farkas Karol (95.) – 184
79. Hagedus Marek (52.) – 183
80. Kertész Štefan (47.) – 180
81. Áčová Beáta (71.) – 175
82. Magyar František (89.) – 175
83. Buvalič Andrej (149.) – 175
84. Mačicová Zdenka (70.) – 174
85. Balázs Tibor (142.) – 174
86. Somogyi Ladislav (100.) – 170
87. Hajdú Peter (58.) – 167
88. Fagyas Marcel (62.) – 167
89. Szendi László (74.) – 165
90. Hubáč Alexander (88.) – 163
91. Legát Róbert (94.) – 156
92. Dúcz Jozef (75.) – 152
93. Kerul' Marian (45.) – 147
94. Kovács Jozef (104.) – 146
95. Zsigmond Imrich (65.) – 138
96. Bachorec František (143.) – 136

97. Zsiga Magdaléna (124.) – 134
98. Mészáros Róbert (99.) – 133
99. Majorová Eleonóra (101.) – 131
100. Varga Márk (112.) – 126
101. Ferencz Karol (106.) – 118
102. Gönczölová Gabriela (111.) – 118
103. Jerga Tibor (147.) – 116
104. Kovács Norbert (140.) – 113
105. Maďar Jozef (57.) – 108
106. Blanarovič Dušan (66.) – 103
107. Kiss Ladislav (102.) – 102
108. Lőrinczová Orsolya (92.) – 101
109. Streda Karol (119.) – 101
110. Tóth Tibor (135.) – 100
111. Širochmanová Valéria (97.) – 97
112. Boldi Attila (79.) – 90
113. Kovács Kristián (64.) – 89
114. Varga František (128.) – 89
115. Horváth Štefan (144.) – 87
116. Patócs Khemová Monika (107.) – 84
117. Tuloki Attila (118.) – 79
118. Copáková Martina (136.) – 76
119. Fitosová Zuzana (126.) – 75
120. Pallér Július (93.) – 74
121. Vavrek Vladimír (87.) – 70
122. Tóthová Edita (113.) – 69
123. Banyák Július (116.) – 69
124. Palásti Peter (122.) – 69
125. Kukolíková Ružena (127.) – 63
126. Mihályová Valéria (145.) – 63
127. Tóthová Rozália (134.) – 61
128. Kecskeméti Jácint (120.) – 60
129. Sláviková Zuzana (117.) – 53
130. Seemann Emanuel (90.) – 52
131. Kováč Pavel (109.) – 52
132. Lengyel Ladislav (103.) – 51
133. Vaššová Erika (139.) – 49
134. Demský Ľubomír (130.) – 46
135. Tomeček Róbert (96.) – 45
136. Magyar Robert (115.) – 45
137. Daniš Eduard (67.) – 44
138. Szakál Ján (125.) – 44
139. Burčík Milan (76.) – 43
140. Klauková Renáta (98.) – 41
141. Borovský Zoltán (137.) – 41
142. Janková Agáta (84.) – 40
143. Vážna Dominika (108.) – 35
144. Bagiová Jaroslava (123.) – 34
145. Horánska Ľubica (133.) – 33
146. Müller Robert (148.) – 24
147. Jakubis Michal (82.) – 22
148. Zeleník Ervín (131.) – 21
149. Čermák Štefan (129.) – 20
150. Kaleja Stanislav (146.) – 12

A magyarok által lakott települések választási eredményei

Az MKP és a Most-Híd eredményei mellett feltüntetjük az országos viszonylatban négy legsikeresebb szlovák párt eredményeit is.

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Pozsonyi városrészek								
Pozsony Óváros	1155 2,99%	30847 78,76%	162 0,53%	241 0,79%	5750 18,93%	2748 9,05%	1042 3,43%	899 2,96%
Pozsony - Verecknye	919 4,79%	11646 68,17%	87 0,75%	153 1,33%	3343 28,99%	1406 12,19%	868 7,53%	577 5,00%
Pozsony - Főrév	2150 3,14%	51143 75,70%	225 0,44%	475 0,94%	11786 23,31%	5540 10,95%	2465 4,87%	1741 3,44%
Pozsonypüspöki	2231 10,82%	13577 69,91%	270 2,01%	484 3,60%	3911 29,12%	1697 12,63%	978 7,28%	605 4,50%
Pozsony - Récse	392 1,99%	15011 73,15%	31 0,21%	103 0,69%	3810 25,65%	1984 13,36%	824 5,55%	668 4,50%
Pozsony - Újváros	1073 2,95%	27413 77,02%	115 0,43%	220 0,81%	5837 21,58%	2827 10,45%	1163 4,30%	970 3,59%
Pozsony - Dévényújfalú	293 1,88%	10376 73,69%	13 0,13%	61 0,59%	2780 26,99%	1075 10,44%	807 7,83%	541 5,25%
Pozsony - Károlyfalú	859 2,63%	22866 77,33%	84 0,37%	167 0,74%	5159 22,83%	2427 10,74%	1070 4,74%	888 3,93%
Pozsony - Lamacs	150 2,25%	4871 78,21%	17 0,35%	30 0,62%	1117 23,03%	658 13,56%	196 4,04%	237 4,89%
Pozsonyhidegkút	818 2,51%	22101 73,15%	79 0,36%	153 0,70%	5320 24,28%	3049 13,91%	1375 6,27%	993 4,53%
Pozsony - Horvátjárfalu	122 8,48%	1735 83,01%	11 0,64%	20 1,16%	506 29,45%	163 9,49%	122 7,10%	55 3,20%
Pozsony - Ligetfalú	3512 3,32%	69208 65,00%	311 0,45%	608 0,89%	17741 25,87%	8751 12,76%	4755 6,93%	3328 4,85%
Pozsony - Oroszvár	284 9,98%	2752 80,14%	16 0,59%	53 1,94%	760 27,81%	241 8,82%	165 6,04%	75 2,74%
Szenci járás								
Boldogfa	247 57,71%	307 76,75%	90 29,80%	23 7,62%	61 20,20%	18 5,96%	12 3,97%	20 6,62%
Dénesdortocsmisérd	214 4,77%	4257 78,80%	16 0,38%	85 2,01%	1245 29,51%	434 10,29%	289 6,85%	214 5,07%
Dunasápújfalú	408 20,38%	1791 77,53%	113 6,45%	55 3,14%	580 33,11%	125 7,13%	173 9,87%	52 2,97%
Éberhárd	625 33,58%	2232 79,77%	169 7,57%	90 4,03%	652 29,21%	142 6,36%	135 6,05%	71 3,18%
Egyházfa	265 52,17%	454 79,93%	87 19,38%	28 6,24%	103 22,94%	36 8,02%	31 6,90%	9 2,00%
Fél	1049 45,04%	1657 75,84%	274 16,87%	127 7,82%	483 29,74%	119 7,33%	88 5,42%	51 3,14%
Gútor	504 35,05%	1540 80,92%	108 7,08%	92 6,03%	474 31,06%	105 6,88%	133 8,72%	67 4,39%
Hegysúr	457 60,45%	618 79,13%	131 21,72%	68 11,28%	173 28,69%	28 4,64%	38 6,30%	15 2,49%
Magyarbél	702 30,47%	1661 72,76%	101 6,13%	74 4,49%	529 32,10%	132 8,01%	145 8,80%	62 3,76%
Nagybor sa	91 20,45%	739 80,77%	24 3,27%	12 1,63%	309 42,04%	52 7,07%	50 6,80%	28 3,81%
Réte	517 37,52%	932 72,19%	161 17,42%	69 7,47%	275 29,76%	88 9,52%	72 7,79%	40 4,33%
Szemet	296 25,30%	918 78,93%	32 3,54%	50 5,54%	294 32,56%	89 9,86%	78 8,64%	45 4,98%
Szenc	2467 14,47%	10987 71,53%	553 5,08%	282 2,59%	3579 32,90%	964 8,86%	851 7,82%	424 3,90%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Szigetmajor	32	288	6	4	70	69	25	8
	11,11%	78,47%	2,14%	1,43%	25,00%	24,64%	8,93%	2,86%
Vök	295	289	114	40	54	3	11	7
	69,25%	76,25%	40,00%	14,04%	18,95%	1,05%	3,86%	2,46%
Zonctorony	575	724	190	66	208	21	42	13
	58,49%	77,52%	26,46%	9,19%	28,97%	2,92%	5,85%	1,81%
Dunaszerdahelyi járás								
Albár	468	436	164	71	103	19	12	8
	78,39%	66,56%	38,32%	16,59%	24,07%	4,44%	2,80%	1,87%
Alistál	1742	884	535	140	100	22	19	8
	91,97%	54,67%	61,14%	16,00%	11,43%	2,51%	2,17%	0,91%
Bacsfa	394	358	131	77	53	9	6	10
	71,25%	78,85%	36,80%	21,63%	14,89%	2,53%	1,69%	2,81%
Baka	950	655	383	128	58	9	12	3
	85,28%	68,23%	58,83%	19,66%	8,91%	1,38%	1,84%	0,46%
Balony	690	385	266	56	27	9	5	0
	91,27%	61,70%	69,09%	14,55%	7,01%	2,34%	1,30%	0,00%
Béke	331	259	97	62	35	7	18	0
	74,38%	73,16%	37,60%	24,03%	13,57%	2,71%	6,98%	0,00%
Bögellő	333	182	101	37	25	2	2	3
	94,87%	62,76%	56,74%	20,79%	14,04%	1,12%	1,12%	1,69%
Bős	4711	2684	1504	400	293	84	107	25
	87,88%	61,93%	56,84%	15,12%	11,07%	3,17%	4,04%	0,94%
Csákány	421	394	107	62	102	7	21	5
	73,86%	78,17%	27,44%	15,90%	26,15%	1,79%	5,38%	1,28%
Csallóközcsütörtök	1271	1005	395	153	214	26	41	11
	71,81%	69,31%	39,74%	15,39%	21,53%	2,62%	4,12%	1,11%
Csallóközkürt	1092	709	479	102	42	13	18	3
	93,49%	64,57%	68,43%	14,57%	6,00%	1,86%	2,57%	0,43%
Csallóköznádasd	473	360	207	71	23	10	11	5
	86,47%	71,29%	58,15%	19,94%	6,46%	2,81%	3,09%	1,40%
Csallóköztámok	309	276	91	55	48	20	13	4
	68,36%	65,25%	33,21%	20,07%	17,52%	7,30%	4,74%	1,46%
Csenke	861	652	300	143	82	19	20	14
	78,92%	72,28%	46,44%	22,14%	12,69%	2,94%	3,10%	2,17%
Csiliznyárad	602	386	237	69	30	4	2	1
	92,47%	70,44%	61,88%	18,02%	7,83%	1,04%	0,52%	0,26%
Csilizpatas	660	332	204	61	28	5	7	1
	79,33%	51,47%	61,82%	18,48%	8,48%	1,52%	2,12%	0,30%
Csilizradvány	1128	494	293	71	54	8	5	6
	93,61%	50,41%	60,29%	14,61%	11,11%	1,65%	1,03%	1,23%
Dercsika	409	269	151	56	33	1	11	5
	80,67%	66,58%	56,13%	20,82%	12,27%	0,37%	4,09%	1,86%
Diósförgepatony	1394	881	466	140	131	17	25	13
	83,08%	62,17%	53,32%	16,02%	14,99%	1,95%	2,86%	1,49%
Doborgaz	299	317	51	44	82	12	33	9
	69,86%	70,44%	16,19%	13,97%	26,03%	3,81%	10,48%	2,86%
Dunaszerdahely	16752	11120	4940	1661	1968	412	252	104
	74,53%	57,69%	44,88%	15,09%	17,88%	3,74%	2,29%	0,94%
Dunatókés	413	344	184	60	45	8	11	3
	80,98%	59,83%	54,12%	17,65%	13,24%	2,35%	3,24%	0,88%
Egyházkarcsa	1111	776	379	188	74	36	12	4
	88,60%	65,26%	49,80%	24,70%	9,72%	4,73%	1,58%	0,53%
Ekecs	3366	1711	1308	167	97	25	34	9
	91,54%	54,32%	76,94%	9,82%	5,71%	1,47%	2,00%	0,53%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Eperjes	1250	797	406	121	118	16	11	15
	84,63%	57,71%	52,39%	15,61%	15,23%	2,06%	1,42%	1,94%
Felbár	965	777	394	124	113	32	16	13
	78,07%	73,58%	51,10%	16,08%	14,66%	4,15%	2,08%	1,69%
Felsőpatony	1531	1103	458	154	173	65	54	29
	78,07%	62,92%	42,02%	14,13%	15,87%	5,96%	4,95%	2,66%
Gelle	1694	1176	711	206	106	21	25	20
	89,30%	66,78%	60,77%	17,61%	9,06%	1,79%	2,14%	1,71%
Gomba	389	395	75	71	93	14	43	3
	69,59%	75,96%	19,23%	18,21%	23,85%	3,59%	11,03%	0,77%
Hegyéte	994	769	363	92	138	34	21	9
	78,95%	65,17%	47,58%	12,06%	18,09%	4,46%	2,75%	1,18%
Hodos	1203	925	340	311	123	27	27	12
	82,62%	63,57%	37,12%	33,95%	13,43%	2,95%	2,95%	1,31%
Illésháza	1557	1218	413	282	234	27	70	20
	70,68%	66,67%	34,45%	23,52%	19,52%	2,25%	5,84%	1,67%
Jányok	650	610	185	191	81	25	25	17
	76,02%	80,47%	30,58%	31,57%	13,39%	4,13%	4,13%	2,81%
Keszölcés	114	120	48	16	16	3	7	3
	75,50%	74,53%	40,00%	13,33%	13,33%	2,50%	5,83%	2,50%
Királyfiakarcsa	833	546	232	146	72	23	11	6
	80,17%	58,09%	43,12%	27,14%	13,38%	4,28%	2,04%	1,12%
Kisfalud	368	260	101	96	34	4	7	2
	85,38%	75,36%	38,85%	36,92%	13,08%	1,54%	2,69%	0,77%
Kisudvarnok	920	681	292	202	87	18	6	3
	88,63%	70,57%	43,07%	29,79%	12,83%	2,65%	0,88%	0,44%
Kulcsod	344	198	120	38	15	2	2	4
	93,48%	64,29%	61,54%	19,49%	7,69%	1,03%	1,03%	2,05%
Lég	1365	1494	346	207	303	133	119	44
	54,02%	61,58%	23,51%	14,06%	20,58%	9,04%	8,08%	2,99%
Lúcs	681	432	218	130	29	11	8	2
	89,02%	70,59%	51,05%	30,44%	6,79%	2,58%	1,87%	0,47%
Macháza	93	273	31	11	75	21	22	13
	39,24%	74,39%	11,44%	4,06%	27,68%	7,75%	8,12%	4,80%
Medve	497	267	137	29	33	38	4	3
	87,81%	54,38%	51,50%	10,90%	12,41%	14,29%	1,50%	1,13%
Nagyabony	1071	715	296	156	134	26	18	8
	73,96%	56,66%	42,05%	22,16%	19,03%	3,69%	2,56%	1,14%
Nagybodak	240	251	85	34	42	8	19	9
	83,33%	79,18%	34,00%	13,60%	16,80%	3,20%	7,60%	3,60%
Nagymad	459	289	165	78	24	3	4	0
	86,93%	60,84%	57,29%	27,08%	8,33%	1,04%	1,39%	0,00%
Nagymagyar	1563	1522	241	685	366	32	28	15
	43,77%	56,39%	16,15%	45,91%	24,53%	2,14%	1,88%	1,01%
Nagymegyer	6696	3351	1751	547	352	167	103	26
	75,58%	47,32%	52,85%	16,51%	10,62%	5,04%	3,11%	0,78%
Nagypaka	373	577	74	84	157	49	38	14
	42,43%	72,22%	13,19%	14,97%	27,99%	8,73%	6,77%	2,50%
Nagyszarva	852	629	300	113	75	20	25	10
	71,48%	69,50%	48,23%	18,17%	12,06%	3,22%	4,02%	1,61%
Nagyudvarnok	813	623	277	109	110	24	16	5
	79,09%	58,28%	45,11%	17,75%	17,92%	3,91%	2,61%	0,81%
Nyárasd	2690	1487	950	299	104	37	13	5
	88,34%	57,64%	64,58%	20,33%	7,07%	2,52%	0,88%	0,34%
Nyékvárkony	2183	1426	900	200	110	36	37	10
	84,68%	62,93%	63,65%	14,14%	7,78%	2,55%	2,62%	0,71%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Olgya	239	332	58	33	79	24	34	13
	59,31%	78,86%	17,58%	10,00%	23,94%	7,27%	10,30%	3,94%
Padány	764	426	234	110	21	7	14	3
	88,73%	56,72%	54,93%	25,82%	4,93%	1,64%	3,29%	0,70%
Patonyrét	196	141	75	23	19	3	3	2
	74,52%	58,26%	53,19%	16,31%	13,48%	2,13%	2,13%	1,42%
Pódatejed	637	477	224	72	93	23	9	3
	72,63%	60,00%	47,16%	15,16%	19,58%	4,84%	1,89%	0,63%
Sárosfa	667	551	275	74	87	16	25	6
	77,56%	69,48%	50,27%	13,53%	15,90%	2,93%	4,57%	1,10%
Sárrét	126	232	11	28	58	30	24	10
	35,39%	73,19%	4,82%	12,28%	25,44%	13,16%	10,53%	4,39%
Somorja	7309	7473	1847	1059	1651	363	430	140
	57,43%	68,53%	24,93%	14,30%	22,29%	4,90%	5,80%	1,89%
Szap	505	271	150	64	19	8	3	4
	94,39%	60,63%	56,18%	23,97%	7,12%	3,00%	1,12%	1,50%
Szentmihályfa	692	459	154	80	89	28	21	15
	75,63%	55,57%	34,07%	17,70%	19,69%	6,19%	4,65%	3,32%
Úszor	310	1054	44	41	293	84	64	33
	32,67%	80,46%	4,22%	3,93%	28,12%	8,06%	6,14%	3,17%
Vajka	327	332	103	42	66	21	14	4
	71,09%	74,27%	31,40%	12,80%	20,12%	6,40%	4,27%	1,22%
Vámosfalu	873	468	313	67	27	6	8	8
	91,22%	60,62%	67,02%	14,35%	5,78%	1,28%	1,71%	1,71%
Vásárút	1947	1069	687	141	69	39	16	8
	90,14%	57,60%	64,93%	13,33%	6,52%	3,69%	1,51%	0,76%
Vitény	76	192	7	3	86	26	16	3
	33,19%	72,18%	3,68%	1,58%	45,26%	13,68%	8,42%	1,58%
Vörösmajor	113	1375	19	30	429	95	148	65
	18,46%	79,53%	1,39%	2,19%	31,34%	6,94%	10,81%	4,75%
Galántai járás								
Alsóhatár	185	126	52	9	27	4	14	5
	45,91%	42,86%	41,94%	7,26%	21,77%	3,23%	11,29%	4,03%
Alsószeli	1383	1109	603	99	151	67	58	19
	71,55%	64,55%	54,77%	8,99%	13,71%	6,09%	5,27%	1,73%
Diószeg	1737	2695	230	192	997	223	230	108
	31,70%	61,52%	8,62%	7,20%	37,38%	8,36%	8,62%	4,05%
Feketenyék	1219	874	240	405	131	15	16	12
	87,26%	75,15%	27,68%	46,71%	15,11%	1,73%	1,85%	1,38%
Felsőszeli	1953	1755	686	174	375	113	86	55
	60,65%	66,83%	39,70%	10,07%	21,70%	6,54%	4,98%	3,18%
Galánta	4623	8294	964	489	2384	904	751	320
	30,54%	66,87%	11,73%	5,95%	29,00%	11,00%	9,14%	3,89%
Hidaskürt	1269	857	372	130	179	24	31	12
	79,56%	63,91%	44,55%	15,57%	21,44%	2,87%	3,71%	1,44%
Jánosháza	107	314	8	33	81	33	18	10
	23,16%	75,85%	2,57%	10,61%	26,05%	10,61%	5,79%	3,22%
Jóka	2314	1982	568	223	565	109	112	57
	59,24%	59,20%	29,20%	11,47%	29,05%	5,60%	5,76%	2,93%
Királyrév	919	577	345	52	102	14	11	3
	79,50%	63,48%	60,21%	9,08%	17,80%	2,44%	1,92%	0,52%
Kismácséd	284	313	61	49	53	34	39	23
	48,63%	63,49%	19,61%	15,76%	17,04%	10,93%	12,54%	7,40%
Kosút	739	916	151	96	278	80	72	37
	47,49%	63,00%	16,74%	10,64%	30,82%	8,87%	7,98%	4,10%

Település	Maavár	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Nádszeg	3414 89,72%	2135 65,77%	1123 53,22%	510 24,17%	257 12,18%	39 1,85%	43 2,04%	7 0,33%
Nagyfödemes	2757 63,67%	2579 68,50%	548 21,53%	279 10,96%	797 31,32%	115 4,52%	160 6,29%	67 2,63%
Nagymácséd	1982 76,14%	1332 63,16%	457 34,73%	180 13,68%	397 30,17%	33 2,51%	46 3,50%	35 2,66%
Nemeskajal	891 59,44%	733 58,64%	153 21,07%	109 15,01%	213 29,34%	46 6,34%	53 7,30%	27 3,72%
Szered	305 1,88%	8631 64,97%	8 0,09%	29 0,34%	2472 28,94%	1747 20,45%	867 10,15%	782 9,15%
Taksony	1178 58,00%	1376 73,78%	376 27,59%	164 12,03%	384 28,17%	83 6,09%	67 4,92%	36 2,64%
Tallós	1351 84,38%	727 55,54%	313 43,41%	154 21,36%	124 17,20%	18 2,50%	24 3,33%	11 1,53%
Tósnýarasd	405 50,19%	463 67,69%	48 10,39%	53 11,47%	158 34,20%	38 8,23%	60 12,99%	17 3,68%
Vága	1344 64,52%	1151 65,73%	286 25,13%	193 16,96%	348 30,58%	65 5,71%	70 6,15%	29 2,55%
Vezekény	894 76,80%	639 66,56%	372 59,05%	59 9,37%	95 15,08%	19 3,02%	23 3,65%	9 1,43%
Vízkelet	1286 80,78%	828 60,48%	287 35,04%	145 17,70%	217 26,50%	14 1,71%	47 5,74%	16 1,95%
Komáromi járás								
Bajcs	549 44,20%	590 58,65%	69 11,82%	117 20,03%	194 33,22%	46 7,88%	38 6,51%	30 5,14%
Bátorkeszi	2671 78,21%	1211 43,58%	679 56,68%	156 13,02%	154 12,85%	59 4,92%	31 2,59%	24 2,00%
Bogya	327 87,90%	185 57,81%	97 53,01%	42 22,95%	8 4,37%	9 4,92%	4 2,19%	7 3,83%
Bogyarét	186 91,63%	82 50,00%	46 56,79%	9 11,11%	5 6,17%	0 0,00%	2 2,47%	0 0,00%
Búcs	1084 91,09%	548 56,96%	359 65,87%	106 19,45%	31 5,69%	28 5,14%	2 0,37%	5 0,92%
Csallóközarányos	2045 85,07%	880 42,72%	541 62,11%	129 14,81%	69 7,92%	42 4,82%	24 2,76%	9 1,03%
Csicsó	1118 86,53%	500 47,89%	328 66,40%	68 13,77%	40 8,10%	4 0,81%	6 1,21%	8 1,62%
Dunamocs	1057 91,83%	612 65,18%	483 79,31%	67 11,00%	28 4,60%	7 1,15%	2 0,33%	1 0,16%
Dunaradvány	653 90,07%	401 66,61%	281 70,43%	45 11,28%	20 5,01%	4 1,00%	9 2,26%	5 1,25%
Ekel	1247 81,99%	562 46,48%	354 63,55%	70 12,57%	47 8,44%	19 3,41%	12 2,15%	8 1,44%
Füss	570 81,66%	276 48,34%	121 44,32%	89 32,60%	31 11,36%	14 5,13%	9 3,30%	0 0,00%
Gellér	421 89,96%	188 49,09%	134 72,83%	17 9,24%	16 8,70%	5 2,72%	4 2,17%	1 0,54%
Gúta	8201 76,67%	4261 48,71%	2018 47,99%	360 8,56%	756 17,98%	160 3,80%	111 2,64%	75 1,78%
Hetény	1157 83,66%	729 62,25%	396 54,92%	171 23,72%	48 6,66%	14 1,94%	17 2,36%	6 0,83%
Ifjúságfalva	296 63,25%	202 55,49%	52 26,26%	54 27,27%	32 16,16%	27 13,64%	3 1,52%	6 3,03%
Imely	878 42,75%	1031 60,61%	156 15,34%	165 16,22%	321 31,56%	69 6,78%	74 7,28%	33 3,24%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Izsa	1066 64,88%	794 55,99%	411 52,42%	76 9,69%	86 10,97%	66 8,42%	27 3,44%	21 2,68%
Karva	554 74,06%	316 52,58%	184 59,16%	30 9,65%	35 11,25%	8 2,57%	13 4,18%	10 3,22%
Keszegfalva	1334 69,16%	737 46,21%	411 56,30%	87 11,92%	83 11,37%	34 4,66%	17 2,33%	12 1,64%
Kolozsnéma	482 92,69%	219 57,03%	164 74,89%	12 5,48%	17 7,76%	7 3,20%	3 1,37%	3 1,37%
Komárom	18506 53,88%	14849 53,37%	5089 34,65%	1460 9,94%	2914 19,84%	1118 7,61%	643 4,38%	361 2,46%
Lakszakállas	1106 90,80%	488 48,51%	294 60,74%	107 22,11%	27 5,58%	19 3,93%	1 0,21%	4 0,83%
Madar	1205 82,42%	439 40,69%	313 71,79%	80 18,35%	21 4,82%	3 0,69%	2 0,46%	8 1,83%
Marcelháza	3228 86,06%	1481 47,12%	911 61,89%	181 12,30%	170 11,55%	31 2,11%	35 2,38%	18 1,22%
Martos	610 87,90%	330 56,60%	225 69,44%	28 8,64%	20 6,17%	12 3,70%	9 2,78%	6 1,85%
Megyerics	743 62,07%	457 48,82%	188 41,41%	87 19,16%	67 14,76%	34 7,49%	15 3,30%	10 2,20%
Nagykeszi	770 77,78%	445 55,14%	170 38,46%	163 36,88%	33 7,47%	16 3,62%	12 2,71%	7 1,58%
Naszvad	2717 53,61%	2124 52,39%	531 25,49%	331 15,89%	630 30,24%	105 5,04%	94 4,51%	80 3,84%
Nemesócsa	2014 81,80%	859 43,43%	535 63,54%	125 14,85%	70 8,31%	34 4,04%	8 0,95%	3 0,36%
Ógyalla	3196 41,23%	3586 58,62%	681 19,26%	241 6,82%	1042 29,48%	315 8,91%	206 5,83%	279 7,89%
Pat	432 84,87%	302 62,92%	168 55,63%	39 12,91%	36 11,92%	15 4,97%	6 1,99%	5 1,66%
Perbete	2192 73,71%	1358 57,28%	680 50,71%	184 13,72%	207 15,44%	49 3,65%	38 2,83%	32 2,39%
Szentpéter	1870 68,40%	1403 61,81%	531 38,48%	390 28,26%	173 12,54%	66 4,78%	46 3,33%	31 2,25%
Szilás	450 95,14%	262 64,53%	108 41,54%	125 48,08%	11 4,23%	5 1,92%	1 0,38%	0 0,00%
Tany	703 87,55%	325 51,59%	168 52,17%	55 17,08%	39 12,11%	18 5,59%	13 4,04%	6 1,86%
Vágfüzes	451 80,68%	246 53,83%	137 56,38%	47 19,34%	22 9,05%	9 3,70%	0 0,00%	7 2,88%
Virt	170 59,65%	163 59,93%	54 33,75%	32 20,00%	37 23,13%	10 6,25%	1 0,63%	11 6,88%
Zsemlékes	24 15,09%	89 69,53%	5 5,62%	3 3,37%	15 16,85%	7 7,87%	6 6,74%	8 8,99%
Lévai járás								
Alsószemeréd	212 39,11%	201 47,41%	75 37,50%	21 10,50%	22 11,00%	42 21,00%	11 5,50%	2 1,00%
Bajka	58 17,90%	95 37,85%	1 1,11%	6 6,67%	33 36,67%	12 13,33%	9 10,00%	11 12,22%
Barsvárad	142 42,39%	174 58,00%	22 12,64%	19 10,92%	36 20,69%	26 14,94%	27 15,52%	19 10,92%
Bese	252 38,77%	289 55,05%	72 25,09%	16 5,57%	58 20,21%	45 15,68%	24 8,36%	21 7,32%
Bori	99 31,63%	161 60,53%	23 14,29%	12 7,45%	36 22,36%	16 9,94%	21 13,04%	24 14,91%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Csata	666	487	248	20	95	30	21	25
	62,01%	53,58%	51,77%	4,18%	19,83%	6,26%	4,38%	5,22%
Deménd	270	463	57	18	158	36	37	40
	26,79%	59,06%	12,47%	3,94%	34,57%	7,88%	8,10%	8,75%
Egeg	220	243	56	20	44	41	14	17
	41,20%	57,45%	23,43%	8,37%	18,41%	17,15%	5,86%	7,11%
Endréd	126	208	14	6	59	41	12	21
	26,81%	57,78%	6,83%	2,93%	28,78%	20,00%	5,85%	10,24%
Farnad	940	627	337	65	83	46	24	26
	71,92%	54,33%	54,35%	10,48%	13,39%	7,42%	3,87%	4,19%
Fegyvernek	148	251	41	22	73	36	23	13
	29,37%	55,65%	16,67%	8,94%	29,67%	14,63%	9,35%	5,28%
Felsőpél	104	139	30	5	25	29	16	14
	37,28%	60,43%	21,90%	3,65%	18,25%	21,17%	11,68%	10,22%
Felsőszecse	91	378	33	21	120	39	34	17
	17,43%	79,92%	8,85%	5,63%	32,17%	10,46%	9,12%	4,56%
Felsőszemeréd	276	289	58	27	72	34	38	15
	45,25%	58,62%	20,42%	9,51%	25,35%	11,97%	13,38%	5,28%
Felsőtúr	379	284	106	23	73	20	16	6
	62,64%	60,81%	37,99%	8,24%	26,16%	7,17%	5,73%	2,15%
Garamlök	131	433	13	15	89	113	50	58
	12,82%	52,29%	3,05%	3,52%	20,89%	26,53%	11,74%	13,62%
Garamsalló	237	75	34	7	10	6	2	5
	62,20%	29,18%	47,89%	9,86%	14,08%	8,45%	2,82%	7,04%
Garamszentgyörgy	318	540	60	78	171	55	48	33
	34,57%	67,00%	11,30%	14,69%	32,20%	10,36%	9,04%	6,21%
Gyerk	153	146	36	12	42	11	6	10
	52,22%	58,17%	25,00%	8,33%	29,17%	7,64%	4,17%	6,94%
Hontfűzesgyarmat	177	265	33	11	87	28	16	23
	31,16%	53,75%	13,15%	4,38%	34,66%	11,16%	6,37%	9,16%
Ipolybél	186	94	61	9	9	5	0	3
	80,17%	51,09%	66,30%	9,78%	9,78%	5,43%	0,00%	3,26%
Ipolyfödemes	270	148	91	9	20	3	6	5
	89,70%	63,52%	62,33%	6,16%	13,70%	2,05%	4,11%	3,42%
Ipolypásztó	359	191	98	5	41	8	8	7
	67,99%	42,83%	51,85%	2,65%	21,69%	4,23%	4,23%	3,70%
Ipolyság	4410	3378	1216	282	748	259	154	137
	57,84%	55,81%	36,36%	8,43%	22,37%	7,75%	4,61%	4,10%
Ipolyszakállos	580	394	178	58	78	17	14	10
	67,36%	57,86%	45,99%	14,99%	20,16%	4,39%	3,62%	2,58%
Ipolyvisk	445	334	148	26	44	13	8	40
	66,82%	60,51%	45,96%	8,07%	13,66%	4,04%	2,48%	12,42%
Kálna	283	1024	82	31	319	136	87	91
	14,00%	60,41%	8,11%	3,07%	31,55%	13,45%	8,61%	9,00%
Kéty	580	351	244	57	15	6	5	8
	87,61%	70,48%	70,11%	16,38%	4,31%	1,72%	1,44%	2,30%
Kisóvár	34	104	6	5	40	19	6	3
	17,71%	65,41%	5,77%	4,81%	38,46%	18,27%	5,77%	2,88%
Kisölvéd	148	97	78	1	6	2	0	1
	80,87%	69,29%	82,11%	1,05%	6,32%	2,11%	0,00%	1,05%
Lékér	619	646	132	107	153	60	38	60
	41,32%	54,33%	20,63%	16,72%	23,91%	9,38%	5,94%	9,38%
Léva	3202	17810	621	387	5138	2665	1761	1110
	9,19%	65,94%	3,52%	2,20%	29,14%	15,12%	9,99%	6,30%
Lontó	378	216	78	7	57	13	17	17
	53,85%	43,03%	36,45%	3,27%	26,64%	6,07%	7,94%	7,94%
Málas	180	208	36	52	37	26	12	14
	36,51%	49,29%	17,73%	25,62%	18,23%	12,81%	5,91%	6,90%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Nagyod	86 48,59%	91 62,76%	27 29,67%	4 4,40%	18 19,78%	12 13,19%	9 9,89%	2 2,20%
Nagyölvéd	1202 76,81%	704 56,10%	403 57,99%	76 10,94%	96 13,81%	33 4,75%	20 2,88%	17 2,45%
Nagysaló	841 28,93%	1141 49,59%	147 13,14%	104 9,29%	323 28,87%	114 10,19%	94 8,40%	86 7,69%
Nagysáros	752 45,47%	585 46,61%	64 11,11%	33 5,73%	278 48,26%	87 15,10%	27 4,69%	24 4,17%
Nagytúr	435 57,85%	380 61,49%	96 25,67%	32 8,56%	110 29,41%	28 7,49%	34 9,09%	16 4,28%
Nemesoroszi	162 25,88%	227 47,19%	10 4,41%	10 4,41%	76 33,48%	50 22,03%	23 10,13%	16 7,05%
Nyírágó	351 62,34%	269 60,86%	72 26,87%	109 40,67%	45 16,79%	15 5,60%	7 2,61%	4 1,49%
Oroszka	720 55,99%	540 52,58%	220 41,35%	34 6,39%	99 18,61%	39 7,33%	27 5,08%	32 6,02%
Palást	1062 64,84%	776 60,20%	316 41,36%	76 9,95%	141 18,46%	54 7,07%	55 7,20%	22 2,88%
Peszektergenye	168 25,57%	194 37,45%	17 8,85%	23 11,98%	57 29,69%	28 14,58%	18 9,38%	19 9,90%
Szalatnya	159 45,04%	105 44,68%	41 40,20%	6 5,88%	21 20,59%	11 10,78%	6 5,88%	8 7,84%
Százd	238 49,17%	181 51,57%	70 39,77%	16 9,09%	35 19,89%	11 6,25%	10 5,68%	11 6,25%
Szete	205 69,49%	157 70,40%	96 61,94%	11 7,10%	18 11,61%	9 5,81%	1 0,65%	4 2,58%
Tompa	184 30,82%	306 62,70%	49 16,12%	12 3,95%	81 26,64%	49 16,12%	25 8,22%	36 11,84%
Töhöl	92 17,52%	204 51,78%	15 7,46%	9 4,48%	46 22,89%	35 17,41%	22 10,95%	28 13,93%
Tőre	129 56,58%	105 56,15%	13 12,62%	11 10,68%	7 6,80%	4 3,88%	39 37,86%	20 19,42%
Újbars	92 11,14%	473 69,25%	8 1,71%	12 2,56%	141 30,13%	113 24,15%	54 11,54%	38 8,12%
Vámosladány	360 37,00%	421 54,32%	97 23,43%	39 9,42%	104 25,12%	36 8,70%	48 11,59%	18 4,35%
Zalaba	152 85,88%	83 66,40%	58 69,88%	2 2,41%	5 6,02%	3 3,61%	5 6,02%	3 3,61%
Zseliz	3501 48,72%	3299 57,99%	798 24,48%	286 8,77%	870 26,69%	333 10,21%	194 5,95%	111 3,40%
Zsemlér	120 71,86%	93 68,89%	43 46,74%	7 7,61%	12 13,04%	10 10,87%	4 4,35%	4 4,35%
Zoboralja								
Nyitrai járás								
Alsóbodok	699 58,84%	632 67,88%	163 26,25%	46 7,41%	179 28,82%	40 6,44%	60 9,66%	34 5,48%
Babindal	147 22,04%	384 67,37%	16 4,23%	19 5,03%	114 30,16%	69 18,25%	36 9,52%	41 10,85%
Berencs	447 20,56%	1273 69,26%	77 6,15%	126 10,06%	363 28,99%	178 14,22%	118 9,42%	107 8,55%
Csehi	475 45,24%	769 73,94%	153 20,21%	62 8,19%	156 20,61%	108 14,27%	89 11,76%	48 6,34%
Csiffár	173 28,64%	296 60,04%	26 8,81%	14 4,75%	81 27,46%	53 17,97%	22 7,46%	29 9,83%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Csitár	191 27,02%	601 78,36%	30 5,03%	18 3,02%	184 30,82%	63 10,55%	69 11,56%	33 5,53%
Gímes	542 26,66%	1137 66,61%	74 6,66%	82 7,38%	328 29,52%	174 15,66%	128 11,52%	70 6,30%
Kalász	421 33,92%	714 69,79%	97 13,68%	33 4,65%	227 32,02%	114 16,08%	67 9,45%	32 4,51%
Kolon	780 49,68%	861 67,00%	168 19,74%	87 10,22%	210 24,68%	71 8,34%	86 10,11%	31 3,64%
Nagycétény	1108 69,08%	919 67,47%	267 29,24%	173 18,95%	198 21,69%	48 5,26%	52 5,70%	36 3,94%
Nagyhind	53 17,43%	182 65,47%	1 0,56%	5 2,79%	67 37,43%	40 22,35%	13 7,26%	16 8,94%
Nyitra	1443 1,83%	45708 69,66%	122 0,27%	240 0,53%	11681 25,82%	8909 19,69%	3643 8,05%	3471 7,67%
Nyitragerencsér	414 21,55%	1261 70,33%	52 4,14%	47 3,74%	410 32,64%	169 13,46%	95 7,56%	59 4,70%
Nyitrageszte	242 67,04%	265 78,40%	75 28,85%	27 10,38%	82 31,54%	16 6,15%	19 7,31%	5 1,92%
Pográny	504 46,93%	692 72,69%	117 17,54%	73 10,94%	171 25,64%	69 10,34%	56 8,40%	65 9,75%
Verebély	339 3,78%	4835 67,00%	33 0,69%	58 1,21%	1148 23,96%	1150 24,00%	506 10,56%	366 7,64%
Zsére	636 46,94%	780 69,15%	126 16,26%	94 12,13%	179 23,10%	98 12,65%	73 9,42%	52 6,71%
Lédec (Aranyosmaróti járás)	236 31,85%	414 62,92%	34 8,27%	30 7,30%	99 24,09%	57 13,87%	53 12,90%	62 15,09%
Érsekújvári járás								
Andód	714 52,58%	935 71,48%	239 25,70%	60 6,45%	277 29,78%	40 4,30%	85 9,14%	40 4,30%
Bajta	336 83,37%	162 51,76%	71 43,83%	48 29,63%	18 11,11%	7 4,32%	4 2,47%	1 0,62%
Baracska	233 29,64%	352 55,26%	66 19,24%	22 6,41%	66 19,24%	51 14,87%	46 13,41%	22 6,41%
Bart	512 82,85%	279 58,25%	173 62,23%	62 22,30%	10 3,60%	11 3,96%	6 2,16%	1 0,36%
Béla	282 76,22%	178 61,81%	99 55,62%	17 9,55%	28 15,73%	13 7,30%	10 5,62%	1 0,56%
Bény	1211 82,72%	573 48,56%	346 61,13%	60 10,60%	73 12,90%	17 3,00%	18 3,18%	15 2,65%
Csúz	914 53,92%	609 46,74%	90 14,98%	74 12,31%	186 30,95%	48 7,99%	49 8,15%	48 7,99%
Ebed	931 79,30%	429 46,18%	239 56,10%	79 18,54%	48 11,27%	12 2,82%	12 2,82%	3 0,70%
Érsekújvár	8863 22,36%	20409 64,27%	1631 8,09%	1030 5,11%	6407 31,79%	2468 12,24%	1786 8,86%	1201 5,96%
Für	707 72,74%	376 51,09%	209 56,79%	48 13,04%	54 14,67%	12 3,26%	21 5,71%	12 3,26%
Garamkövesd	877 64,25%	519 47,10%	204 39,69%	56 10,89%	58 11,28%	62 12,06%	25 4,86%	5 0,97%
Garampáld	227 90,80%	134 68,02%	99 74,44%	15 11,28%	11 8,27%	2 1,50%	0 0,00%	1 0,75%
Helemba	543 78,13%	300 51,37%	179 59,87%	22 7,36%	39 13,04%	11 3,68%	4 1,34%	13 4,35%
Kamocsa	689 75,05%	517 63,67%	264 51,76%	43 8,43%	97 19,02%	14 2,75%	17 3,33%	17 3,33%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Kéménd	1179	565	314	98	59	11	18	12
	77,41%	45,56%	56,47%	17,63%	10,61%	1,98%	3,24%	2,16%
Kicsind	349	191	77	78	19	8	2	2
	88,58%	56,34%	40,74%	41,27%	10,05%	4,23%	1,06%	1,06%
Kisgyarmat	398	178	132	21	8	7	1	0
	88,25%	47,34%	74,58%	11,86%	4,52%	3,95%	0,56%	0,00%
Kiskeszi	357	134	92	12	10	0	4	5
	92,49%	45,58%	68,66%	8,96%	7,46%	0,00%	2,99%	3,73%
Kisújfalu	645	400	308	28	16	11	9	4
	87,52%	69,69%	77,19%	7,02%	4,01%	2,76%	2,26%	1,00%
Köbölkút	1513	983	520	57	137	77	59	23
	68,21%	54,89%	53,06%	5,82%	13,98%	7,86%	6,02%	2,35%
Kőhidgyarmat	875	457	222	102	45	24	10	13
	84,62%	53,02%	49,01%	22,52%	9,93%	5,30%	2,21%	2,87%
Kürt	1708	883	537	93	88	28	23	13
	81,88%	53,78%	61,58%	10,67%	10,09%	3,21%	2,64%	1,49%
Leléd	307	149	102	19	11	5	1	0
	81,87%	56,23%	68,92%	12,84%	7,43%	3,38%	0,68%	0,00%
Libád	335	164	70	25	30	5	7	7
	72,51%	47,26%	43,21%	15,43%	18,52%	3,09%	4,32%	4,32%
Muzsla	1427	872	535	93	80	33	32	5
	74,21%	55,33%	61,92%	10,76%	9,26%	3,82%	3,70%	0,58%
Nagykér	1634	1731	400	177	457	169	152	64
	54,32%	68,64%	23,39%	10,35%	26,73%	9,88%	8,89%	3,74%
Nána	831	594	250	74	105	39	23	13
	70,42%	59,16%	43,10%	12,76%	18,10%	6,72%	3,97%	2,24%
Párkány	6624	4944	1930	556	837	419	184	109
	60,66%	57,85%	39,40%	11,35%	17,09%	8,55%	3,76%	2,23%
Pozba	379	287	104	53	53	10	13	7
	74,46%	72,29%	36,62%	18,66%	18,66%	3,52%	4,58%	2,46%
Sárkány	264	117	55	12	19	3	8	9
	72,13%	40,21%	47,83%	10,43%	16,52%	2,61%	6,96%	7,83%
Szalka	960	465	294	64	27	14	12	8
	91,25%	58,05%	63,77%	13,88%	5,86%	3,04%	2,60%	1,74%
Szimő	1605	977	533	89	151	51	27	22
	70,36%	55,73%	54,89%	9,17%	15,55%	5,25%	2,78%	2,27%
Szógyén	1808	1169	722	106	135	51	27	24
	70,24%	57,93%	62,78%	9,22%	11,74%	4,43%	2,35%	2,09%
Tardoskedd	3234	2496	538	550	601	180	133	91
	62,34%	58,33%	21,96%	22,45%	24,53%	7,35%	5,43%	3,71%
Udvard	3208	2351	547	261	582	118	123	76
	62,12%	57,02%	23,67%	11,29%	25,18%	5,11%	5,32%	3,29%
Újlót	175	959	16	24	173	203	70	136
	8,95%	63,01%	1,68%	2,52%	18,19%	21,35%	7,36%	14,30%
Zsitvabesenyő	1205	799	292	128	198	25	22	29
	71,09%	58,84%	36,87%	16,16%	25,00%	3,16%	2,78%	3,66%
Vágsellyei járás								
Deáki	1447	1252	443	148	261	63	82	57
	65,65%	64,21%	35,78%	11,95%	21,08%	5,09%	6,62%	4,60%
Farkasd	2284	1524	590	231	311	89	80	35
	68,63%	56,49%	39,23%	15,36%	20,68%	5,92%	5,32%	2,33%
Felsőkirályi	242	1006	14	56	304	200	109	70
	12,87%	65,28%	1,41%	5,62%	30,52%	20,08%	10,94%	7,03%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Kéménd	1179 77,41%	565 45,56%	314 56,47%	98 17,63%	59 10,61%	11 1,98%	18 3,24%	12 2,16%
Kicsind	349 88,58%	191 56,34%	77 40,74%	78 41,27%	19 10,05%	8 4,23%	2 1,06%	2 1,06%
Kisgyarmat	398 88,25%	178 47,34%	132 74,58%	21 11,86%	8 4,52%	7 3,95%	1 0,56%	0 0,00%
Kiskeszi	357 92,49%	134 45,58%	92 68,66%	12 8,96%	10 7,46%	0 0,00%	4 2,99%	5 3,73%
Kisújfalu	645 87,52%	400 69,69%	308 77,19%	28 7,02%	16 4,01%	11 2,76%	9 2,26%	4 1,00%
Köbölkút	1513 68,21%	983 54,89%	520 53,06%	57 5,82%	137 13,98%	77 7,86%	59 6,02%	23 2,35%
Kőhidgyarmat	875 84,62%	457 53,02%	222 49,01%	102 22,52%	45 9,93%	24 5,30%	10 2,21%	13 2,87%
Kürt	1708 81,88%	883 53,78%	537 61,58%	93 10,67%	88 10,09%	28 3,21%	23 2,64%	13 1,49%
Leléd	307 81,87%	149 56,23%	102 68,92%	19 12,84%	11 7,43%	5 3,38%	1 0,68%	0 0,00%
Libád	335 72,51%	164 47,26%	70 43,21%	25 15,43%	30 18,52%	5 3,09%	7 4,32%	7 4,32%
Muzsla	1427 74,21%	872 55,33%	535 61,92%	93 10,76%	80 9,26%	33 3,82%	32 3,70%	5 0,58%
Nagykér	1634 54,32%	1731 68,64%	400 23,39%	177 10,35%	457 26,73%	169 9,88%	152 8,89%	64 3,74%
Nána	831 70,42%	594 59,16%	250 43,10%	74 12,76%	105 18,10%	39 6,72%	23 3,97%	13 2,24%
Párkány	6624 60,66%	4944 57,85%	1930 39,40%	556 11,35%	837 17,09%	419 8,55%	184 3,76%	109 2,23%
Pozba	379 74,46%	287 72,29%	104 36,62%	53 18,66%	53 18,66%	10 3,52%	13 4,58%	7 2,46%
Sárkány	264 72,13%	117 40,21%	55 47,83%	12 10,43%	19 16,52%	3 2,61%	8 6,96%	9 7,83%
Szalka	960 91,25%	465 58,05%	294 63,77%	64 13,88%	27 5,86%	14 3,04%	12 2,60%	8 1,74%
Szimó	1605 70,36%	977 55,73%	533 54,89%	89 9,17%	151 15,55%	51 5,25%	27 2,78%	22 2,27%
Szőgyén	1808 70,24%	1169 57,93%	722 62,78%	106 9,22%	135 11,74%	51 4,43%	27 2,35%	24 2,09%
Tardoskedd	3234 62,34%	2496 58,33%	538 21,96%	550 22,45%	601 24,53%	180 7,35%	133 5,43%	91 3,71%
Udvard	3208 62,12%	2351 57,02%	547 23,67%	261 11,29%	582 25,18%	118 5,11%	123 5,32%	76 3,29%
Újlót	175 8,95%	959 63,01%	16 1,68%	24 2,52%	173 18,19%	203 21,35%	70 7,36%	136 14,30%
Zsitvabesenyő	1205 71,09%	799 58,84%	292 36,87%	128 16,16%	198 25,00%	25 3,16%	22 2,78%	29 3,66%
Vágsellyei járás								
Deáki	1447 65,65%	1252 64,21%	443 35,78%	148 11,95%	261 21,08%	63 5,09%	82 6,62%	57 4,60%
Farkasd	2284 68,63%	1524 56,49%	590 39,23%	231 15,36%	311 20,68%	89 5,92%	80 5,32%	35 2,33%
Felsőkirályi	242 12,87%	1006 65,28%	14 1,41%	56 5,62%	304 30,52%	200 20,08%	109 10,94%	70 7,03%
Kéménd	1179 77,41%	565 45,56%	314 56,47%	98 17,63%	59 10,61%	11 1,98%	18 3,24%	12 2,16%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Kelenye	270 90,91%	135 58,95%	51 37,78%	32 23,70%	26 19,26%	6 4,44%	1 0,74%	7 5,19%
Kiscsalomja	33 15,79%	127 71,35%	3 2,40%	4 3,20%	17 13,60%	39 31,20%	4 3,20%	24 19,20%
Kóvár	190 69,85%	125 59,81%	70 56,45%	15 12,10%	9 7,26%	2 1,61%	6 4,84%	4 3,23%
Kőkeszi	241 68,08%	202 73,19%	48 24,37%	34 17,26%	49 24,87%	16 8,12%	9 4,57%	17 8,63%
Leszenye	56 10,73%	255 61,00%	16 6,30%	19 7,48%	77 30,31%	52 20,47%	12 4,72%	34 13,39%
Lukanénye	1111 79,87%	700 62,67%	268 38,67%	56 8,08%	145 20,92%	25 3,61%	29 4,18%	72 10,39%
Nagycsalomja	373 61,86%	284 60,17%	110 38,87%	26 9,19%	54 19,08%	23 8,13%	9 3,18%	35 12,37%
Nagykürtös	645 4,96%	5049 55,08%	94 1,88%	77 1,54%	1211 24,27%	1097 21,99%	443 8,88%	625 12,53%
Óvár	228 75,50%	176 72,73%	76 43,68%	35 20,11%	24 13,79%	11 6,32%	5 2,87%	5 2,87%
Rárósmúlyad	104 32,70%	72 30,90%	8 12,12%	6 9,09%	9 13,64%	5 7,58%	9 13,64%	2 3,03%
Sirak	141 65,28%	93 53,45%	26 27,96%	7 7,53%	25 26,88%	11 11,83%	6 6,45%	6 6,45%
Szécsénykovácsi	206 54,93%	145 55,77%	26 17,93%	23 15,86%	29 20,00%	19 13,10%	5 3,45%	25 17,24%
Szelény	92 45,10%	97 61,39%	25 26,04%	8 8,33%	14 14,58%	12 12,50%	6 6,25%	12 12,50%
Szlovákgyarmat	76 13,45%	185 46,84%	12 6,52%	9 4,89%	56 30,43%	26 14,13%	13 7,07%	27 14,67%
Terbegec	144 71,64%	113 73,38%	39 34,51%	33 29,20%	19 16,81%	6 5,31%	1 0,88%	4 3,54%
Zsély	175 13,15%	535 54,10%	34 6,54%	16 3,08%	171 32,88%	78 15,00%	32 6,15%	91 17,50%
Losonci járás								
Béna	497 77,41%	225 45,92%	144 66,06%	26 11,93%	27 12,39%	5 2,29%	2 0,92%	2 0,92%
Bolgárom	279 91,48%	106 47,53%	42 40,78%	36 34,95%	4 3,88%	0 0,00%	1 0,97%	4 3,88%
Bolyk	125 19,23%	319 61,11%	25 8,01%	11 3,53%	60 19,23%	81 25,96%	42 13,46%	34 10,90%
Csákányháza	871 78,40%	362 44,91%	108 30,68%	86 24,43%	58 16,48%	12 3,41%	8 2,27%	21 5,97%
Csoma	345 59,79%	200 47,73%	83 42,35%	32 16,33%	21 10,71%	12 6,12%	20 10,20%	10 5,10%
Fülek	5792 53,55%	3601 45,83%	845 23,90%	785 22,21%	733 20,74%	339 9,59%	144 4,07%	174 4,92%
Fülekkovácsi	421 46,37%	321 45,53%	59 18,67%	61 19,30%	61 19,30%	34 10,76%	22 6,96%	18 5,70%
Fülekpüspöki	810 71,18%	459 51,17%	154 35,08%	105 23,92%	62 14,12%	31 7,06%	20 4,56%	18 4,10%
Galsa	317 46,01%	234 47,85%	30 12,99%	41 17,75%	50 21,65%	39 16,88%	15 6,49%	23 9,96%
Ipolynyitra	41 11,88%	134 48,55%	12 9,02%	5 3,76%	101 75,94%	0 0,00%	2 1,50%	4 3,01%
Jelsóc	31 10,00%	92 36,95%	0 0,00%	9 9,89%	23 25,27%	13 14,29%	22 24,18%	2 2,20%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Kalonda	116	97	26	3	22	8	9	10
	53,70%	57,40%	27,37%	3,16%	23,16%	8,42%	9,47%	10,53%
Keresztúr	22	76	0	6	17	16	10	3
	11,83%	49,67%	0,00%	7,89%	22,37%	21,05%	13,16%	3,95%
Losonc	2660	12438	360	406	3421	2166	1130	895
	9,34%	57,08%	2,94%	3,31%	27,92%	17,68%	9,22%	7,30%
Miksi	57	140	27	2	32	24	14	6
	20,43%	60,87%	19,71%	1,46%	23,36%	17,52%	10,22%	4,38%
Mucsiny	130	235	11	13	88	44	23	13
	17,33%	39,97%	4,74%	5,60%	37,93%	18,97%	9,91%	5,60%
Nagydaróc	371	279	75	46	63	17	16	29
	53,92%	53,24%	27,08%	16,61%	22,74%	6,14%	5,78%	10,47%
Panyidaróc	263	371	39	33	114	48	30	26
	35,40%	61,83%	10,77%	9,12%	31,49%	13,26%	8,29%	7,18%
Perse	140	99	36	34	12	2	2	1
	71,07%	57,89%	37,11%	35,05%	12,37%	2,06%	2,06%	1,03%
Pilis	83	86	17	6	27	6	11	4
	38,07%	58,90%	20,00%	7,06%	31,76%	7,06%	12,94%	4,71%
Pinc	85	132	27	9	27	12	5	21
	34,69%	70,59%	20,45%	6,82%	20,45%	9,09%	3,79%	15,91%
Ragyolc	1059	632	230	94	126	40	20	40
	67,28%	48,88%	37,22%	15,21%	20,39%	6,47%	3,24%	6,47%
Rapp	286	356	35	41	100	45	43	32
	29,21%	47,21%	10,00%	11,71%	28,57%	12,86%	12,29%	9,14%
Sávoly	385	221	88	47	21	15	6	11
	67,19%	49,00%	41,12%	21,96%	9,81%	7,01%	2,80%	5,14%
Sid	1025	403	128	146	55	13	9	8
	83,54%	43,24%	32,41%	36,96%	13,92%	3,29%	2,28%	2,03%
Sőreg	390	173	80	25	26	6	6	11
	81,08%	44,36%	47,06%	14,71%	15,29%	3,53%	3,53%	6,47%
Terbeléd	152	449	23	29	95	112	36	41
	16,12%	62,19%	5,15%	6,49%	21,25%	25,06%	8,05%	9,17%
Tórincs	63	112	1	13	28	29	11	1
	13,13%	30,52%	0,92%	11,93%	25,69%	26,61%	10,09%	0,92%
Vilke	330	344	48	42	100	43	24	35
	34,85%	47,78%	14,16%	12,39%	29,50%	12,68%	7,08%	10,32%
Nagyrócei járás								
Alsófalva	83	53	17	13	2	1	2	11
	65,87%	65,43%	32,69%	25,00%	3,85%	1,92%	3,85%	21,15%
Deresk	366	184	60	42	19	9	3	15
	66,79%	43,81%	33,33%	23,33%	10,56%	5,00%	1,67%	8,33%
Felfalu	60	58	11	8	4	9	2	8
	34,48%	46,77%	20,00%	14,55%	7,27%	16,36%	3,64%	14,55%
Felsőrás	115	73	66	3	1	2	1	0
	93,50%	74,49%	90,41%	4,11%	1,37%	2,74%	1,37%	0,00%
Gice	167	167	40	23	46	13	1	14
	19,04%	24,56%	24,24%	13,94%	27,88%	7,88%	0,61%	8,48%
Gömörfalva	543	283	73	107	30	16	3	14
	57,04%	40,08%	27,04%	39,63%	11,11%	5,93%	1,11%	5,19%
Gömörliget	135	142	33	10	27	14	12	16
	47,20%	57,26%	23,74%	7,19%	19,42%	10,07%	8,63%	11,51%
Lévárt	86	57	51	1	1	0	0	0
	86,00%	75,00%	89,47%	1,75%	1,75%	0,00%	0,00%	0,00%
Lice	214	266	29	53	62	29	9	10
	30,35%	51,06%	11,69%	21,37%	25,00%	11,69%	3,63%	4,03%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Lókősháza	188	97	62	9	9	4	1	6
	74,90%	52,72%	64,58%	9,38%	9,38%	4,17%	1,04%	6,25%
Nagyróce	189	5446	5	27	1192	1293	430	775
	1,47%	56,75%	0,09%	0,51%	22,31%	24,20%	8,05%	14,51%
Otrokocs	213	131	20	56	26	6	4	2
	68,49%	53,47%	15,50%	43,41%	20,16%	4,65%	3,10%	1,55%
Sajógömör	666	376	105	176	38	10	5	10
	76,73%	54,10%	28,61%	47,96%	10,35%	2,72%	1,36%	2,72%
Szkáros	87	83	17	9	13	12	5	9
	35,37%	50,00%	20,99%	11,11%	16,05%	14,81%	6,17%	11,11%
Tornalja	4331	2807	956	377	515	216	109	139
	57,68%	49,16%	34,92%	13,77%	18,81%	7,89%	3,98%	5,08%
Visnyó	30	26	0	11	3	4	2	2
	50,00%	49,06%	0,00%	42,31%	11,54%	15,38%	7,69%	7,69%
Zsór	112	55	26	10	4	7	1	0
	68,29%	58,51%	48,15%	18,52%	7,41%	12,96%	1,85%	0,00%
Rimaszombati járás								
Abafala	397	293	120	85	12	32	5	10
	66,95%	59,19%	42,86%	30,36%	4,29%	11,43%	1,79%	3,57%
Ajnácskő	972	552	293	144	45	24	5	10
	81,48%	58,91%	53,86%	26,47%	8,27%	4,41%	0,92%	1,84%
Almágy	536	263	139	42	24	13	1	18
	77,34%	45,19%	54,72%	16,54%	9,45%	5,12%	0,39%	7,09%
Alsóvály	225	114	32	23	40	0	5	4
	67,57%	56,72%	28,57%	20,54%	35,71%	0,00%	4,46%	3,57%
Balogfala	480	287	115	84	39	6	6	17
	60,68%	47,60%	40,64%	29,68%	13,78%	2,12%	2,12%	6,01%
Balogtamási	137	89	13	46	4	3	1	6
	71,35%	56,33%	15,29%	54,12%	4,71%	3,53%	1,18%	7,06%
Balogújfalú	149	84	22	41	5	0	0	6
	90,85%	66,67%	26,51%	49,40%	6,02%	0,00%	0,00%	7,23%
Baraca	356	210	18	162	8	0	0	4
	69,53%	55,41%	9,09%	81,82%	4,04%	0,00%	0,00%	2,02%
Bátka	700	401	158	128	29	21	6	22
	72,31%	59,58%	40,20%	32,57%	7,38%	5,34%	1,53%	5,60%
Bellény	79	62	0	3	9	21	6	6
	40,93%	44,93%	0,00%	4,92%	14,75%	34,43%	9,84%	9,84%
Cakó	181	128	7	108	5	1	2	3
	61,15%	53,56%	5,51%	85,04%	3,94%	0,79%	1,57%	2,36%
Csíz	417	318	94	69	25	47	17	17
	62,61%	54,36%	30,62%	22,48%	8,14%	15,31%	5,54%	5,54%
Darnya	153	92	25	40	8	3	0	0
	75,00%	60,53%	29,41%	47,06%	9,41%	3,53%	0,00%	0,00%
Détér	386	226	109	83	9	1	1	3
	85,59%	64,20%	49,32%	37,56%	4,07%	0,45%	0,45%	1,36%
Dobfenek	135	67	39	6	10	3	1	2
	88,24%	54,47%	60,94%	9,38%	15,63%	4,69%	1,56%	3,13%
Dobóca	347	202	89	48	20	12	5	9
	62,52%	51,79%	44,28%	23,88%	9,95%	5,97%	2,49%	4,48%
Dúlháza	61	76	5	65	1	1	1	0
	29,76%	50,33%	6,58%	85,53%	1,32%	1,32%	1,32%	0,00%
Feled	1104	795	190	152	144	94	31	59
	50,34%	44,56%	24,36%	19,49%	18,46%	12,05%	3,97%	7,56%
Felsővály	260	101	47	23	17	1	5	1
	78,55%	51,53%	47,00%	23,00%	17,00%	1,00%	5,00%	1,00%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Füge	176	148	19	36	19	14	8	36
	42,11%	45,54%	12,93%	24,49%	12,93%	9,52%	5,44%	24,49%
Gesztete	495	385	122	179	44	11	2	4
	48,48%	55,08%	32,45%	47,61%	11,70%	2,93%	0,53%	1,06%
Gortvakisfalud	414	152	13	68	22	9	6	4
	78,41%	40,00%	9,15%	47,89%	15,49%	6,34%	4,23%	2,82%
Gömörlipóc	26	18	0	1	1	0	0	2
	26,80%	32,14%	0,00%	5,88%	5,88%	0,00%	0,00%	11,76%
Gömörmihályfalva	78	40	22	5	6	0	1	1
	78,79%	53,33%	55,00%	12,50%	15,00%	0,00%	2,50%	2,50%
Guszona	379	180	89	17	20	5	12	20
	70,45%	44,33%	50,00%	9,55%	11,24%	2,81%	6,74%	11,24%
Hanva	616	318	128	139	23	1	2	9
	86,76%	55,79%	41,16%	44,69%	7,40%	0,32%	0,64%	2,89%
Harmac	241	155	33	77	17	3	6	6
	57,66%	51,50%	22,15%	51,68%	11,41%	2,01%	4,03%	4,03%
Hubó	119	50	22	14	4	1	2	3
	83,80%	47,62%	44,00%	28,00%	8,00%	2,00%	4,00%	6,00%
Iványi	138	114	35	57	2	3	1	3
	61,61%	59,07%	31,25%	50,89%	1,79%	2,68%	0,89%	2,68%
Jánosi	391	541	66	49	116	67	38	67
	29,64%	52,17%	12,79%	9,50%	22,48%	12,98%	7,36%	12,98%
Jéne	205	75	24	27	2	4	1	5
	97,16%	43,86%	33,33%	37,50%	2,78%	5,56%	1,39%	6,94%
Jeszte	168	69	41	8	3	1	1	3
	90,32%	57,98%	61,19%	11,94%	4,48%	1,49%	1,49%	4,48%
Kálosa	484	270	110	64	63	11	5	0
	65,85%	49,27%	41,35%	24,06%	23,68%	4,14%	1,88%	0,00%
Kerekgede	89	76	26	8	8	8	2	13
	44,72%	53,15%	34,67%	10,67%	10,67%	10,67%	2,67%	17,33%
Kisgömöri	86	50	23	7	5	3	3	3
	84,31%	63,29%	46,94%	14,29%	10,20%	6,12%	6,12%	6,12%
Korlát	203	90	11	26	17	2	3	11
	62,85%	36,44%	12,50%	29,55%	19,32%	2,27%	3,41%	12,50%
Kövecses	285	166	93	36	13	5	3	3
	77,66%	57,24%	56,36%	21,82%	7,88%	3,03%	1,82%	1,82%
Lénártfala	507	246	69	146	13	2	1	4
	93,37%	62,76%	28,16%	59,59%	5,31%	0,82%	0,41%	1,63%
Lenke	122	124	39	14	18	22	4	7
	62,56%	71,26%	31,45%	11,29%	14,52%	17,74%	3,23%	5,65%
Magyarhegymeg	167	115	54	22	11	3	6	7
	85,20%	73,25%	47,37%	19,30%	9,65%	2,63%	5,26%	6,14%
Martonfala	127	71	10	39	10	1	2	2
	55,22%	42,77%	14,49%	56,52%	14,49%	1,45%	2,90%	2,90%
Medveshidegkút	227	97	46	26	5	1	3	2
	80,78%	45,75%	49,46%	27,96%	5,38%	1,08%	3,23%	2,15%
Méhi	545	289	124	71	26	7	5	15
	66,63%	45,95%	44,60%	25,54%	9,35%	2,52%	1,80%	5,40%
Nagybalog	676	375	104	95	56	26	10	31
	55,87%	42,81%	28,34%	25,89%	15,26%	7,08%	2,72%	8,45%
Naprággy	201	127	83	19	3	9	1	3
	72,56%	55,46%	66,40%	15,20%	2,40%	7,20%	0,80%	2,40%
Óbást	288	149	104	16	8	8	3	2
	88,34%	53,99%	70,27%	10,81%	5,41%	5,41%	2,03%	1,35%
Oldalfala	133	124	23	20	8	19	13	23
	38,66%	44,29%	18,85%	16,39%	6,56%	15,57%	10,66%	18,85%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Osgyán	328 20,14%	733 58,64%	40 5,59%	28 3,91%	188 26,26%	102 14,25%	78 10,89%	86 12,01%
Pádár	77 41,62%	64 48,85%	21 33,87%	2 3,23%	8 12,90%	12 19,35%	2 3,23%	7 11,29%
Pálfala	293 77,31%	140 49,65%	22 16,92%	60 46,15%	20 15,38%	9 6,92%	5 3,85%	4 3,08%
Perjése	127 47,74%	52 29,05%	16 31,37%	7 13,73%	11 21,57%	1 1,96%	3 5,88%	4 7,84%
Péterfala	215 86,00%	117 65,73%	88 76,52%	8 6,96%	3 2,61%	3 2,61%	2 1,74%	2 1,74%
Radnót	718 87,03%	361 58,51%	64 18,60%	230 66,86%	16 4,65%	3 0,87%	3 0,87%	4 1,16%
Rakottyas	182 57,41%	120 59,11%	25 21,37%	63 53,85%	6 5,13%	3 2,56%	3 2,56%	7 5,98%
Rimaszécs	1763 91,06%	571 40,44%	219 40,04%	173 31,63%	44 8,04%	19 3,47%	12 2,19%	25 4,57%
Rimaszombat	7298 29,62%	10272 56,24%	1235 12,18%	645 6,36%	2451 24,17%	1443 14,23%	762 7,51%	1075 10,60%
Runya	239 62,57%	171 56,07%	49 28,65%	35 20,47%	18 10,53%	29 16,96%	6 3,51%	8 4,68%
Sajókeszi	27 11,59%	69 42,59%	9 13,64%	40 60,61%	16 24,24%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%
Sajórecske	202 85,96%	94 52,51%	21 22,58%	28 30,11%	15 16,13%	10 10,75%	1 1,08%	2 2,15%
Sajószentkirály	532 54,90%	440 60,03%	109 25,12%	192 44,24%	35 8,06%	41 9,45%	6 1,38%	10 2,30%
Serke	495 52,88%	296 43,72%	129 45,42%	70 24,65%	31 10,92%	6 2,11%	1 0,35%	25 8,80%
Simonyi	319 55,87%	254 64,96%	79 31,10%	121 47,64%	19 7,48%	6 2,36%	8 3,15%	10 3,94%
Szútor	65 12,65%	208 51,11%	2 0,98%	126 61,76%	5 2,45%	7 3,43%	1 0,49%	50 24,51%
Tajti	494 94,27%	280 65,42%	117 42,86%	121 44,32%	10 3,66%	1 0,37%	0 0,00%	10 3,66%
Újbást	402 74,86%	217 55,36%	135 63,38%	45 21,13%	3 1,41%	1 0,47%	10 4,69%	4 1,88%
Uzapanyit	332 46,83%	168 32,50%	34 20,48%	37 22,29%	20 12,05%	9 5,42%	8 4,82%	23 13,86%
Várgede	530 33,61%	447 40,75%	79 18,29%	113 26,16%	80 18,52%	50 11,57%	13 3,01%	31 7,18%
Vecseklő	228 89,06%	123 64,06%	86 70,49%	15 12,30%	6 4,92%	4 3,28%	4 3,28%	1 0,82%
Velkenye	331 95,11%	143 60,34%	55 38,73%	74 52,11%	5 3,52%	0 0,00%	0 0,00%	3 2,11%
Zádorháza	124 87,32%	43 44,33%	22 57,89%	9 23,68%	1 2,63%	0 0,00%	0 0,00%	3 7,89%
Zehérje	133 31,67%	147 45,37%	4 2,82%	8 5,63%	15 10,56%	30 21,13%	8 5,63%	35 24,65%
Zsíp	185 82,22%	99 62,66%	43 44,79%	31 32,29%	3 3,13%	1 1,04%	2 2,08%	0 0,00%
Kassai városrészek								
Kassa - Észak	681 3,34%	10649 66,08%	165 1,57%	133 1,26%	2828 26,89%	1246 11,85%	651 6,19%	498 4,74%
Kassa - Óváros	891 4,33%	11385 66,77%	265 2,35%	152 1,35%	2832 25,12%	1485 13,17%	642 5,70%	500 4,44%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Kassa - Tihany - lakótelep	466	11104	84	89	3408	1283	1184	664
	2,00%	63,51%	0,76%	0,81%	30,94%	11,65%	10,75%	6,03%
Kassa - KVP -lakótelep	652	12381	114	92	3569	1509	1196	724
	2,57%	66,74%	0,93%	0,75%	29,01%	12,27%	9,72%	5,89%
Kassa - Nyugat	1135	20468	203	193	5696	3203	1560	976
	2,80%	63,96%	1,00%	0,95%	28,11%	15,81%	7,70%	4,82%
Kassa - Dargói Hősök	642	13076	95	109	3726	2181	1288	775
	2,34%	60,55%	0,73%	0,84%	28,68%	16,79%	9,91%	5,97%
Kassa - Dél	901	11830	227	150	3004	1862	792	594
	3,84%	64,66%	1,94%	1,28%	25,68%	15,92%	6,77%	5,08%
Kassa - Tóvárosi lakótelep	647	11791	123	127	3293	1960	1184	799
	2,52%	60,77%	1,05%	1,09%	28,18%	16,77%	10,13%	6,84%
Rozsnyói járás								
Barka	163	200	138	10	13	5	1	11
	31,59%	57,47%	71,88%	5,21%	6,77%	2,60%	0,52%	5,73%
Beretke	265	177	78	62	10	6	4	6
	70,67%	57,28%	44,57%	35,43%	5,71%	3,43%	2,29%	3,43%
Berzété	555	466	111	23	153	31	27	32
	42,17%	45,64%	25,52%	5,29%	35,17%	7,13%	6,21%	7,36%
Borzova	128	95	47	7	14	6	3	10
	74,85%	69,34%	50,00%	7,45%	14,89%	6,38%	3,19%	10,64%
Csoltó	417	195	112	25	23	6	3	4
	85,98%	51,05%	60,22%	13,44%	12,37%	3,23%	1,61%	2,15%
Csucsom	271	263	45	12	84	11	19	25
	41,56%	52,71%	17,44%	4,65%	32,56%	4,26%	7,36%	9,69%
Dernő	478	296	88	30	63	6	14	24
	67,90%	56,81%	30,34%	10,34%	21,72%	2,07%	4,83%	8,28%
Gömörhorka	761	482	201	78	85	26	12	16
	56,88%	45,99%	42,23%	16,39%	17,86%	5,46%	2,52%	3,36%
Gömörpanyit	269	277	66	23	57	31	23	17
	40,76%	53,58%	24,44%	8,52%	21,11%	11,48%	8,52%	6,30%
Hárskút	381	324	102	50	82	9	17	11
	74,56%	72,65%	31,68%	15,53%	25,47%	2,80%	5,28%	3,42%
Hosszúszó	465	283	165	17	52	10	3	4
	79,35%	61,79%	59,57%	6,14%	18,77%	3,61%	1,08%	1,44%
Jablonca	194	137	74	42	4	6	0	2
	95,57%	84,05%	54,41%	30,88%	2,94%	4,41%	0,00%	1,47%
Jólész	546	304	98	28	71	9	13	29
	75,21%	52,14%	32,45%	9,27%	23,51%	2,98%	4,30%	9,60%
Kecső	331	195	98	33	36	4	1	7
	88,27%	69,64%	50,78%	17,10%	18,65%	2,07%	0,52%	3,63%
Kiskovácsvágása	59	54	16	6	6	7	6	5
	77,63%	77,14%	29,63%	11,11%	11,11%	12,96%	11,11%	9,26%
Körös	360	266	153	16	51	3	7	11
	74,38%	67,51%	58,17%	6,08%	19,39%	1,14%	2,66%	4,18%
Körtvélyes	280	178	113	7	26	2	1	4
	83,83%	64,26%	64,57%	4,00%	14,86%	1,14%	0,57%	2,29%
Krasznahorkaváralja	1013	1051	195	186	291	63	37	67
	39,34%	52,89%	19,08%	18,20%	28,47%	6,16%	3,62%	6,56%
Kuntapolca	199	184	58	9	49	11	6	13
	30,38%	33,95%	32,04%	4,97%	27,07%	6,08%	3,31%	7,18%
Lekenye	246	166	110	5	22	3	7	8
	83,11%	67,76%	67,48%	3,07%	13,50%	1,84%	4,29%	4,91%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Lucska	161	93	43	2	23	8	2	4
	83,85%	55,69%	46,24%	2,15%	24,73%	8,60%	2,15%	4,30%
Melléte	147	99	27	43	5	4	2	6
	68,37%	58,58%	27,55%	43,88%	5,10%	4,08%	2,04%	6,12%
Páskaháza	135	81	41	16	10	1	1	3
	44,55%	32,53%	51,25%	20,00%	12,50%	1,25%	1,25%	3,75%
Pelsőc	1031	982	259	103	232	79	44	57
	42,87%	54,13%	26,78%	10,65%	23,99%	8,17%	4,55%	5,89%
Pelsőcardó	94	81	23	10	19	8	1	6
	59,12%	63,78%	28,75%	12,50%	23,75%	10,00%	1,25%	7,50%
Rozsnyó	3909	8230	677	349	2463	1003	542	604
	19,84%	56,47%	8,34%	4,30%	30,36%	12,36%	6,68%	7,44%
Rudna	258	393	39	31	120	51	27	33
	34,63%	65,72%	10,03%	7,97%	30,85%	13,11%	6,94%	8,48%
Szádalmas	650	439	248	44	56	11	13	6
	80,45%	68,70%	56,88%	10,09%	12,84%	2,52%	2,98%	1,38%
Szalóc	235	222	86	24	61	10	12	7
	51,31%	57,81%	40,00%	11,16%	28,37%	4,65%	5,58%	3,26%
Szilice	438	237	163	19	21	6	4	3
	77,94%	54,86%	69,96%	8,15%	9,01%	2,58%	1,72%	1,29%
Tomagörgő	939	551	343	37	74	17	20	14
	82,59%	61,50%	62,71%	6,76%	13,53%	3,11%	3,66%	2,56%
Várhosszúrét	557	421	232	29	82	14	13	11
	76,09%	71,60%	56,31%	7,04%	19,90%	3,40%	3,16%	2,67%
Kassa-környéki								
járás								
Abaújszina	252	977	63	16	323	127	97	72
	12,05%	58,15%	6,56%	1,67%	33,65%	13,23%	10,10%	7,50%
Áj	242	157	52	41	22	3	7	9
	83,45%	66,53%	33,12%	26,11%	14,01%	1,91%	4,46%	5,73%
Alsólánc	256	149	74	13	27	3	6	2
	60,52%	47,45%	50,68%	8,90%	18,49%	2,05%	4,11%	1,37%
Bódvaven dégi	154	119	64	21	15	0	3	1
	77,78%	68,79%	53,78%	17,65%	12,61%	0,00%	2,52%	0,84%
Buzita	628	532	254	30	110	24	19	11
	52,55%	55,77%	48,66%	5,75%	21,07%	4,60%	3,64%	2,11%
Csécs	507	1101	137	58	341	83	94	84
	24,76%	65,26%	12,50%	5,29%	31,11%	7,57%	8,58%	7,66%
Debrőd	201	211	113	16	38	12	6	5
	53,60%	63,55%	54,33%	7,69%	18,27%	5,77%	2,88%	2,40%
Jánok	244	299	44	15	114	20	24	32
	42,73%	60,53%	14,97%	5,10%	38,78%	6,80%	8,16%	10,88%
Jászó	237	1020	89	45	218	260	77	76
	7,07%	44,17%	8,97%	4,54%	21,98%	26,21%	7,76%	7,66%
Kenyhec	146	518	33	20	155	62	39	48
	12,98%	58,93%	6,48%	3,93%	30,45%	12,18%	7,66%	9,43%
Komaróc	267	231	142	17	34	6	7	1
	68,46%	69,58%	61,74%	7,39%	14,78%	2,61%	3,04%	0,43%
Makranc	375	786	132	73	249	48	53	58
	27,45%	67,70%	16,94%	9,37%	31,96%	6,16%	6,80%	7,45%
Migléc	106	157	28	17	31	16	15	17
	27,97%	50,32%	18,54%	11,26%	20,53%	10,60%	9,93%	11,26%
Nagyida	321	941	98	45	307	97	74	114
	9,86%	39,00%	10,69%	4,91%	33,48%	10,58%	8,07%	12,43%

Település	Magyar	Választott (részvétel)	MKÖ	Most-Híd	OL'ANO	Smer	Sme rodina	Kotlebovci
Pólyán	403	154	73	36	14	8	3	3
	75,33%	39,09%	48,03%	23,68%	9,21%	5,26%	1,97%	1,97%
Rad	366	229	58	85	19	23	9	4
	65,83%	53,76%	25,78%	37,78%	8,44%	10,22%	4,00%	1,78%
Szentes	780	347	166	33	62	35	10	5
	92,64%	52,34%	48,40%	9,62%	18,08%	10,20%	2,92%	1,46%
Szentmária	495	270	83	60	55	32	2	9
	86,09%	56,84%	30,86%	22,30%	20,45%	11,90%	0,74%	3,35%
Szinyér	208	105	52	18	16	10	1	0
	88,89%	59,66%	50,98%	17,65%	15,69%	9,80%	0,98%	0,00%
Szolnocska	188	91	34	32	4	5	2	1
	83,56%	49,19%	37,36%	35,16%	4,40%	5,49%	2,20%	1,10%
Szomotor	1004	621	100	176	137	63	34	34
	63,91%	51,28%	16,34%	28,76%	22,39%	10,29%	5,56%	5,56%
Szőlőske	277	200	50	28	38	23	15	10
	53,68%	52,49%	25,13%	14,07%	19,10%	11,56%	7,54%	5,03%
Szürnyeg	145	214	9	36	49	55	13	12
	22,98%	45,92%	4,29%	17,14%	23,33%	26,19%	6,19%	5,71%
Tiszacseryő	2419	1079	134	263	252	141	65	44
	62,27%	37,17%	12,69%	24,91%	23,86%	13,35%	6,16%	4,17%
Tóketerebes	292	9670	21	77	2744	2173	893	711
	1,20%	55,14%	0,22%	0,81%	29,02%	22,98%	9,44%	7,52%
Véke	346	151	80	22	17	6	4	2
	67,32%	39,63%	54,42%	14,97%	11,56%	4,08%	2,72%	1,36%
Zemplén	259	116	52	15	17	11	2	2
	66,93%	41,88%	46,43%	13,39%	15,18%	9,82%	1,79%	1,79%
Zétény	670	276	113	54	36	21	9	5
	81,41%	44,88%	42,16%	20,15%	13,43%	7,84%	3,36%	1,87%
További szórványtelepülések								
Malacka	121	10220	8	42	3325	1681	954	732
	0,71%	67,76%	0,08%	0,42%	32,94%	16,65%	9,45%	7,25%
Bazin	147	14857	8	50	4342	2013	1067	706
	0,69%	74,84%	0,05%	0,34%	29,49%	13,67%	7,25%	4,80%
Nagyszombat	141	37155	12	111	12627	6390	2619	2604
	0,21%	70,19%	0,03%	0,30%	34,27%	17,34%	7,11%	7,07%
Privigyé	152	25447	4	65	6161	5802	2494	2133
	0,31%	66,04%	0,02%	0,26%	24,44%	23,01%	9,89%	8,46%
Nagytapolcsány	241	14037	3	22	3153	3873	1399	1254
	0,89%	65,45%	0,02%	0,16%	22,62%	27,78%	10,04%	9,00%
Trencsén	118	32436	8	82	8586	5853	2549	1770
	0,21%	71,46%	0,02%	0,26%	26,82%	18,28%	7,96%	5,53%
Turócszentmárton	117	30099	11	88	7919	5699	2557	2203
	0,20%	68,71%	0,04%	0,30%	26,58%	19,13%	8,58%	7,40%
Besztercebánya	300	44254	26	153	10313	8823	3710	2955
	0,37%	70,51%	0,06%	0,35%	23,54%	20,14%	8,47%	6,74%
Zólyom	158	22361	6	64	5221	4575	2147	1493
	0,36%	66,25%	0,03%	0,29%	23,55%	20,64%	9,68%	6,73%
Eperjes	128	47324	16	298	13249	7684	3684	2672
	0,14%	67,90%	0,03%	0,64%	28,36%	16,45%	7,89%	5,72%

A községfinanszírozási rendszer és annak kritikája

A szlovákiai önkormányzati rendszer és az önkormányzatok finanszírozása hosszú évek óta képezik a közbeszéd részét. A legjelentősebb reformokat ezen a téren az első és második Dzurinda-kormány hajtott végre. A folyamat a fiskális decentralizáció végrehajtásával tetőződött be, amikor is a parlament elfogadta az 564/2004. számú törvényt, ami a jövedelemadókból származó bevételek költségvetési meghatározásáról szól. Ez a törvény szabályozza, hogyan és milyen formában osztják szét a jövedelemadót a területi önkormányzatok (községek, városok, megyék) között. A közigazgatási reform viszont ezen a ponton megakadt, a 2006-ban hivatalba lépő első Fico-kormány és a továbbiak sem hajtottak végre mélyreható változásokat-e téren.

A jelenlegi rendszer tehát az alkalmazottak és magánvállalkozók személyi jövedelemadójának újraelosztásán alapul, amit az 564/2004. számú törvény szabályoz és a 668/2004. számú kormányrendelet határozza meg a pontos végrehajtást, illetve tartalmazza a számításokhoz szükséges táblázatokat. A rendelet értelmében az újraelosztás során több paramétert is figyelembe vesznek, ezek az alábbiak:

- a lakosság aránya
- magassági szorzó
- nagyságrendi szorzó
- beiskolázott diákok száma
- 62 év feletti lakosok száma

Az egyes szempontokat egy újraelosztási képlet formájában alkalmazzák, amely képletet példaként közlünk:

$$PD_i = PD_{i,a1} + PD_{i,a2} + 0,32 \times VD \times (k_i \times OB_i) / \sum_{i=1}^n (k_i \times OB_i) + 0,40 \times VD \times [\sum_{j=1}^{19} (c_j \times z_{ij}) + \sum_{j=1}^{18} (c_j \times z_{ij,m})] / [\sum_{j=1}^{19} (c_j \times z_j) + \sum_{j=1}^{18} (c_j \times z_{j,m})] + 0,05 \times VD \times OB_{i,pp} / OB_{pp}$$

ahol:

$$PD_{i,a1} = 0,23 \times VD \times 0,43 \times OB_i / OB$$

$$PD_{i,a2,zaki} = 0,23 \times VD \times 0,57 \times OB_i / OB$$

$$PD_{i,a2} = (PD_{i,a2,zaki} \times k_{nv(i)}) / \sum_{i=1}^n (PD_{i,a2,zaki} \times k_{nv(i)}) \times PD_{i,a2,zaki}$$

A számításokhoz szükséges adatokat a statisztikai hivatal adatai alapján a minisztérium közli és a helyileg illetékes adóhivatal számítja ki a részesedést.

A fenti szempontok közül az egyik legegyszerűbb a **lakosok aránya**. A település lakosainak számát veszik alapul úgy, hogy osztják az ország összlakosságának számával és ennek megfelelően részesülnek az adóbevétel **10 százalékából**. Például, ha 2 milliárd eurós csomagról beszélünk (amit a települések kapnak), e szempont szerint ebből a csomagból 200 milliót osztanak szét. Vagyis egy 1000 lakossal rendelkező település ebből a csomagból közel 37 ezer eurót kap.

A teljes adóbevétel **13 százalékát** a település **tengerszint feletti magassága** szerint számítják ki. Kormányrendelet minden településnek meghatároz egy magassági koefficiens, ami lehet csökkentő vagy növelő. A határ jelenleg a 300 méteres tengerszint feletti magasság, az ennél alacsonyabban fekvő községek

csökkentő koefficienssel rendelkeznek, vagyis az ő adóbevételeiket csökkentik. A 300 méteres tengerszint feletti magasság felett fekvő községek koefficiense növekvő, vagyis az ő adóbevételeik ennek hatására nő. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy két azonos lakosú, azonos méretű iskolával rendelkező (ezt még alább kibontjuk), de különböző tengerszint feletti magasságon található település adóbevétele között jelentős eltérés figyelhető meg (a település méretétől függően akár több tízezer, százezer eurós eltérés is lehet). Ami a magyarokta településeket érinti, az 512 közül 494-től pénzt vesznek el ezen szempont alapján!

Néhány példa:

Nagygyer város a évi 92 ezer euróval kap kevesebb támogatást, míg a hasonló méretű Szepessüveg az iglói járásban 102 ezer eurós többlettel gazdálkodhat. Ipolyságon az éves veszteség 68 ezer euró, míg az azonos méretű Újbánya a zsarnócai járásban 70 ezer eurós bónuszt kap a magassági kvótából.

A Tornaljától elvett 46 ezer euró pedig Karásznó 44 ezer eurós többletében köszön vissza. A rendszer eredménye így az, hogy például Királyhelmecegy lakosa 49 euróval, Érsekújváré 38 euróval, Bodrogszerdahelyé 34 euróval, Nagycétényé 31 euróval ér kevesebbet, mint egy azonos méretű, de magasabban fekvő település egy lakosa.

Az adóbevétel **32 százalékát** a nagyság, vagyis a **településméret alapján** számítják ki. A kormányrendelet öt nagyságrendi sávot határoz meg a lakosok száma alapján: az 1 és 1000 közötti lakosságszámmal rendelkező település szorzója 0,89, az 1001 és 5000 közötti lakosságszámmal rendelkező település szorzója 0,90, az 5001 és 10 000 közötti lakosságszámmal rendelkező település szorzója 0,91, a 10 001 és 50 000 közötti lakosságszámmal rendelkező település szorzója 0,94, az 50 001 és 100 000 közötti lakosságszámmal rendelkező település szorzója pedig 1,13. Mint az látható, a billenési pont az 50 ezer lakos – e felett nő, alatta pedig csökken a bevétel. Példával bemutatva, egy 3000 lakos alatti település 100 euró helyett csupán 90 eurót kap, a többi az 50 ezer feletti lakossal rendelkező nagyvárosokhoz kerül. A nagyvárosok közül Pozsonynak, mint az ország fővárosának és Kassának egyedi szorzója van (Kassának 1,15, Pozsonynak 2,5). Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az ország tíz legnagyobb városát (a nyolc megyeszékhelyt: Pozsonyt, Nagyszombatot, Trencsént, Nyitrát, Zsolnát, Besztercebányát, Eperjest és Kassát, valamint Túrócszentmártont és Poprádot) támogatja a többi, közel háromezer település. Ez annak tekintetében is visszás, hogy az említett nagyvárosok jelentős ipari, turisztikai, kulturális, oktatási központként jelentősen nagyobb bevételek felett rendelkeznek.

Az adóbevétel legnagyobb részét, **40 százalékát** a településen beiskolázott gyermekek száma alapján osztják szét. Ez az arányszámítás legbonyolultabb része, ugyanis tizenkilenc, egyedi szorzóval rendelkező oktatási intézménytípust különböztet meg, valamint az óvodák részére is különböző szorzókat állapít meg a gyermekek létszáma alapján.

A fennmaradó **5 százalékot** a településen élő, **62 életévüket betöltött** lakosok száma alapján osztják szét. Ezt az első paraméterhez hasonlóan számítják ki, vagyis a településen élő 62 év felettiak számát elosztják az országban élő 62

év felettiiek számával, és az így kapott arányszám szerint részesednek az a teljes adóbevétel 5 százalékából.

Az egyes adatok elérhetőek a mennyiterек.sk portálon az elmúlt 5 évre visszamenőleg, az összes szlovákiai településre lebontva.

Mint az a fentiekből látható, a teljes jövedelemadóból származó bevétel közel felét, 45 százalékát két erősen megkérdőjelezhető kulcs alapján, mégpedig a magassági szorzó és a nagyságrendi szorzó alapján számolják ki.

A magassági kvótát a települések kezelésében álló épületek eltérő energetikai igényei miatt vezették be – vagyis arra hivatkozva, hogy a magasabban fekvő területeken többet kell fűteni. Ez alapjaiban véve igaz, viszont nagyon leegyszerűsíti a problémát és igazságtalan is egyes községekre nézve. A község magassága ugyanis önmagában semmit nem árul el arról, hogy milyen földrajzi adottságokkal rendelkezik – hogy például egy szűk völgyben vagy egy sík fennsíkron található-e, pedig ezek a tényezők erősen hatnak a mikroklimára. Nem veszi figyelembe azt sem, hogy azonos magasságon a keleti országrészben hidegebb telek fordulnak elő, mint nyugaton (erősebb a kontinentális hatás), vagy éppen a hőmérsékleti inverzió hatását, aminek következtében a magasabban található levegő hőmérséklete magasabb, mint az alacsonyabban fekvőé (a hideg megreked egy völgyben). Maga a koeficiens azt sem veszi figyelembe, hogy hány és milyen alapterületű középületet fűt a község – két azonos méretű, de különböző tengerszint feletti magasságon található település középületei között

jelentős eltérések tapasztalhatóak. A magassági kvóta meghatározásánál indokként hozták fel a téli útkarbantartást is, viszont ebben az esetben sem veszik figyelembe a település közúthálózatának hosszát (mint például a szomszédos Csehországban). A magassági szorzó ma már viszont az elmúlt évek során végben műszaki és technológiai változások miatt is megkérdőjelezhető, ugyanis a jelenleg elérhető hőszigetelési és fűtési megoldások jelentősen csökkenthetik a község fűtési kiadásait.

A nagyságrendi szorzó, mint azt a fentiekben már leírtuk, közel háromezer település számára hátrányos, egyedül a tíz legnagyobb város profitál belőle. Annak ellenére, hogy ezek regionális vagy országos központokként jelentősen nagyobb bevételek fölött rendelkeznek, vagyis a gazdagabbat segítik a szegények, miközben ez általában fordítva szokott történni.

Az önkormányzatok finanszírozásában rendszerszintű változásokra van szükség. Első lépésként a természetes jövedelemadójának elosztása helyett az ország összes adóbevételének (jogi személyek adója, általános forgalmi adó és továbbiak) meghatározott hányadát kell elosztani. Mint azt a 2008-as gazdasági válság vagy a jelen, koronavírus miatti rendkívüli helyzet is mutatja, az egyetlen adónemre felépített rendszer egy kibillenés esetén rendkívül rossz helyzetbe hozhatja a községeket. Ha a dolgozók tömegesen veszítik el a munkájukat vagy kényszerülnek otthon maradni külföldre okok miatt, a személyi jövedelemadó-bevételek jelentősen megcsappannak, és ezek a bevételek jelentik a községek legfőbb bevételét.

ISKOLAHÁLÓZATUNK OPTIMALIZÁLÁSÁRÓL

Az optimalizálást olyan lépésként kell értelmezni, amelynek megvalósításával bővülnek az iskolák lehetőségei, javul a versenyképességük és üzemeltetésük is gazdaságosabbá válik.

Egy hasonlattal élve, a kis létszámú iskoláink körül kialakult helyzet az évente megismétlődő árvizekre hasonlít.

Amíg nem történik meg a folyók szabályozása, vagy a hatékony gátrendszer kiépítése, addig az érintett települések lakói állandó bizonytalanságban, rettegésben fognak élni. Ezért **nem homokzsákokra, hanem egy hosszú távú megoldásra van szükség**, ami persze pénzbe és rengeteg munkába kerül.

Az oktatásügyben sem egy-egy iskola problémáira kell fókuszálni, hanem át kell értékelni és optimalizálni kell iskolahálózatunkat. Olyan megoldást kell találnunk, amely hosszútávon biztosítja iskoláink megmaradását és gyarapodását, versenyképességük növelését, színvonaluk és minőségük javulását.

A problémát elsősorban az intézmények

magas száma és a gyerekhiány jelenti. Az alacsony tanulói létszámok miatt az iskolák (fenntartók) kevés állami támogatásban részesülnek, miközben az esetek döntő többségében a fenntartó ugyancsak kis lélekszámú, szűkös forrásokkal rendelkező település. Emiatt szinte állandó oktatás- és szakmapolitikai kérdéssé vált kis létszámú iskoláink sorsa és jövője: megtartani a kistépülések kisiskoláit, vagy központosítani, körzetesíteni, iskolaközpontokat létrehozni?

E kérdés megosztja a felvidéki magyar politikusokat és oktatási szakembereket is: az egyik oldal a nemzetpolitikai, a másik a szakmai-pedagógiai szempontokat tartja elsődlegesnek.

Az előterjesztett tanulmányban igyekeztünk mindkét szempontnak megfelelni. A közzétett tanulmány (vitaanyag) célja az együttgondolkodás, az álláspontok közeli vizsgálata és a hálózat optimalizálási lehetőségeinek feltárása.

A tanulmány kidolgozását a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége és az Oktatási Minisztérium Kisebbségi okta-

tási főosztálya, valamint a Comenius Intézet háttéranyagokkal és szakmai észrevételekkel segítette. 2015-ben készült egy elemzés a szlovákiai magyar iskolahálózatról (Pék,2015). A tanulmányba ebből az elemzésből is bekerült néhány elképzelés és tapasztalat.

A tanulmányt több vitafórumon bemutattuk és megtárgyaltuk, így nyerte el jelenlegi formáját.

Természetesen tisztában vagyunk azzal is, hogy ha az ember túlságosan felkavarja az állóvizet, az kockázattal jár, mert kikökkenti az érintetteket a komfortzónából. Ezt a kockázatot viszont fel kell vállalni. Nem szabad beletörödni abba, hogy évente 4-6 iskola bezárja kapuit.

Beszélni kell a lehetőségekről, amelyek régióként változhatnak, és ésszerű kompromisszumokon álló megoldásokat kell találni. Még akkor is, ha a megoldás iskolahálózatunk bizonyos fokú átalakításával jár együtt, ami néhány pedagógus számára akár kényelmetlenséget is okozhat (a kistérségi iskolákba való beutazást, új tantárgyak tanítását stb.).

költségeket saját források útján biztosítani.

A 21. század a digitalizáció és robotizáció korszaka, amely megváltoztatja az életmódunkat. Az okostelefonok után jönnek az önvezérelt okos autók, megjelentek az első repülő autók, a drónok háztól házig szállítják a csomagokat. A robottechnológia és a digitális integráció forradalmasítja az autógyártást, a 3D-s nyomtatókkal már alkatrészeket, de akár házakat is lehet „nyomtatni”. Egy teljesen új világ küszöbén állunk. Ha nem akarunk a vesztesei lenni, akkor az oktatásügynek mindenképpen reagálni kell ezekre a kihívásokra, és a jövő generációját fel kell készíteni a várható következményekre

Természetesen tudatában vagyunk annak, hogy intézményeink a Szlovák Oktatási Rendszer részét képezik, tehát mozgásterünk korlátozva van. Ennek ellenére úgy gondoljuk, rendelkezünk olyan szakmai felkészültséggel és kapacitással, hogy a jelenleg is érvényes törvények adta lehetőségeket kihasználva, a felvidéki magyar oktatási hálózatot hatékonyabbá és működését gazdaságosabbá tegyük, ezáltal is segítve iskoláink színvonalának és minőségének javítását.

AZ ISKOLAHÁLÓZAT

A felvidéki magyar közoktatási hálózatot az óvodák, alapiskolák és középiskolák alkotják.

A különböző oktatási formák egymással összekapcsolódnak, tehát hálózatot alkotnak, működésüket törvények szabályozzák, általában közpénzből finanszírozzák és az állam a tanfelügyelet révén közvetlen és folyamatos felügyeletet gyakorol a hálózat működése felett.

Az intézmények fenntartói jogával a települési önkormányzatok (óvodák és alapiskolák), ill. a megyei önkormányzatok (középiskolák) rendelkeznek. Fenntartói jogokkal rendelkezhetnek az egyházak, alapítványok és magánszemélyek is.

Az állam a finanszírozási törvényben megfogalmazott szabályok alapján nyújt támogatást a fenntartók számára, az intézményfenntartással kapcsolatos költségek fedezésére. A fenntartó kötelessége a normatív támogatást az intézmény működtetésére fordítani, szükség esetén az intézmény épületére fordított

leteznek /Érsekújvár, Ógyalla, Buzita, Királyhelmece, Pozsony stb./. Iskoláink sikeresen szerepelnek az országos felmérésekben, tanulmányi és sportversenyeken, irodalmi vetélkedőkön stb.

Középiskoláink közül mindenekelőtt a komáromi gimnáziumot kell megemlíteni. Diákjai elsősorban a természettudományi tantárgyakban érnek el hazai és nemzetközi szinten is kiváló eredményeket. A kassai ipariskolát a folyamatos megújulás és a színes pedagógiai programok kínálata miatt említjük meg. A pozsonyi gimnázium mentor-programmal segíti saját alapiskolája tanulóit stb.

A sort még sokáig lehetne folytatni, de a lényeg az, hogy iskoláink többségének színvonala és minősége legalább olyan jó, mint a szlovák tanítási nyelvű iskoláké.

Közoktatási intézményeink többségére tehát büszkék lehetünk, **most mégis komoly kihívás előtt állunk.**

A médiákban is gyakran hangzik el az a megállapítás, hogy a felvidéki magyarság nincs jó kondícióban. Gyenge az érdekvédelem, a képességünk és a népszámlálási adatok a magyar lakosság nagyszámú fogyásától tanúskodnak.

A statisztikai adatok szerint a szlovákiai magyar lakosság száma 1991-ben még 567 296 (10,8%) volt, 2001-ben már csak 520 528 (9,7%) és 2011-ben tovább csökkent, mégpedig 458 467 (8,5%)-re. Egyes becslések szerint a 2021-es népszámláláskor a felvidéki magyarság létszáma akár 400 ezer alá is csökkenhet.

A magyar lakosság számát illetően tehát „lejtmenetben” vagyunk és ez a népességfogyás negatívan befolyásolja a magyar iskolák tanulóinak létszámát is, hiszen a lakosság számának csökkenésével arányosan csökken az beiskolázott gyerekek száma is.

Az eddig is nagyon kis létszámmal működő iskolák veszélybe kerültek, fokozatosan kiürülnek és bezárják kapuikat. 2005-2020 között csaknem 60 magyar iskola szűnt meg. Igaz, közben új iskolák, elsősorban magán- és egyházi iskolák jöttek létre és gazdagítják a felvidéki magyar oktatási hálózatot.

Fodor, A. (2020) elemzéséből az is kiolvasható, hogy Szlovákia 2074 alapiskoláját összesen 454 175 tanuló látogatja. Az átlagos tanulói létszám 219 tanuló/iskola.

Az iskolahálózat problémái

A bársonyos forradalom utáni felvidéki magyar közoktatás **sikertörténet.**

Az anyaországon kívül a legátfogóbb oktatási hálózattal rendelkezünk. A 2019/2020-as tanévben 348 óvodában, 244 alapiskolában, 23 gimnáziumban és 36 szakközépiskolában tanulhatnak gyerekeink magyar nyelven

Oktatási intézményeink döntő többségében jó színvonalú és jó minőségű oktatás folyik.

A településszerkezetből adódóan alapiskoláink 48,36%-a, tehát 118 intézmény vidéki, alsó tagozatos iskolaként működik. Ezek az iskolák általában kis létszámmal, gyakran összevont osztályokkal működnek, de a családias légkör és az egyéni bánásmód ezekben az iskolákban is jó minőséget eredményez/eredményezhet.

A nagyobb létszámú, teljes szervezettségű iskolákban természetesen jobb az iskolák felszereltsége és színesebb a pedagógiai programok kínálata. Több alapiskolában új pedagógiai módszerekkel kísér-

Magyar nyelvű oktatás 244 alapiskolában folyik. A magyarul tanuló diákok száma 29 284 fő, tehát 120 tanuló/iskola. Míg a magyar iskolák aránya 11,8% (244/2074), addig a magyar nyelven tanulók aránya 6,4% (29 284/454 175). Arányaiban tehát csaknem kétszer annyi iskolánk (épületünk) van, mint amennyi a magyarul tanulók aránya.

Nem csoda tehát, hogy ennyi iskolát nem tudunk gyerekekkel megtölteni. Viszont azt sem engedhetjük meg, hogy évente 2-4 iskola bezárja kapuit.

Tekintettel arra, hogy a közeljövőben a felvidéki magyar lakosság létszámának további csökkenésére lehet számítani (lásd a szociológusok előrejelzéseit), ezért belátható időn belül iskoláink tanulói létszámának növekedése sem várható.

Megjegyzés:

A beiratkozási programokat szervező Rákóczi Szövetség adatai szerint az elmúlt 10 esztendőben 3 650-3 700 körül stabilizálódott a magyar iskolakezdők száma (felvidek.ma, 2020. 02. 11.). ennek ellenére tapasztalható némi létszámcsökkenés, hiszen alapiskoláinkban ennél évente több tanuló fejezi be tanulmányait.

A megoldást oktatási hálózatunk optimalizálásában kell keresni.

A hálózat optimalizálása viszont nem (ill. nem csak) helyi probléma. A problémát a régiók (kistérségek) szintjén kell kezelni és a megoldásba be kell vonni az önkormányzatokat, helyi közösségeket, pedagógusokat, szülőket és mindenkit, aki tenni szeretne iskoláink fennmaradásáért, azért hogy gyerekeink, unokáink még 10-15 év múlva is magyar iskolába járhassanak.

Ez a helyi közösségek politikai megosztottsága miatt sem ígérkezik könnyű feladatnak, és valószínűleg fájdalommal fog jární. Helyi szinteken nézetkülönbségekre is sor kerülhet, de a döntést meg kell hozni.

Nem maradhatunk egy rosszul működő oktatási hálózat foglyai.

Az Oktatási Minisztérium már meglebegtette a közoktatás lehetséges központosítását. Ez azt jelentené, hogy saját hatáskörük alá vonnák az alap- és középiskolákat is. Ilyen körülmények között az iskolák hálózatának racionalizálása (akár iskolák bezárása is) kivitelezhető lenne az érintett

iskolák és önkormányzatok megkerdezésével. **Ezt nem kellene megvárjunk!**

Arra a kérdésre, hogy **mikor** tegyük meg az első lépéseket az oktatási hálózat optimalizálására érdekében, a válaszuk az, hogy **minél előbb**, mert „**még a jó döntés is rossz döntés, ha túl későn hozzák meg**” – ezt a Chrysler autógyár egykori vezérigazgatójától (Iacocca) tudjuk.

Figyelmeztető jelként lebegjen szemünk előtt a zoboraljai magyar iskolák esete, amiről Vrabec Mária már 2015-ben megjósolta, hogy „*a döntés a központi iskolákról csak a kényszer terhe alatt fog megszületni. Vagy úgy sem. Akkor pedig az egymás után elvérző iskolákból egy faluval továbbállnak az igazán eltökélt és elkötelezett szülők gyerekei.*

Ezt a régióban mindenki tudja, de kimondva- kimondatlanul mindenki arra rendezkedett be, hogy amíg lehet, kihúzza valahogy.”

A tétovázás, a végsőkig való kivárás eredményét ismerjük.

Tapasztalataink szerint ez a hozzáállás a magyarok által lakott régiók többségére érvényes, ezért (is) fel kell kelteni az érintettek „életösztönét”. Áttörésre, szemléletváltásra van szükség a politikusok, az iskolák, pedagógusok, önkormányzatok és a szülők gondolkodásmódjában.

A születések számának alakulása

A magyar iskolák tanulói létszámának alakulását döntő mértékben befolyásolja a születések számának alakulása, az asszimilációs folyamatok felgyorsulása és az ún. rejtett (nemzetközi) migráció.

A statisztikai hivatal adatait elemezve kiderül, hogy a felvidéki magyar lakosság szaporodása mintegy 15-20%-kal alacsonyabb az országos értékeknél, és az asszimiláció következményeként további 15-20%-kal csökken a magyar iskolába beiratott gyerekek száma.

A magyarul tanuló alapiskolások száma az elmúlt 25 esztendőben (1994-hez képest) több mint 17 ezer tanulóval csökkent. Ez a csökkenés a szlovák iskolákat látogató tanulók csökkenéséhez képest is jelentős, 4%-kal nagyobb fogyást jelent.

Igaz, hogy az utolsó öt esztendőben nem mutatható ki lényeges fogyás a születések számát illetően, viszont **egyre több az olyan gyerekek, akik szociálisan hátrányos,**

ill. halmozottan hátrányos (többnyire roma) családban születik.

Egyes becslések szerint ma a felvidéki magyar alapiskolák tanulóinak mintegy 43%-a, szociálisan hátrányos családból származó, roma gyerek. Ez nagyon komoly kihívást jelent a pedagógusok számára, akik nincsenek felkészülve az ebből adódó problémák kezelésére. Elsősorban a Kelet- és Közép-szlovákiai régiókban jelent komoly problémát a szociálisan hátrányos családokból érkező gyerekek számának nagyméretű növekedése.

Megjegyzés :

Egy EU-s tanulmány szerint Szlovákiában a romák becsült aránya 9,1%, tehát kb. 495 ezer személy tartozik ebbe a csoportba (MTI, 2018.december 5.).

A 2019-ben készült roma közösség Atlasza szerint 440 ezer roma él Szlovákiában. A 2011-es népszámlálási adatok szerint viszont csak 105 738 személy vallotta magát roma nemzetiségűnek. Ennek magyarázata, hogy a magyar települések vonzáskörzetében élő romák nagy része magyarnak, míg a szlovák települések vonzáskörzetében élők szlovák nemzetiségűnek vallják magukat.

A finanszírozásról

Szlovákiában 2004-ben vezették be az ún. **normatív** (fejkvóta, fejpénz) **finanszírozási rendszert**. Maga az elképzelés nem rossz, de kis létszámok esetén nem működik. A rendszer bevezetésekor ugyanis abból indultak ki, hogy **egy átlagosnak mondható iskolának legalább 250 tanulója van.**

Ma (2020-ban) már egyértelmű, hogy ezt a határértéket meg kellene változtatni, hiszen országos méretben is csak az iskolák egyharmada működik ennél nagyobb létszámmal. A többiek kiegészítő kompenzációra szorulnak. A magyar tanítási nyelvű iskolákban pedig egészen tragikus a helyzet, írja Fodor, A.

A felvidéki magyar alapiskolák döntő többsége meg sem közelíti ezt a létszámot. Csupán 29 iskolának van 250-nél több tanulója. A többiek kisebb vagy nagyobb mértékű finanszírozási problémával küszködnek. És hasonló a helyzet a kis létszámú középiskoláink esetében is.

Valószínűleg a meglebegtetett osztály-alapú finanszírozás sem oldaná meg a problémát, mert ez a megoldás törvénytelen

az osztályok minimális létszámának előírásával párosulna. A magyar iskolák számára ez ugyancsak problémát jelentene.

Ez a 29 alapiskola és a nagy létszámú középiskolák helyzete egyelőre stabilnak látszik, ezért a hálózat optimalizálásának folyamatába kistérségi iskolaként, vagy iskolaközpontként kapcsolódhatnak be (többségük már most is gyűjtő iskolaként működik).

Az egyházi- és magániskolákkal nem foglalkozunk ebben az anyagban, hiszen az említett intézmények alapítása és működtetése az alapítók lehetősége és felelőssége. Az viszont elképzelhető, hogy önkéntes alapon részesei legyenek az oktatási hálózat optimalizálásának.

A feladat tehát adott: **megoldást kell találnunk a kis létszámú iskolák túlélésére és gyarapodására.**

D. Waitley szerint „**két alapvető választás van az életben: elfogadjuk a körülményeket, ahogy vannak, vagy felvállaljuk a felelősséget a megváltoztatásukra**”.

Mi a második megoldást javasoljuk, mert ezt a „munkát” akkor is el kellene végezni, ha a parlament elfogadná a kisebbségi iskolákról szóló törvénytervezetet, de akkor is, ha történetesen megvalósulna az oktatási autonómiáról szövegetett álmunk. Je-

len pillanatban persze erre semmi remény nincs, de ezt a lehetőséget sem szabad kizárni.

AZ ISKOLAHÁLÓZAT JÖVŐKÉPE (VÍZIÓJA)

Az oktatási hálózat **jövőképét** (vízióját) a következőképpen fogalmaztuk meg:

Gazdaságosan és hatékonyan működő, jó színvonalú és jó minőségű magyar iskolahálózat.

Ebben benne van az, hogy a hálózatot magyar tanítási nyelvű iskolák alkotják, hogy finanszírozható és minden diák számára elérhető. De az is, hogy nem csak magyar, hanem egyúttal jó színvonalú iskola is, ahol a diák megfelelő tudást, használható kompetenciákat és magyarságtudatot is szerez. Mindemellett szeret iskolába járni és a szülő is szívesen küldi gyermekét iskolába, mert tudja, hogy ott biztonságban van.

A jövőkép (az optimális állapot) **három fontos mutatóval jellemezhető:**

1. **Fenntarthatóság**
2. **Elérhetőség**
3. **Eredményesség és minőség**

A fenntarthatóság azt jelenti, hogy az iskolát megfelelő létszámú gyerek látogatja, ezért működtetése az állami költségvetésből, esetleg más forrásokból megoldható.

Az egyes iskolák tanulói létszámának növelése pl. intézmény összevonásokkal, iskolaközpontok és kistérségi iskolák létrehozásával lenne megvalósítható.

Megoldást jelenthetne egy sajátos finanszírozási rendszer alkalmazása a nemzetiségi iskolák számára, de jelenleg erre nincs politikai akarat.

Az elérhetőség azt jelenti, hogy egy bizonyos hatósugáron belül elérhetőek a különböző iskolatípusok. Az esetleges intézmény összevonásoknál, ill. új intézmények létrehozásakor figyelembe kell venni ezt az elvárást és iskolabusz-hálózat kiépítésével kell segíteni a gyerekek biztonságos utaztatását.

Az eredményesség és minőség kérdését mindenképpen szem előtt kell tartani a hálózat optimalizálásakor. Ügyelni kell arra, hogy a hálózat átalakítása ne csak az iskolák finanszírozását oldja meg, hanem egyúttal az iskola versenyképességének, színvonalának és minőségének javulását is eredményezze. Ezzel a kérdéskörrel külön tanulmányban foglalkozunk.

A STRATÉGIA

A felvidéki magyarság jogos elvárása, hogy a politikai képviselőt a szakmával szoros együttműködésben fogalmazza meg **oktatási stratégiánkat.**

Mit értünk stratégia alatt?

A **stratégia** azt az utat írja le, amelyet követnünk kell, hogy elérjük céljainkat.

A stratégia tehát egy terv, amely meghatározza a jövőbeli cselekvés irányát és módját.

A **stratégiai tervezés feladata hosszú távú** (általánosabb) **és rövid távú** (konkrét) **célok kitűzése és a célokhoz vezető utak kijelölése**, figyelembe véve a környezetet, az iskolahálózat és az iskolák adottságait (Csath, 2004).

A stratégiai terv elkészítése előtt **helyzetelemzést** (statisztikai elemzéseket és SWOT-analízist, stb.) **végeztünk**. Iskolahálózatunk (és iskoláink) aktuális helyzetének és alapvető problémáinak ismerete nélkül ugyanis nem lehet reális tervet készíteni.

A további lépésben megfogalmaztuk iskolahálózatunk **jövőképét**, tehát azt az optimális állapotot, amelyet a hálózat optimalizálásával szeretnénk elérni.

A stratégiai terv tartalmazza azokat a **hosszú távú célokat is**, amelyek teljesítésével elérjük, vagy legalábbis közelebb kerülünk a jövőképben megfogalmazott optimális állapothoz.

Grafikusan:
JELENLEGI HELYZET
JÖVŐKÉP (vízió)

hosszú távú célok

A jelenlegi helyzet (problémák):

A **felvidéki magyar iskolahálózat alapvető problémáit** (természetesen leegyszerűsítve) a **következőképpen lehetne összefoglalni:**

- iskoláink többségének **alacsony tanulói létszáma**,
- a beiskolázott gyerekek számához mérten, **túlméretezett iskolahálózat** (sok az iskola),
- az iskolák alacsony tanulói létszámai miatt gondot okozó **normatív finanszírozási rendszer**.

A stratégiai terv hosszú távú céljai:

Prioritásként a következő **négy hosszú távú célt fogalmaztuk meg:**

- a) **Az óvodai hálózat bővítése**
- b) **Az alsó tagozatos kisiskolák**

megtartása

c) **A teljes szervezetségű alapiskolák hálózatának optimalizálása**

d) **A középiskolák hálózatának optimalizálása**

A rövid távú célokra (akciós tervek) való lebontás helyi szinten, a fenntartó, az iskola és az iskola partnereinek a bevonásával (is) készülhet, tehát nem feltétlenül része a stratégiai tervnek.

A hosszú távú célok konkretizálása

Az óvodai hálózat bővítése

A minisztérium Kisebbségi oktatási főosztályának adatai szerint Szlovákiában jelenleg (2019-20-as tanévben) 275 magyar és 73 vegyes (szlovák-magyar) nevelési nyelvű óvoda működik. A 348 óvodában összesen 9 388 gyerek részesül magyar nyelvű nevelésben.

Az óvodákra jelentős szerep hárul a gyerekek beiskolázásának előkészítésében. A gyerekek az óvodában tanulják meg a társas kapcsolatokat, megtanulják elfogadni a másikat, megismerkednek a település hagyományaival, kultúrájával.

Az óvodáskor elsősorban az érzelmi fejlődésre és értelmi gazdagodásra szolgál. Rendkívüli fontossággal bírnak különösen a hátrányos helyzetű gyermekek szocializációja és iskolai felkészítése során.

Az óvodák gyermeklétszámai rajzolják ki néhány év késéssel az oktatási hálózatot.

Amelyik településen nem működik óvoda, ott várható, hogy előbb-utóbb az iskolában is elfognak a gyerekek, hiszen nincs utánpótlás.

Ezért minden települési önkormányzat számára javasoljuk a meglévő óvodák fenntartását, esetleg új óvodák megnyitását.

A szlovák óvodákon belül pedig **javasoljuk magyar csoportok létrehozását** – ezt a szülők írásban kezdeményezhetik a helyi önkormányzatoknál.

Amennyiben a gyermeklétszám, a személyi feltételek, valamint az óvodák és iskolák épületei alkalmasak rá, **kezdeményezék az óvodák iskolákhoz kapcsolását**.

Ha a szülők részéről megfogalmazódik az igény, működtessenek a településen bölcsődét is az óvodán belül, esetleg külön intézményként.

Megjegyzés:

A magyar miniszterelnök 2019-es évértékelő beszédében bejelentette, hogy három év alatt Magyarországon megvalósítják a teljes bölcsődei ellátást. 2022-re minden szülő bölcsődébe viheti gyermekét (forrás: Miniszterelnöki Kabinetiroda).

Hasonló kezdeményezésre Szlovákiában is szükség lenne, hiszen a jelenleg is működő magán bölcsődék drágák, és nem képesek kielégíteni a szülők igényeit.

A beiratkozási programok tapasztalatai azt jelzik, hogy **nem elég a szülőt akkor**

megszólítani, amikor gyermeke iskolába készül, sőt már az is késő, amikor gyermeküknek óvodát választanak. **Korábban kell megszólítani, akkor, amikor szülővé válnak.** Ezt a célt szolgálják a **Baba-mama klubok,** amelyek találkozási lehetőséget biztosítanak a kismamának már az anyasági (szülési) szabadság ideje alatt is.

A Ringató foglalkozások célja a közös játék, éneklés élményének megteremtése szülő és gyermek között. **A rendszeres heti foglalkozásokat** szakemberekkel (szülésznő, baba, gyerekpszichológus, logopédus stb.) való beszélgetések tehetik még színesebbé és hatékonyabbá. A foglalkozások, rendezvények, együttlétek során a résztvevőkből **összetartó közös ségek alakulhatnak ki.**

Javasoljuk a **Cseperedő program** elindítását is, amely az óvodáskor előtti programok koordinálását biztosíthatná. A foglalkozások célja, hogy a kisgyermekes szülők már **az óvodai beiratkozás előtt** olyan közösségi hálót építsenek ki egymással, amely az anyanyelvre épülve megalapozza a családok kapcsolatát, s egyben megerősíti bennük a **magyar óvoda és utána a magyar iskola választását.**

Azokon a településeken, ahol nincs magyar óvoda, sem iskola, **rendszeres, vagy alkalmi magyar nyelvű foglalkozások szervezését javasoljuk.** A foglalkozások akár egyetemisták (tanító- és óvopedagógus hallgatók) bevonásával is szervezhe-

tők. A találkozók célja a kapcsolattartás és a gyerekek anyanyelvi felkészítése a magyar iskolába.

A magyar óvoda, ill. óvodai csoport a gyermek elhelyezésén túl **az anyanyelvben való gazdagodás színhelye is,** ezért a magyar iskola választásában meg kell erősíteni a szülőket.

A vegyes (szlovák – magyar) nevelési nyelvű óvodáktól csak egy lépés a vegyes nyelvű iskolai osztályok kialakítása. Ez az út látszólag segíthetné a kétnyelvűség kialakulását a magyarok által lakott területeken, viszont nem szolgálja az anyanyelvben való megerősödést és a nyelvi biztonság kialakulását, amely megalapozná a magyar, vagy a vegyes családok gyermekeinek anyanyelvi iskolai felkészítését.

A hazai és külföldi tapasztalatokat figyelembe véve **ez a megoldás az egyoldalú, a többséghez történő asszimilációt erősíti.**

Az óvodák megalapítása és működtetése eredeti hatáskörként a települések önkormányzatához kapcsolódik. Elgondolkodtató, hogy a 650, többségében magyarok által lakott településen mindössze 348 magyar ill. vegyes (szlovák-magyar) nevelési nyelvű óvoda működik.

Magyarország Kormánya a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtűkarságával karöltve 2016-tól nagyszabású óvodafejlesztési programot működtet a

Kárpát-medencében, segítve ezzel a határon túli magyarság megmaradását. Az SZMPSZ (Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége) ebben a programban a magyar kormány szakmai stratégiai partnereként vesz részt, elsősorban a szakmai továbbképzések szervezésében vállal szerepet, illetve adatokat szolgáltat az óvodák infrastrukturális fejlesztéséhez. A program keretében 153 önkormányzati óvoda felújítására és 32 új óvoda felépítésére kerül sor.

A református egyházzal kötött egyezség alapján 24 új református óvodával ill. bölcsődével gazdagodik a Felvidék.

Megjegyzés:

A Szlovák Kormány 2019-es döntése értelmében 2021. szeptember 1-jétől, az 5 éves gyerekek óvodalátogatása kötelezővé válik. Ez a döntés várhatóan pozitív hatással lesz a hátrányos helyzetű családokból érkező gyerekek beiskolázására, viszont problémát jelenthet, hogy jelenleg kb. 1 400 férőhellyel kevesebb van az óvodákban. Óvodafejlesztési programra tehát Szlovákiában is szükség van/lesz. A miniszter asszony szerint 2021-ig elvégzik az uniós alapokból finanszírozott óvodabővítést.

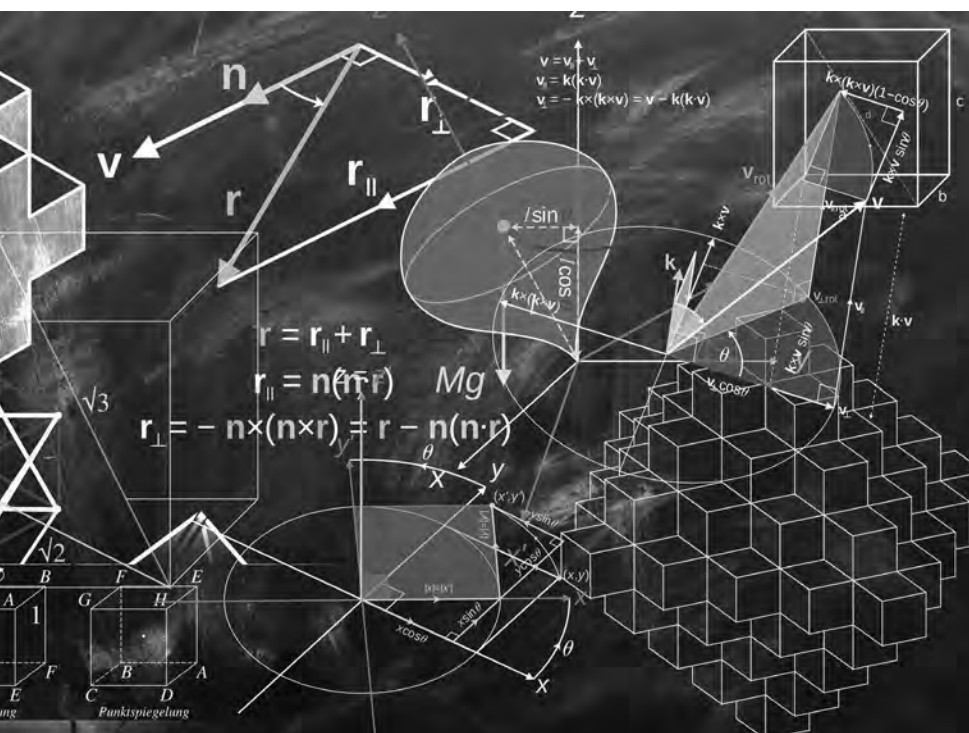
Az önkormányzatoknak javasoljuk, hogy az említett programokkal ismerkedjenek meg és ha van rá mód, éljenek a felkínált lehetőségekkel.

Az alsó tagozatos kisiskolák megtartása

Szlovákiában jelenleg (2019-20-as tanév) 218 magyar tanítási nyelvű és 26 vegyes (szlovák-magyar) tanítási nyelvű alapiskola működik. Összesen tehát 244 alapiskolában folyik magyar nyelvű oktatás. A magyar nyelven tanuló alapiskolás tanulók száma 29 284.

Az alsó tagozatos, 1.- 4. évfolyamokkal működő, ún. kisiskolák száma 118. Ebből 92 magyar és 16 vegyes tanítási nyelvű iskola. A kisiskolákban tanuló magyar diákok összlétszáma 3 861.

A 118 alsó tagozatos iskolában összesen 3 861 diák tanul, tehát egy-egy iskolában átlagban 32 diák van, de néhol csak 2-5. **Ezek az iskolák az állami költségvetésből finanszírozhatatlanok.** Van, ahol az önkormányzat önfeláldozó támogatásával, de olyan is, ahol magyarországi

alapítványi támogatással működik az iskola. Ennek ellenére úgy gondoljuk, hogy **alapellátásként** ezeket az intézményeket életben kell tartani. Ez a képzési szakasz a legkevésbé költséges, ezért bizonyos anyagi áldozatok árán, átmenetileg nagyon kis létszám esetén is fenntartható.

A településeken az iskola a közösségi háló része, ezért fenntartásuk döntő fontosságú a falu életében. Ha a gyermek kapcsolatai nem itt alakulnak ki, ha másutt szocializálódik, később kevésbé fog kötődni a település közösségéhez, s ez az elvándorlás esélyét növeli.

Az iskola létezése pozitív képet jelent a település számára. Mivel az iskola – különösen a kisebb falvakban – egyben művelődési és kulturális intézmény is, megszűnése a település kulturális leépülését is maga után vonhatja.

Ez persze nem törvénytörő, mert ha a községben vannak elkötelezett emberek és szervezetek (Csemadok, nyugdíjas klub, politikai pártok stb.), akkor a kistérségi iskolákat vagy oktatási központokat látogató gyerekek is aktívan bekapcsolhatóak a település közösségi életébe. Erre számtalan pozitív példát találunk a felvidéki magyar közösségekben.

Amennyiben a feltételek lehetővé teszik, kezdeményezzék az óvodák iskolához kapcsolását. Ez a megoldás számos előnnyel kecsegtet (lásd „Az iskolahálózat hatékonyabbá tételének lehetőségei” című fejezetet).

A vegyes lakosságú településeken az önkormányzatok szerepe kiemelten fontos az iskolák megtartásában. Mivel egyre kevesebb gyerek születik és ez a szám tovább osztódik a magyar és a szlovák iskola, esetenként a gyermek más település iskolájába való beiratásával, az iskolák fenntartása anyagilag egyre megterhelőbb az önkormányzatok számára. Valószínűleg ez az egyik oka a vegyes iskolák létrehozásának.

Érdemes viszont nagyobb figyelmet szentelni a vegyes (szlovák-magyar) alapiskolák létezésének. A legtöbb esetben helyi döntés eredményeképpen jöttek létre ezek az iskolák, ezért el kell fogadnunk. Tisztában kell lenni viszont azzal is, hogy **ezeknek az intézményeknek a működése felgyorsíthatja az asszimilációs folyamatokat.**

Ésszerű falufejlesztéssel, a helyi és a te-

lepüléshez kötődő, oda betelepülni képes fiatalok részére pl. önkormányzati bér-lakások építésével teremtsenek esélyt az otthoneremtéshez. Segítsék a fiatal családokat abban, hogy életkörülményeik ne akadályozzák őket a gyermekvállalásban. Kapcsolattartással segítsék a külföldön munkát vállaló fiatalokat a visszatérésben (Pék, 2015).

Ha minden igyekezetük ellenére sem sikerül helyi szinten megfelelő megoldást találni, a környező településekkel együttműködve, **kistérségi szinten próbáljanak a gyermekek számára, a körülményeknek leginkább megfelelő iskoláztatást biztosítani.**

Hasonlóképpen szervezték át az oktatási hálózatot Finnországban és Lengyelországban is.

Mindkét említett országban hatéves alsó tagozatot (ún.alapiskolát) működtetnek helyi szinten, de a hároméves (7.-9. évf.) felső tagozatot (az ún.alsó középiskolát) általában kistérségi iskolaként, az alsó tagozattól elkülönítve működtetik.

A kistérségi iskolák (7.-9. évf.) a vidéki alsó tagozatos iskolák (ún.alapiskolák) tanulóit gyűjtik be. A kistérségi iskolák általában jó felszereléssel és jól felkészült oktatókkal rendelkeznek, tehát minőségi oktatást biztosítanak.

Pozitívumként emlegetik azt is, hogy a nehezen kezelhető „kamasz” gyerekeket kiemelték az alsó tagozatos iskolából, ezáltal csökkent a fiatalabb, kisebb gyerekek „bántalmazásának” lehetősége.

Negatívumként a bejáró gyerekek utaztatását említik.

Úgy gondoljuk, hogy az említett sikeres országokban meghonosodott szervezési forma a felvidéki magyar iskolák számára is követendő példa lehet, természetesen azzal a különbséggel, hogy Szlovákiában az alsó tagozatos iskola négy éves, tehát a gyerekeknek már tíz éves kortól /az ötödik évfolyamtól/ kellene a kistérségi iskolát látogatniuk.

Kistérségi iskolák létrehozása mellett szól az a tapasztalat is (lásd a Szabványosított Mérések Nemzeti Intézetének honlapján rendszeresen közzétett teszteredményeket – www.nucem.sk), hogy úgy a hazai (Tesztelés 5 és 9), mint a nemzetközi (PISA és TIMSS) felmérésekben **a nagyobb létszámú, városi iskolák többnyire jobban teljesítenek** matematikából és anyanyelvből is. Ez a szlovák tanítási nyelvű iskolákra egyaránt érvényes.

A teljesítménybeli különbség valószínű-

leg a nagyobb iskolák jobb eszköz ellátottságának és a felkészült oktatóknak (minden tantárgyat szakos pedagógus tanít) köszönhető, de a tanulók nagyobb belső motivációjával is magyarázható, hiszen bővebb kínálatból választhatják ki a nekik leginkább megfelelő oktatási programokat.

Ha a kiskiszkola betagoódik a kistérségi iskolába, akkor is maradhat néhány oktatással összefüggő tevékenység a településen. Javasoljuk pl. azt, hogy a szülőkkel és a kistérségi (központi) iskolával egyeztetve **mérlegeljék a kistelepülésekre kihelyezett osztályok működtetését, esetleg helyben biztosítsanak különböző iskolai foglalkozásokat** (szakköröket, napközit, művészeti és zeneiskolai foglalkozásokat stb.).

A teljes szervezethez alapiskolák hálózatának ésszerűsítése

Szlovákiában jelenleg (2019-20-as tanév) 218 magyar és 26 vegyes (szlovák-magyar) tanítási nyelvű alapiskola működik.

A teljes szervezethez, 1.- 9. évfolyamokkal rendelkező alapiskolák száma 126. Ebből 116 magyar és 10 vegyes tanítási nyelvű alapiskola.

A teljes szervezethez iskolák tanulóinak összlétszáma 25 423.

A problémát ebben az esetben is az iskolák nagyon alacsony tanulói létszámai okozzák.

A tanulói létszám csak 29 iskolában haladja meg a 250 főt (a normatív finanszírozásnál ezt a létszámot vették alapul). Az iskolák többségének (72 iskolának) a létszáma 100-200 között mozog.

A legnagyobb fejtörést azok az iskolák okozzák, amelyekben a tanulói létszám nem haladja meg a 100 főt sem.

A polgármesterekkel folytatott konzultációk során kiderült, hogy 100 feletti diáklétszámmal, ha nehezen is, de az iskola még finanszírozható. 100-as diáklétszám alatt viszont már komoly problémát jelent a finanszírozás, és el kell gondolkodni a kistérségi iskolák létrehozásán.

Iskolahálózatunk öncélú, radikális átalakítását, karcsúsítását nem javasoljuk, de szakmai és oktatásszervezési szempontból a nagyon kis létszámmal működő, ezért csak komoly áldozatok árán finan-

szírozható iskolák, kistérségi iskolákba való becsatornázására minél előbb sort kellene keríteni.

A kistérségi iskolák létrehozására nemcsak gazdasági kényszer miatt van szükség, hanem azért is, hogy iskoláink versenyképesebbé váljanak, színvonaluk és minőségük javuljon.

A magyar iskolák hosszú távú fennmaradásának és sikeres működésének ez az alapfeltétele.

A minisztérium oktatáspolitikával foglalkozó intézetének /Inštitút vzdelávacej politiky/ 2016-os felmérése szerint az 50-es létszám alatti iskolákban 24%-kal kevesebb a szakos oktatók által letanított tanítási órák száma, mint a 250-es létszám feletti iskolákban. Ezek a kislétszámú iskolák a műszaki felszereltség tekintetében (tornaterem, laboratóriumok, könyvtár stb.) is hátrányban vannak a nagy létszámú iskolákkal szemben. Az említett hiányosságok a tanulók eredményességére is kihatással lehetnek.

A teljes szervezetségű, kis létszámokkal működő magyar iskolák nagy része az elmúlt évtizedekhez viszonyítva nagyobb vonzaskörzetből kénytelen a működéséhez szükséges tanulói létszámot a maga számára biztosítani. „Elhalássza” a közeli

települések gyerekeit és bizony ez feszültséget teremt az iskolák között.

Az iskolabusszal rendelkező intézmények, ill. azok a városok, ahová kedvező közlekedési útvonalak vezetnek, kivételezett helyzetbe kerültek a többiekkel szemben. Az iskolabuszok működtetése átrajzolta az iskolák hagyományos vonzaskörzetét és sok esetben ez az érintett települések és iskolák közötti konfliktusokhoz vezetett. Ezért is **fontos az adott régió iskoláival való egyeztetés.** Az egymással versenyhelyzetben lévő kis létszámú, teljes szervezetségű iskolák megmaradása gyakran szubjektív megítélésen múlik – ezt el kellene kerülni. Nyitottabbá kell tenni a magyar közéletet, szembe kell nézni a problémákkal, meg kell vitatni a megalapozott véleményeket és célként az oktatás színvonalának és minőségének növelését kell a fókuszba helyezni.

A teljes szervezetségű alapiskolák közül elsősorban azoknak a léte kérdésjelezhető meg, ahol sem az iskola alsó tagozata, sem a környékbeli alsó tagozatos kisiskolák nem biztosítják az elkövetkező években a diákutánpótlást a felső tagozat számára. Azoknak az iskoláknak a működtetése is időben behatárolt, amelyek felső tagozatán napjainkban csak összevont évfolyamokban tudják megoldani az oktatást. Ezeknek az iskoláknak csak

akkor van esélyük a túlélésre, ha az adott településen sikerül visszafordítani, vagy legalább csökkenteni az asszimilációs folyamatot (visszanyerni a szlovák iskolába íratott magyar gyerekeket), esetleg a szórányban élő gyerekeknek ingyenes iskolabusszal biztosítani a beutazást.

A kistérségi iskola helyszínéről hozott döntés meghozatala előtt ajánlatos figyelembe venni a beutazó diákok számát és azt is, hogy honnan utaznak be, az iskolaépületek állagát, az iskola eredményességi mutatóit (a felmérésekben való helytállásukat), de a szülői elégedettség fokát, az iskola arculatát, a szabadidős és tehetséggondozó programok sikereit is stb. (Pék, 2015).

A középiskolák hálózatának ézszerősítése

Az oktatási minisztérium Nemzetiségi Főosztályának adatai szerint Szlovákia középiskolaiban jelenleg (2019-20-as tanév) 8 760 diák tanul magyar nyelven. A tanulók 36,24%-a (3 175 diák) gimnáziumokban, 63,76%-a (5 585 diák) szakközépiskolákban tanul.

Az európai trendeknek megfelelően, a gimnáziumokban tanuló diákok létszámának növelése lenne kívánatos.

Az egyes technológiák, főleg az információs technológia (high –technology) innovációjának gyors üteme lényegesen megnöveli a termelés produktivitását és minőségét. Ezzel összefüggésben csökken az igény az alacsonyán képzett munkaerő iránt, nehezebben lehet prognosztizálni az egyes foglalkozások kapcsán az ismeretekkel és jártasságokkal szemben támasztott igények alakulását, s mindezek következtében - a jövőbeni foglalkoztathatóság szempontjából - teljesen értelmetlenné, hatástalanná válik a nagyon szűk specializációra való felkészülés.

Az EU-ban évente kb. 10 millió (7%) munkahely szűnik meg, és megközelítőleg ugyanennyi munkahelyet hoznak létre. Egy év alatt átlagosan minden hatodik alkalmazott (kb. 17%) változtat munkahelyet, és minden nyolcadik (12,5%) teljesen más munkát vállal.

Az egész életre szóló foglalkozások lényegében kihálnak. Ezért az egész életre szóló foglalkozás követelményei helyett sokkal idősebb az egész életre szóló foglalkoztathatóság kérdése – vagyis foglalkoztatható lesz-e az adott egyén a munkaerőpiac különböző helyzeteiben és feltételei között, ill. életének különböző fázisaiban. A szakmai képzés ezért inkább csak az általános jellegű jártasságokra irányuljon, ne a specifikus jártasságokra. A világ gazdaságilag fejlett országaiban a munkáltatók szívesebben alkalmaznak olyanokat, akiknek magasabb fokú végzettségük van, jó alapokkal rendelkeznek a nyelvtanuláshoz, a matematika, a természettudo-

mányok, az informatika elsajátításához, akik értik a technológiai folyamatokat, képesek a problémákat megfogalmazni és megoldani, tudnak csapatban dolgozni, folyamatosan képezik magukat és képesek alkalmazkodni a környezetükhöz.

*A középiskolai szintű oktatás felosztása általános- és szakképzésre tehát anakronisztikussá válik, amely megosztja a társadalmat és fékezi az új technológiák és a gazdaság fejlődését. **A tulajdonképpeni szakmai képzés kitolódik a tankötelezettség befejezését követő időszakra, és az élethosszig tartó tanulás részévé válik.***

*Ilyen megközelítés mellett megkérdőjelezhető a gimnáziumokat és szakközépiskolákat látogató tanulók arányszáma is (36,24% gimnazista és 63,76% szakközépiskolás). Talán **jobb lenne a fordított arány, de már az 50-50% is előrelépés lenne.***

Véleményünk szerint a közoktatás **legerősebb láncszeme a középiskola kell, legyen.** Az iskola szellemisége és egy-egy példaképnek számító pedagógus meghatározhatja a gyerek további sorsát, egész életpályáját. Példaként említhetjük az egykori kassai ipariskolát (ma Szakkay József Szakközépiskola), amelynek legendás összetartó ereje a pedagógusok emberségének és az iskola szellemiségének „terméke“. De említhetjük a komáromi gimnázium hagyományörzését és a természettudományokban elért kimagasló eredményeit, a budapesti Fasori és Fazekas gimnáziumokat, ahonnan Nobel-díja-

sok egész sora került ki.

A szlovákiai magyar közoktatás és a felvidéki magyarság elemi érdeke a jó középiskolai hálózat, a versenyképes, magas színvonalú és jó minőségű középiskola!

A középiskolák színvonalától függ az is, hogy egy adott régió mennyire vonzó a befektetők, beruházások számára. **A jövő** ugyanis már nem az összeszerelő üzemekről és gyártósorokról, hanem a **tudásalapú társadalom építéséről** szól.

Gimnáziumok

Szlovákiában jelenleg (2019-20-as tanév) 16 önálló magyar tanítási nyelvű gimnázium működik. Ebből 5 egyházi és 1 magánintézményként. A magyar tanítási nyelvű gimnáziumokban összesen 2 511 diák tanul.

A vegyes (szlovák-magyar) osztályokkal működő gimnáziumok száma 7. Közöttük nincs sem egyházi, sem magánintézmény. A vegyes osztályokkal működő gimnáziumok magyar osztályaiban összesen 664 diák tanul.

Szlovákia 23 gimnáziumában tehát összesen 3 175 diák tanul magyar nyelven. Ez 120 diákkal kevesebb, mint az előző tanévben volt, és 429 diákkal kevesebb, mint öt esztendővel korábban. (Albert,2014).

Véleményünk szerint a **kevesebb talán**

több lenne. Át kellene értékelni a kis létszámú, évfolyamonként csak egy-egy osztállyal működő intézményeink további sorsát.

Ha az iskola létszámának növekedése a közeljövőben sem tűnik reálisnak, akkor talán megfontolandó két (vagy több) szomszédos iskola összevonása.

Természetesen ilyen esetben nagy körültekintést igényel a helyszín kiválasztása (elsősorban a bejárás miatt), de ennél fontosabb, hogy az összevont iskolában évfolyamonként akár 2-3 párhuzamos osztály működhetne. Bővülne a kínálat és a tanulók többféle tanulmányi programból választhatnának (ahány osztály, anynyi program). Ez növelné a tanulók belső motiváltságát, hiszen zömében olyan tantárgyak közül választhatnának, amelyeket szívesen tanulnak, ill. amelyek segítenék a megálmodott egyetemre (szakmára) való felkészülést és bejutást.

Az iskolák összevonása természetesen érdekeket sérthet (pl. kettő, három helyett csak egy igazgatóra lenne szükség) és a tantestületben növelheti a bizonytalanságot, ezért nagy körültekintéssel kell eljárni. Hangsúlyozni szeretnénk azt is, hogy **az összevonás csak az érintett felek közös akaratából, ill. beleegyezésével valósítható meg.** Ebben az esetben is érvényes, hogy a kellőképpen nem előkészített integrációs kísérletek eleve kudarcra vannak ítélve.

Az iskolaösszevonásokból eredő feszültség csökkentése érdekében akár az igazgatói poszt megfelelő rotációja is elképzelhető.

Az összevonás elsődleges célja a kínálat bővítése, a versenyképesség növelése és az átjárhatóság (az egyik irányzatról a másikra) kell, hogy legyen. Az összevonás után nő a biztonságérzet. Nem kell már minden tanévkezdéskor attól rettegni, vajon lesz-e elég jelentkező, nyithatunk-e osztályt, túléljük-e ezt a tanévet is.

Nem lényegtelenek persze a fenntartó és az oktatásügyi tárca által preferált gazdasági szempontok sem.

Hasonló elgondolás alapján akár két szomszédos vegyes iskola magyar osztályából is létrehozható egy önálló, évfolyamonként legalább két párhuzamos osztállyal működő, magyar tanítási nyelvű gimnázium. Az említett szakmai előnyökön kívül ez a megoldás elősegítené a

tanulók magyarságtudatának erősítését is.

A nyolcéves gimnáziumok jövőjéről

Az ezredfordulót követően egy érdekes jelenségnek lehettünk tanúi. Megnyíltak a lehetőségek az egyházi és magániskolák előtt, de az állami intézmények hálózata is bővült, miközben a tanulói létszámok csökkentek. Megindult az ádáz küzdelem a tanulóért. Ennek egyik mellékhatása volt a nyolcéves gimnáziumok megjelenése a piacon.

Szakmai szempontból ez a kínálat bővítését is jelentheti, de saját bevallásuk szerint az igazgatók egy részét elsősorban a túlélés motiválta. Több településen (egy-egy régióban) konfliktusok is keletkeztek e lépés nyomán, hiszen a nyolcéves gimnáziumok az alapiskolákból merítettek. Már az ötödik évfolyamból elvitték a legjobb tanulókat, és ez bizony negatívan befolyásolta az alapiskolában maradt tanulók tanulmányi eredményeit, amit az érintett alapiskolák nem néztek jó szemmel. Arról nem is szólva, hogy a lecsökkent tanulói létszám miatt néhány kisiskola fenntarthatósága vált kétségessé.

A nyolcéves gimnáziumokat még ma is egyfajta elitképzésként tartják számon, miközben komoly teljesítményromlás tapasztalható az utóbbi években. Erről tanúskodnak a PISA felmérések is (lásd a Szabványosított Mérések Nemzeti Intézetének honlapján – www.nucem.sk – rendszeresen közzétett teszt-eredményeket). Ez a tény viszont elgondolkodtató, és megkérdőjelezheti az említett intézmények „elit” státuszát.

Az OECD ajánlásában a nyolcéves gimnáziumok bizonyos fokú leépítése szerepel és az oktatásügyi tárca is hosszantartó problémaként tartja számon azt a tényt, hogy a nyolcéves gimnáziumok elszívják az alapiskolák legjobb tanulóit. **Számolni kell tehát azzal, hogy a közeljövőben (de már ma is) jelentős nyomást fejtenek ki az említett képzések visszaszorításának irányába.**

Szakközépiskolák

Szlovákiában jelenleg (2019-20-as tanév) 14 önálló magyar tanítási nyelvű szakközépiskola működik, ebből 5 magániskolaként. A magyar tanítási nyelvű szakközépiskolákban összesen 2 892 diák tanul.

A vegyes (szlovák-magyar) osztályokkal rendelkező szakközépiskolák száma 22, ebből 4 magániskola. A vegyes iskolák magyar osztályaiban összesen 2 693 diák tanul magyar nyelven.

Szlovákia 36 szakközépiskolájában tehát összesen 5 585 diák tanul magyar nyelven. Ez 952 diákkal kevesebb, mint négy esztendővel korábban (Albert, 2014).

A jó színvonalú szakközépiskolák vonzóvá tehetik az adott régiót a befektetők számára is, tehát elősegíthetik a régió gazdasági fejlődését. A jövő a tudásalapú társadalomról szól, ezért felértékelődik a tudás. A 21. század a digitális integráció és a robotizáció százada. A hagyományos iparágak teljes átalakulásával kell számolni. A fejlődés húzóágazatai a genetika, mesterséges intelligencia, nanotechnológia, biotechnológia, 3D-s nyomtatás stb. lesznek. Ha nem akarunk az átalakulási folyamat vesztesei lenni, akkor iskoláinknak is reagálniuk kell ezekre a kihívásokra. Át kell gondolniuk a képzés tartalmát és az iskolák szerkezeti átalakítását.

A gazdaságilag fejlett országokban már évtizedek óta ún. **iskolaközpontokat** működtetnek. Az adott régió tanulói az alapiskola elvégzése után nem különböző szakiskolákba jelentkeznek, hanem az oktatási központban (iskolaközpontban) folytatják tanulmányaikat, **ahol a régió számára szükséges valamennyi szakmát oktatják.** Ez lényegesen megkönnyíti az alapiskolák végzőseinek és szüleinek dolgát. A nem átgondolt döntés vagy elhibázott pályaválasztás a tanulmányi idő alatt ugyanis módosítható, hiszen az intézményen belül biztosított az átjárhatóság, a pályamódosítás.

Elképzelhetőnek tartjuk azt is, hogy pl. a kis létszámú gimnázium nem egy távolabb eső, hasonlóan kis létszámú gimnáziummal integrálódik, hanem becsatlakozik a helyi iskolaközpontba.

További megoldásként elképzelhető az is, hogy a középiskola a helyi alapiskolával „egyesül”. Erre a megoldásra több példát találunk a felvidéki magyar iskolák hálózatában is annak ellenére, hogy a két iskolatípusnak más-más fenntartója van. Példaként említhetjük Pozsonyt, Kassát, Rozsnyót vagy a komáromi Marianumot.

A T.t. 596/2003-as számú törvény adta lehetőségek

Minden térség más-más problémákkal

küzd, ezért különböző lehetőségek kínálkoznak a hálózat optimalizálására. **A jelenleg érvényes törvényi keretek között** (Zákon č.596/2003 Z.z. Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov) **lehetőség van iskolák összevonására és iskolaközpontok létrehozására.**

Iskolaközpontok alatt olyan oktatási intézményt értünk, amely az ISCED 0, 1, 2 és 3 képzési szinteken kínál formális oktatást, valamint a formális oktatást kiegészítő, oktatási és nevelési lehetőségeket (pl. gyermek-klub, művészeti oktatás, sportoktatás, idegen-nyelvi oktatás, stb.)

Az összevont iskola alapítójának azt kell tekinteni, akinek személyében a többi alapító megegyezik.

Az összevont iskola alapítója lehet a község, a megyei önkormányzat, a kerületi székhelyen működő járási hivatal, államilag elismert egyház vagy vallási csoport, ill. egyéb jogi vagy természetes személy.

Az összevont iskolát az igazgató (tehát egyetlen személy) irányítja. Az igazgató a tagintézmények élére igazgatóhelyetteseket nevez ki.

Iskolaközpontot bármilyen fajtájú és típusú intézmények (óvoda, alapiskola, gimnázium, szakközépiskola, konzervatórium, speciális nevelési-oktatási igényű gyerekek és tanulók iskolája, művészeti alapiskola, nyelviskola) összevonásával létre lehet hozni.

Amennyiben egy iskolának történelmi vagy tiszteletbeli megnevezése van, az az összevonás után is használhatja az adott megnevezést.

Az oktatási minisztérium Kisebbségi Oktatási Főosztálya által készített felmérés (2017.szeptember 19.) szerint a megszólított iskolavezetők és pedagógusok (összesen 234 személy) **52%-a nyilatkozott úgy, hogy szükség van iskolaközpontokra, 30%-a nem tudja megítélni és csak 18%-a utasította el az iskolaközpontok létrehozását.**

Az iskolaközpontok mellett érvelők a hiányzó intézmények pótlását emelték ki és azt, hogy több gyerek járjon folyamatosan magyar iskolába. Az ellenzők a jelenlegi iskolákat fejlesztenék és féltik azok fennmaradását.

Az iskolahálózat hatékonyabbá té-

telének lehetőségei:

Az iskolahálózat optimalizálása többféleképpen történhet. A továbbiakban néhány konkrét megoldást mutatunk be már ma is működő, összevont intézményekről és iskolaközpontokról:

Összevont alapiskolák és óvodák:

Abafalva, Ajnácskő, Alsószele, Alsószermeréd, Béna, Boly, Csáb, Csallóközarányos, Csenke, Csicsó, Csilizpatas, Diósörgepatony, Diószeg, Felsőszele, Gömöralmagy, Gúta (egyházi), Hegyete, Hidaskürt, Ipolyszakállós, Ipolyvarbó, Karva, Kéty (egyházi), Kisújfalu, Kolony, Krasznahorka-Váralja, Lénártfalva, Lósonc, Lukanyénye, Marcelháza, Nád-szeg, Nagykér, Nagymácséd, Ógyalla, Pozsonyepérvjes, Pozsonypüspöki, Ragyolc, Rimaszombat, Szalka, Szádalmás, Szelőce, Szentpéter, Tajti, Tallós, Újbást, Vágsellye, Vásárút, Zétény stb. *Ennek a megoldásnak az előnyeiről Geri Valéria, kisújfalusi polgármester, a helyi Alapiskola egykori igazgatója, a következőket írja: 2006-tól egy épületben működik az iskola (12 gyerek) és az óvoda (20 gyerek), de külön igazgatóság alatt.*

Az összevonás előnyei: csökkent a rezsiköltség, kevesebb technikai személyzet / közös gondnok, takarítónő, szakácsnő/, rugalmas helyettesítési rendszer (pl. betegség esetén).

Szakmai szempontból szorosabbá, élőbbé, mindennaposá vált a két intézmény együttműködése. Rugalmasabb a beiskolázás, megkönnyített óvoda-iskolaátmenet, közös szereplések, fellépések.

„Biztos” létszám tervezés, jövőkép kialakítás. Mindkét intézmény tud építeni a másik erősségeire, pedagógiai programjaira.

Hátrányáról nincs tapasztalatunk, de talán még jobb lehetne, ha közös igazgatóság alá kerülne a két intézmény.

Kicsik vagyunk, nekünk ez az állapot ideálisnak mondható!

Hasonlóképpen vélekedik Agócs Ildikó is, a Gömöralmagy Alapiskola és óvoda igazgatóhelyettese: Az iskola 2002-től egy épületben és közös igazgatás alatt működik az óvodával (az iskolát 234, az óvodát 39 gyerek látogatja). Az együvé tartozás előnye, hogy csökkentek a rezsiköltségek. Közös az iskolakonyha is – nem kell külön

alkalmazottakat fizetni. A két intézménynek sok közös programja van és az óvodások döntő többségét a mi iskolánkba íratjákbe a szülők. A legtöbb iskolai rendezvényen az óvodások is részt vesznek.

Az óvodával együtt működő alsó tagozatnak kizárólag az előnyeit élvezzük –írja Pintér Balogh Stefánia, a karvai Óvoda és alapiskola igazgatója. „Csak áldani tudom ezt az állapotot, mert a gyerekeket, a jövőbeli kisiskolásainkat kicsi koruk óta ismerjük. Együtt szervezzük a programjainkat, együtt játszunk, az ovisokat lehozzuk az iskolába, együtt oldjuk a feladatokat.” (Új Szó, 2020. 01. 03.)

Megjegyzés:

A magyar közoktatásról szóló 2010-es Jelenlenség szerint Magyarországon is az alapiskolák és óvodák összevonása a leggyakoribb megoldás.

Összevont alapiskolák és középiskolák :

- Duna utcai Alapiskola és Gimnázium, Pozsony
- Márai Sándor Alapiskola és Gimnázium, Kassa

Morvay Katalin, a pozsonyi Duna utcai Alapiskola és Gimnázium igazgatója, az iskola összevonás tapasztalatait a következő pontokba foglalta össze:

1. Biztonság, fenntarthatóság, finanszírozás
2. Szakképesített tanár minden tantárgyra (34 tanár állandó szerződésre és 8 óraadó)
3. Gyermek-klub működtetése az alapiskola alsó tagozata, ill. a felső tagozatosok (5-7. évf.) részére
4. A pedagógusokat segítő és erősítő szakdolgozókat is tudunk alkalmazni (speciális és fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, ped. asszisztens)
5. Prevenációs koordinátor és pályaválasztási tanácsadói státusz
6. Innovációk, hazai és nemzetközi projektek könnyebb megvalósítása
7. Önkéntességi program - Mentorprogram, DoJE – Edinburgh hercege program)

(Ezen a téren indult el az elmúlt tanévben egy rendhagyó, eredeti kezdeményezés iskolánkban; az alapiskola tanulóinak segítséget nyújtva (a felzárkóztatás és a tehetséggondozás terén) a speciális pedagógus irányítása mellett - munkába álltak önkéntes gimnazista mentoraink, akik szabadidejükben, tanítás előtt és után, az ezzel rájuk háruló felelősséget maximálisan tudatosítva foglalkoznak fiatalabb

diáktársaikkal. Látván a mentorprogramban részt vevő gimnazistáink lelkesedését, fegyelmét, alázatát, kitarását, azokat a tulajdonságokat, amelyeket ma nagyon gyakran hiányolnak a fiatalokból, folytatjuk idén is ezt a programot.

8. A tanulóknak stresszmentes az átmenet az iskola egyes tagozataiba
 9. Gazdagabb szakköri és délutáni tevékenység megvalósítása
 10. Családias légkör biztosítása
 11. Erdei iskolák, sítáborok, úszótanfolyamok egyszerűbb szervezése – gazdaságosabb a finanszírozás a nagyobb létszámok esetén
 12. Minőségi étkeztetési szolgáltatás biztosítása
 13. Egyszerűbb folyamat az iskola tanuló szervezetté való válása
 14. Nem csupán módszertani bizottságok, tantárgybizottságok működtetése, hanem az egy osztályban tanítók együttműködése, ill. az OF TB működése is reálizálható
 15. Közös családi napok, bálók szervezése és a szülők hatékonyabb bevonása az iskola életébe – közösségépítő ereje van
 16. Iskolabusz működtetése a pozsonyi közlekedési vállalattal együttműködve
- Hátrányokat nem is tudnék felsorolni, írja Morvay Katalin.

Különböző típusú összevont középiskolák:

- Szenczi Molnár Albert Gimnázium és Szakközépiskola, Szenc
- Jedlik Ányos Elektrotechnikai Szakközépiskola és Kereskedelmi Akadémia, Érsekújvár
- Szakkay József Szakközépiskola (ipariskola), Kassa – mechatronika, műszaki líceum, kereskedelmi akadémia, elektrotechnika, regionális turizmus menedzsmentje és három éves (érettségi utáni) felsőfokú képzés: számítógépes tervezés, közúti szállítmányozás logisztikája és menedzselése

Az iskola kiválasztásakor a diák több szakma, ill. szakirány között választhat. Előnyt jelent az „átjárhatóság” is. A rossz döntés, a tanulmányi évek folyamán, egyszerű „belső átlépéssel” korrigálható. A Szakkay József Szakközépiskola igazgatója, Matej Éva szerint: több iskolatípus működtetése egy intézményben lehetővé teszi a kínálat bővítését és az átjárhatóságot. Ez nagyon fontos, mert a szűk kínálat esetleg azt eredményezheti, hogy a tanulók a közeli szlovák tanítási

nyelvű iskolát választják. A kereslet függvényében a kínálatot rugalmasan változtatni kell. Megfontolandó a duális képzés bevezetése is. A szakképzés előnyére válik a vállalatokkal való szoros együttműködés.

Iskolaközpontok :

- Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont, Szepsi – óvoda, alapiskola és Gimnázium
- Marianum Egyházi Iskolaközpont, Komárom - óvoda, alapiskola és gimnázium
- Óvoda, Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola, Rozsnyó

Az iskolaközpontok esetében többszintű képzés folyik egy-egy intézményen belül, pl. az óvodától az érettségi bizonyítvány megszerzéséig. A gyerekeknek nem kell folyamatosan új környezetbe alkalmazkodniuk. A felsőbb iskolatípusban biztosított a „helyi” tanulói utánpótlás, és több fajta szakképzés kínálata esetén az átjárhatóság is.

Megjegyzés:

Magyarországon is történt hasonló elmozdulás az új évezred küszöbén. Szolnokon például öt szakközépiskolát vontak össze egy iskolaközpontba, csaknem 3 000 tanulóval.

„...személyes tapasztalatom és meggyőződésem, hogy az ilyen nagy intézmények életképesek, gazdaságosan működtethetők, lehetőséget teremtenek a tantestületek jobb foglalkoztatásához és a diákok tagozatok és szakmák közötti átjárásához. Színvonaluk és hatékonyságuk a kisebb méretű iskolákhoz képest jobb.

Az viszont kétségtelen, hogy más vezetési módszerrel működtethető egy integrált intézmény, mint egy kis létszámú iskola” – írja Gúth Ferenc, a szolnoki intézmény vezetője.

ZÁRSZÓ

A jogfosztottság embert próbáló éveiben a magyar iskolák bezárása, az egyházi iskolák államosítása után volt akarat és erő a magyar oktatás újraindítására. A további években is útját tudtuk állni az állami oktatáspolitikának a kétnyelvű oktatás bevezetésére tett lépéseinek, amelynek napirenden tartása évtizedek leplezetlen célja a nemzetállami elveket valló oktatáspolitikának. Az 1989-es változások után a közösség a magyar iskolák népszerűsítésével tudott diáklétszámot növelni, magániskolákat létrehozni, kisiskolákat újraindítani, egyházi iskolákat nyitni, politikai egyeztetések nyomán önkormányzati fenntartást, fejkvótát, iskolatanácsos-

kat, magyar egyetemet teremteni.

Mind országos szinten, mind a kistérségekben és a helyi közösségekben ma is meg kell találnunk – nagyobb hittel és elszántsággal – a közös akaratot, amely a magyar iskolák megerősödését hozza magával.

A tanulmányban bemutatott megoldási lehetőségek arról tanúskodnak, hogy nem kell iskolákat bezárni!

A jelenleg is működő óvodákból és iskolákból kell olyan intézményeket létrehozni, amelyekben lesz elég gyerek, ezért finanszírozhatóak lesznek és színvonaluk is nőhet.

Az alacsony létszámok miatt kilátástalan helyzetbe került iskoláknak hitet kell adni és segítséget kell nyújtani ahhoz, hogy merjenek másokkal összefogni, win-win helyzetet teremteni.

Albert Sándor

IRODALOMJEGYZÉK

- Albert, S. 2013. Talán még nem késő. Helyzetkép, kihívások, elmozdulási lehetőségek a szlovákiai magyar közoktatásban. Komárom: Felnőttképző Intézet
- Albert, S. 2014. Hogyan tovább a szlovákiai magyar közoktatásban. Komárom : Felnőttképző Intézet
- Albert, S. 2015. Problémák és a megoldást segítő elképzelések a közoktatásban. Komárom: Felnőttképző Intézet
- Albert, S. 2018. Iskola a 21. században. Komárom: Felnőttképző Intézet
- Csath, M. 2004. Stratégiai tervezés és vezetés a 21. században. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó
- Fodor, A. Facebook (2018-2020)
- MAGYAR ISKOLAKÖZPONTOKAT. Az Oktatási Minisztérium kisebbségi oktatási főosztálya által készített felmérés eredményei. Bratislava : 2017.szeptember 19.
- Pék, L. 2015. A szlovákiai magyar iskolahálózat állapota és fejlesztésének lehetőségei. Elemzés

Önkéntesség

A települések életében nagyon fontos szerepe van az önkéntességnek, sokszor észre sem vesszük, mégis önzetlen, önkéntes tevékenységet folytatnak a lakosok. Gondolhatunk itt például a Föld napja alkalmából szervezett település takarításra, vagy a hó eltakarítására, a kulturális rendezvények megszervezésére, a vöröskeresztre, a tűzoltó egyesületek tagjaira, vagy a most aktuális védőmaszk varrásra, biztosításra, az idősekről való gondoskodásra.

Az önkéntességet az országok nagy része támogatja valamilyen formában. Magyarországon például 50 órában kötelező gyakorlatként írják elő minden érettségi előtt álló diáknak. Szlovákiában két százalék helyett három százalékot adományozhat az egyén a személyi jövedelem adójából egy civil szervezetnek, abban az esetben, ha önkéntes munkát is végez.

Mi az önkéntesség?

Egy olyan tevékenység, amit egyénileg vagy csoportosan végez az illető, alkalmanként, vagy rendszeresen a közös jó érdekében, anyagi ellenszolgáltatás nélkül, és nem elsősorban a saját családját segíti ezzel, hanem egy közösséget. Munkája hozzáadott érték egy szervezet vagy egy település életében. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezetben, vagy állami intézményben - pl. önkormányzatnál, szociális intézményben, de néhány esetben vállalkozások keretén belül is. Az önkéntesség segít környezetünk és közösségünk jobbá tételében. Az önkéntes azonban nem helyettesítheti a fizetett munkaerőt.

Az önkéntesség az mellett, hogy jó érzéssel tölthet el, fontos lehet a gyerekek

és fiatalok nevelésében, szocializációjában, abban, hogy a felnövekvő generáció később a közösség aktív tagjává váljon. Felelősségérzetre tanít, nem mellesleg a pályakezdekők munkatapasztalatra tesznek szert. A nyugdíjasok sokszor a magány elkerülése érdekében vállallnak önkéntes tevékenységet.

Szlovákia lakossága szívesen önkénteskedik

A Szubjektív Értékek Alapítvány megbízásából készült „A magyarországi és szlovákiai önkéntesek munkájának és motivációinak vizsgálata” című kutatás szerint, Magyarországon és Szlovákiában „Az önkéntes munkának jelenleg két legfőbb típusát különbözteti meg a szakirodalom. A hagyományosabb, informális, vagy közvetlen önkéntes tevékenység a spontán, szervezeti háttér nélküli tevékenységeket jelöli. Ezzel szemben a formális önkéntesség, szervezett, nyomon követhető önkéntes tevékenységet takar (Brozmanova, Matulayova, Mrackova, Vavrincikova, Vlasicova, 2011).”

Ahogy arra a magyar nyelvű kutatás is többször utal: a két országnak hasonló a múltja, a magyar királyság idején is volt önkéntesség a térségben, már a felvilágosodás idején létrejöttek olyan közösségek, amelyek szociális alapon szerveződtek, illetve támogatták a művelődést, művészeteket. - írja a Dobrovoľníctvo v samospráve -krok k aktivnym komunitám (Önkéntesség az önkormányzatoknál – lépés az aktív közösség felé) című szlovák tanulmány.

A Szubjektív Értékek Alapítvány megbízásából készült kutatás publikációjából kiderül: a két országban az önkéntes aktivitás

túlnyomóan informális jellegének vannak történelmi hagyományai. Magyarországon a felmérések alapján ez a mai napig meghatározó maradt. Fontos tényező, hogy a formális önkéntesség erősen kötődő a civil társadalom kialakulásához, annak hagyományait a posztsovjeter országokban kizárólag az 1989-es politikai rendszerváltást követően tudjuk értelmezni (Silló, 2011) – áll a tanulmányban. Azaz a civil szervezetek kialakulásával vált igazán népszerűvé, hozzá kell tennünk, hogy a szlovákiai magyarok körében a rendszerváltás előtt is népszerű volt az ilyen önkéntes munka, például a Csemadok keretében.

A tanulmány szerint manapság az önkéntesség két részre bontható: az egyik a hagyományos önkéntesség, ami a vallás gyökereihez nyúlik vissza: ez keresztényi alapokra épül „mivel történetileg az önkéntes munka, a rászorulókon való segítség az egyház és a keresztény közösségek feladata volt. Központi elemei a segítségnyújtás, az önzetlenség és a szeretet.”

A másik rész „az ún. új típusú önkéntesség, amely az önkéntes munkát inkább hasznossága, hasznosíthatósága alapján ítéli meg. Nagyobb hangsúlyt kap ebben a szervezett munka, továbbá a munkavégzés sikerességének szempontjai is itt jelennek meg. Általánosságban elmondható (Szlovákia és Csehország kivételével), hogy a régióban még a civil társadalom erősödése után is viszonylag alacsony a szervezett önkéntes tevékenység aránya. Ez egyfelől a történelmi hagyomány hiányának köszönhető, hiszen a szocializmust megelőzően, a még erősen patriarchális társadalmakban, kevés teret kapott a civil részvétel, másfelől pedig megfigyelhető a szervezetek irányába tanúsított erős bizalmatlanság is, amelyet szintén a környék politikai

rendszerei betonoztak be a társadalomba (Voicu, Voicu, 2009).”

A tanulmány készítői kiemelik, hogy Magyarország és Szlovákia önkéntes kultúrája hasonló gyökerekhez nyúlik vissza. Ennek ellenére a szlovák társadalom esetében kiemelkedően meghatározó szerepet tölt be az önkéntes tevékenység.

A 2011. évi (2012) adatok szerint Szlovákia lakosságának 47,1 százaléka végzett informálisan, 27,5 százaléka pedig formálisan önkéntes munkát, a két szám között természetesen vannak átfedések. A tanulmány arra is rámutat, hogy a leggyakrabban végzett önkéntes munkák az események, rendezvények és kampányok szervezésében, lebonyolításában való részvételt jelenti.

Összességében Szlovákia esetében inkább elmondható, a formális önkéntes tevékenység 1989 utáni fellendülése. Felmérések alapján a 90-es évek végére a lakosság 46%-a végzett valamilyen, formális vagy informális önkéntes munkát, ez az arány egy mélyrepülés után a 2000-es évek végére újból stabilizálódott. Továbbá, az ország önkéntes aktivitása kiemelkedő értékeket mutat az európai országok között is – állapítja meg a tanulmány.

Közösségépítés

A társadalom szempontjából van értelme az önkéntességnek, a rendszerváltás előtt kötelező jellege volt, hiszen például több iskola, óvoda, kultúrház építését így valósították meg, ez volt az úgynevezett „Z” akció. A tevékenységek egyébként közösségépítő szerepe is volt. Az egyik ilyen a magyarság szempontjából emlékezetes „akció” a Pozsonyhoz közeli Félben volt. A

második világháború után a faluban csak alsó tagozatos iskola működött. A szülők úgy gondolták, hogy iskolaépítésbe fognak, az engedélyekre több mint egy évtizedig várnuk kellett, majd végre megkezdődött az iskola építése, és azt a lakosok az úgynevezett „Z” akcióban be is fejezték, de nagy megdöbbenésre az épületbe a szlovák iskolát költöztették a hatóságok. Ekkor a magyar szülők ismét kérelmet nyújtottak be és kaptak is engedélyt egy újabb iskola megépítésére. Az is elkészült és 1978-ban át is adták, de ismét a szlovákoknak. A szülők tiltakozásul szeptemberben nem engedték a gyermekeiket iskolába. Majd egy nagypapa csákánnyal indult az iskola épületét megrongálni, mondván, ha az nem lehet a magyaroké, a szlovákoké sem legyen. Végül a tiltakozási akció sikerrel zárult és a magyar gyermekek birtokukba vehették az új iskolát. (<https://felvidek.ma/2016/10/legyunk-buszkek-amultunkra/>)

Vannak tehát jó példák az önkéntességre a rendszerváltás előtti időkből is. 1989. után ezek átalakultak, már nem építkezéseken segítettek kötelezően az emberek, hanem társulásokat, egyesületeket létrehozva dolgoznak a köz javára.

A Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség szerint azért jó önkéntesnek lenni, mert nem valakinek dolgozol, hanem valakiért. Mert önkéntesként mindenki a tőle telhető legjobbra törekszik. Mert új ismereteket szerezhetsz általa, új képességekre és gyakorlatra tehetsz szert. Mert új embereket ismerhetsz meg, és közben a világot is kicsit jobb helyé teheted.

A cserkészszövetség egyesületként működik (társulás – združenie), a legtöbb önkéntes tevékenységet pedig hozzá hasonlóan éppen a civil szervezetekben fejtik ki a lakosok, az önkormányzatok mellett is sokan dolgoznak társadalmi munkában, gyakran előfordul, hogy a képviselői juttatásról lemondva, vagy az önkormányzatok által létrehozott szakmai bizottságokban végzett munka honoráriumáról lemondva tevékenykedik valaki községre, városa javáért.

Az egyén önkéntes munkát végezhet szerződés alapján, vagy szóbeli megegyezés alapján, ez utóbbi sokkal gyakrabban van jelen életünkben. A felvidéki magyarság legnagyobb szervezete a Csemadok hetven éve működik az önkéntes munkának köszönhetően, hiszen szervezik a magyar kulturális életet, sok helyütt az utolsó olyan közösségi teret biztosítják, ahol még megélhetjük magyarságunkat. De állami

feladatokat is átvállal, gondoljunk például a magyar tanítási nyelvű iskolák szavalóversenyére, a Tompa Mihály Országos Versenyre. Az állami feladatok átvállalása egyébként is jellemző, gondolhatunk itt a felvilágosító kampányokra, vagy gyűjtésekre, amiknek köszönhetően súlyos beteg páciensek gyógyulnak meg. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a civil szervezetek nagy része az önkormányzatok támogatását is élvezzi, kérelmek, pályázatok útján, támogatási szerződéseknek köszönhetően tud az önkormányzat segíteni civil szervezeteiknek.

Törvényi háttér

Az önkéntességet több törvény is szabályozza. A 406/2011. számú törvény az önkéntességről és más törvényi változásokról magát az önkéntességet kívánja szabályozni. A jogszabály készítői elsősorban magára az önkéntességre kívánták ráirányítani a figyelmet, ezen belül különösen a szociális és egészségügyi szférára, a betegek és idős emberek segítésére. A cél az önkéntesség lehetőségeinek kiaknázása, ami az anyagi erőforrások hatékonyabb felhasználását is jelenti, hiszen az önkéntesek ingyenesen végeznek el feladatokat, tegyük hozzá: sokszor olyan feladatokat, amiket az államnak kellene biztosítania.

Az önkéntességet a 311/2011-es Munkatörvénykönyv is érinti. Ez szabályozza többek között, hogy azt a munkavállalóval, aki önkéntes honvédelmi felkészítésen van, nem bontható fel a munkáltatói jogviszony.

A Munkatörvénykönyv az önkéntes honvédelmi felkészítésből adódó akadályoztatást is szabályozza. Ez szerint: a munkáltató a munkavállaló kérelme alapján szabadnapot adhat a külön szabályozás alá eső önkéntes honvédelmi felkészítésre; a munkáltató és a munkavállaló közötti eltérő megállapodás hiányában ezen szabadnap alapján a munkavállaló bérre vagy bérpótlékra nem jogosult.

A 138.a § értelmében (1) A munkáltató a munkavállaló kérelme alapján szabadnapot adhat a külön szabályozás alá eső, önkéntes tevékenység kifejtéséről szóló szerződés alapján munkaidőben történő tevékenység folytatására; ezen szabadnap alapján a munkavállaló bérre vagy bérpótlékra nem jogosult. Az első mondat alapján kiadott szabadnap nem számít munkavégzésnek.

(2) A szabadnap külön szabályozás alá eső, önkéntes tevékenység kifejtésére történő

kiadásának feltételei a munkavállalói képviseléssel is egyeztethetők; a szabadnapra bérre vagy bérpótlékra való jogosultságban nem lehet megállapodni - írja a törvény. Az ifjúsággal való munkát szabályozó 282/2008-as törvény és a főiskolákat szabályozó 131/2002-es törvény az ifjúsági önkéntességet szabályozza. Meghatározza, kik lehetnek ifjúsági önkéntesek: egyrészt állampolgárok, az EU állampolgárai, valamint ún. harmadik országból származó polgárok, akik betöltötték a 15-ik életévüket, de nem múltak el 30 évesek. A kiskorú önkéntesektől szülői beleegyezés is szükséges a jogszabály szerint.

A 440/2015-ös sportot szabályozó jogszabály is foglalkozik az önkéntességgel, ez vonatkozik a sportesemények szervezésére és a sportklubok működtetésére is.

Az adókat szabályozó 595/2003-as törvény írja elő, hogy a jövedelemadó 2 százalékát a munkavállaló felajánlhatja egy civil szervezetnek, amennyiben az adózó évi 40 óra önkéntes munkát végzett, ez az arány a jövedelemadó 3 százaléka lehet.

Az 582/2004-es a helyi adókról, valamint a háztartási hulladék és az építési törmelék helyi illetékéről szóló törvény 103. §-nak 5-ik bekezdése értelmében A település általános érvényű rendelettel meghatározhatja, hogy a helyi adó, a háztartási hulladék és az építési törmelék helyi illetéke, adó- illetve illetékmentességének vagy csökkentésének egyik követelménye külön előírás alapján a) a település javára történő, feladatai végrehajtását támogató, önkéntes tevékenység végrehajtása legyen.

A foglalkoztatás elősegítését szabályozó 330/2008-as törvény az önkéntes szolgáltatást aktivizációs tevékenységként határozza meg, amely elősegíti a munkakeresők elhelyezkedését, hiszen gyakorlati tapasztalatot szereznek.

Önkéntes tűzoltók

Speciális önkéntes feladat az önkéntes tűzoltó egyesületi tagság, amit a 37/2014-es törvény szabályoz. A törvény szerint: a Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltósága pozsonyi székhellyel rendelkező, tevékenységét a Szlovák Köztársaság egész területén kifejtő önálló jogi személy, amely feladatokat tölt be a tűzvédelem, a tűz megfékezése és a műszaki mentés terén.

(2) A Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltósága a Szlovák Köztársaság alkotmányával, alkotmányerejű törvényével,

a többi általános érvényű jogszabállyal, valamint a Szlovák Köztársaság számára kötelező érvényű nemzetközi szerződésekkel összhangban fejt ki tevékenységét. Céljait és feladatait a 3. paragrafus szabályozza: (1) A Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltóságának célja a lakosság oktatása és felkészítése tűz és nem kívánt események elleni védelem terén. E cél elérését a Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltósága az alábbi területeken történő feladatteljesítéssel biztosítja

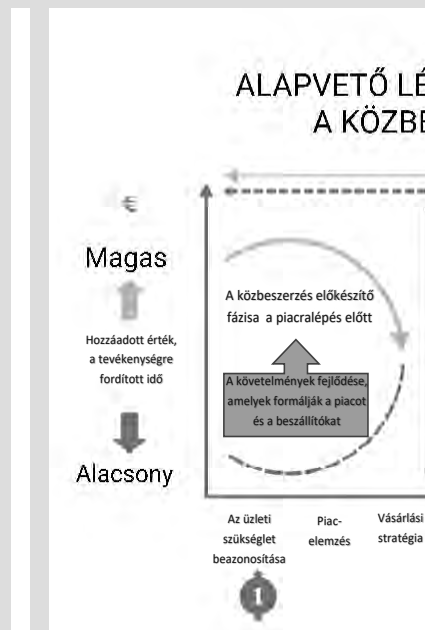
- a) a lakosság tűz megelőzés terén történő oktatása, különösen a gyerekek és fiatalok vonatkozásában,
 - b) a lakosság szakmai oktatása, kiképzése és felkészítése a tűz megelőzés, a tűz megfékezése, és nem kívánt események során végzett műszaki mentési feladatok ellátása terén,
 - c) községi önkéntes tűzoltó testületek és az erők és eszközök országos szintű szét helyezésébe sorolt más polgári társulások pénzügyi támogatása,
 - d) a Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltósága tagjainak bevételi tevékenysége,
 - e) a lakosság polgári védelme,
 - f) tűz és nem kívánt események elleni védelem terén végzett önkéntes tevékenység,
 - g) közhasznú tevékenység, oktatási tevékenység, ismeretterjesztő tevékenység és kulturális tevékenység,
 - h) sporttevékenység és tűzvédelemre irányuló versenyek szervezése,
 - i) a tűzvédelmi tárgyú történelmi és kulturális örökség megőrzése és gyarapítása,
 - j) határokon átnyúló együttműködés,
 - k) a környezet alakítása, védelme, karbantartása vagy javítása.
- (2) A minisztériumok, a többi központi államigazgatási szerv és a községek a külön jogszabály által meghatározott terjedelemben működnek együtt a Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltóságával.

(3) A tűzvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása céljából a Szlovák Köztársaság Önkéntes Tűzoltósága oktatási intézményeket hozhat létre.

Sok esetben fordul elő, hogy önkéntes munkát végzünk, miközben azt nem is tudatosítjuk, hiszen a szomszédnak való segítség, vagy az életkörüzetünk rendbetétele (a házunk előtti terület rendbehozatala, a levelek eltakarítása, a hó eltakarítása) mind olyan feladat, amit önmagunknak határozunk meg. Ezekért a feladatokért pedig sokszor még köszönetet sem kapunk, de olyan természetesnek tűnik, hogy el sem várjuk.

Nt

for: <https://unsplash.com>

szükséglet kialakulása
közbeszerzési terv/útmutató

összeférhetlenség/bevont személy

piackutatás

előkészítő piaci konzultációk
a) teoretikus
b) gyakorlati

a megrendelés feltételezett értéke

közbeszerzési folyamat

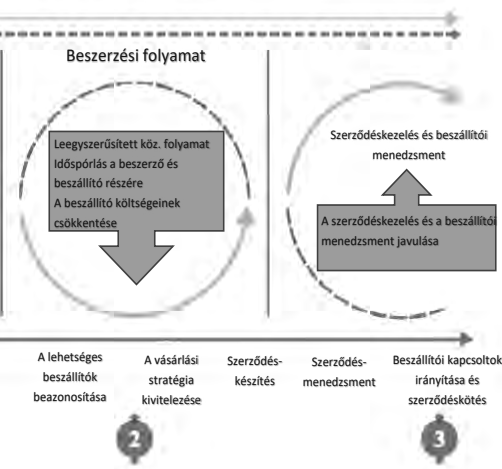
pályázati háttéranyagok
a) ajánlattételi kérvény
b) a közbeszerzés tárgyának leírása
c) az ajánlat kiértékelési kritériumai
d) szerződés
e) egyéb dokumentumok

megfelelő határidők megállapítása

az előkészületek ledokumentálása

a felhívás leellenőrzése közzététel előtt

A 2020 JANUÁR 1-JÉTŐL ÉRVÉNYBE LÉVŐ PÉNZÜ				
1	2	3	4	5
↓	↓	↓	↓	↓
Ki vagyok?	MIT SZERZEK BE?	Mennyi A feltételezett		
	ÁRUK	ZOLGÁLTATÁSOK A KT. 1. SZ. MELLÉKELTE ÉRTELMEBEN	ÉLELMISZEREK	
	4 999,99 euróig			
	5 000 - 69 999,99 € között	5 000 - 69 999,99 € között	5 000 - 259 999,99 € között	5 000 - 213 999,99 € között
Közbeszerző Község - 7b§ Nagyobb területi egység - 7c§ Jogi személy - 7d§ (7§ 2 bk.) Társulás - 7e§	70 000 - 213 999,99 € között	70 000 - 213 999,99 € között	260 000 - 749 999,99 € között	xxx
	214 000 € felett	214 000 € felett	750 000 € felett	214 000 € felett

LÉPÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK
A KÖZBESZERZÉS FÁZISAIBAN

Egy törvény az effektív és átlátható gazdálkodás érdekében

Avagy ördögtől való-e a közbeszerzés?

a közbeszerzés meghirdetése	kötelezettségek teljesítése a szerződésbe foglaltak szerint
pályázati háttéranyagok magyarázata	szerződés és beszállítói menedzsment
pályázati háttéranyagok javítása	a közbeszerzési folyamat ledokumentálása
ajánlatok benyújtása	archiválás
ajánlatok magyarázata	
ajánlatok kiértékelése	kötelező megjelentetés (összesítő beszámoló, megrendelések és számlák közzététele, stb)
eredményhirdetés	
szerződés aláírás a sikeres pályázóval	

A közbeszerzés célja az állami költségvetésből származó pénzeszközök gazdaságos felhasználása, mivel évente jelentős összegek mennek el a költségvetéshez kapcsolódó hivatalok, irodák, szervek és szervezetek működtetésére, így elengedhetetlen a közbeszerzési eljárás gyakorlása a felesleges és túlzott költekezés szabályozása érdekében, vagy az esetleges visszaélések elkerülése végett. A közpénzek felhasználását szabályozó 25/2006-os jogszabályt a 343/2015-ös, a közbeszerzésről szóló törvény (KT) (zákon o verejnom obstarávaní (ZOV)) váltotta fel, amely azóta is számos módosításon esett át eme pár év alatt. Összesen nyolc alkalommal módosították a törvényt, valamint a Közbeszerzési Hivatal / UVO/ hat rendeletet adott ki a törvényhez kapcsolódóan: a 132/2016-os számú rendeletet, amely a tanúsítvánnyal rendelkező, az elektronikus árverések lefolytatására használandó rendszereket részletezi, a 152/2016-os rendeletet a közbeszerzésnél alkalmazott értesítésekről és azok tartalmáról, a 155/2016-os rendeletet az egységes európai dokumentumról és tartalmáról, a 157/2016-os rendeletet, amelyben az építészeti és a területrendezés területén használatos versenyajánlatokat, feltételeket és a bizottság tevékenységét részletezi, a 41/2019-es számú rendeletet, amely a közbeszerzési folyamatban alkalmazott elektronikus kommunikáció technikai és működési feltételeit tárgyalja, valamint legutoljára a pénzügyi értékhatárokat megszabó 428/2019-es számú rendeletet.

A felsorolt törvények a Szlovák Köztársaság szintjén tárgyalják és szabják meg a közbeszerzés feltételeit. Ezek a törvények az Európai Unió szintjén érvényes

irányelvekkel összehangolt szlovák jogszabályok. Azonban az értékhatáron felüli közbeszerzési eljárások összehangolását és feltételeit a következő Európai Uniósi útmutatók határozzák meg: az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről szóló és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve a koncessziós szerződésekről, valamint az Európai Bizottság által meghatározott útmutatók a felsorolt irányelvekhez. A tagállamoknak, így Szlovákiának is a közbeszerzési folyamatok nem mindennapi szempontból lefedő eljárásait át kellett ültetnie saját nemzeti törvényeibe.

Ez az összetett, emberpróbáló jogi szabályozás ad ugyanis keret annak, hogy az állami költségvetésből származó pénzeszközök a leghatékonyabban kerüljenek felhasználásra, aminek érdekében a közbeszerző és beszerző köteles betartani az **átláthatóságot, gazdaságosságot, hatékonyságot, arányosságot és a gazdasági szereplők megkülönböztetésmentes elbírálását és az egyenlő bánásmód alapelvét** (a KT 10-es paragrafus 2. pontja).

Sokan a törvény bonyolult alkalmazásától, az egyes, a törvény által előírt feltételek nem betartásától, a határidőkön való elcsúszástól, ill. a törvény mindennapi alkalmazásától tartanak, pedig az eljárás lefolytatását és paramétereinek betartását a törvény világosan előírja. Ehhez azonban

JOGI HATÁROK ÉS A KÖZBESZERZÉS ALAPVETŐ LOGIKAI LÉPÉSEI			
	4	5	6
	Hogyan tovább?	Kivételek	A KT melyik §-át szerint végzem a konkrét közbeszerzést?
ÉRTÉK érték – 6 §			
ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁLATOK	"Kisértékű megrendelés"		10§ 10 bk. összesítő jelentések
5 000 - 179 999,99 € között	Alacsony összegű megrendelés		109§ - 117§ alacsony összegű beszerzések meghirdetése 111§ elektronikus piactér (szabaddan elérhető áruk és szolgáltatások)
180 000 - 349 999,99 € között	Értékhatár alatti	1§ 2-14 bk.	108§, 109§ - 111§ elektronikus piactér (szabaddan elérhető áruk és szolgáltatások) 112§ - 116§ elektronikus piactér nélkül
5 350 000 € felett	Értékhatáron felüli		66§ nyilvános pályázat 67§ - 69§ meghívásos verseny 70§ - 73§ hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás 74§ - 77§ verseny párbeszéd 78§ - 80§ innovatív partnerség 81§ - 82§ közvetlen tárgyalásos eljárás 58§ - 61§ dinamikus beszerzési rendszerek

szükséges a jogszabályt áttanulmányozni és némely alapfogalmakkal megismerni, amire lássuk be, vajnyi kevés idő jut a község és a hivatal mindennapi működésének bebiztosítása mellett. Ezt tetőzi az is, hogy nem kis büntetésekkel riogat a Közbeszerzési Hivatal. Példának okáért a közbeszerző köteles a közbeszerzési folyamat végrehajtását bizonyító és a feltételezett érték meghatározásához használt dokumentációt tíz évig megőrizni (24§). Eme a közbeszerzési törvény által előírt kötelezettség megszegéséért a közbeszerző 500,- eurótól akár 30 000,- euróig terjedő büntetést is kaphat, mint ahogy az összeférhetlenségi szabály mellőzéséért is (182§).

Valójában pedig nem az a végcél, hogy mindenkit megbüntessenek, aki csak belemer fogni a közbeszerzésbe, ráadásul a községeknek nincs is más választása, mint közbeszerzést lefolytatni, hanem a cikk negyedik bekezdésében említett alapelvek betartatása a célkitűzés, ugyanis vannak, akik iszonyatosan megnehezítik a közbeszerzési információkhoz való hozzáférést: nehezen kezelhető formában, hibásan és inkonzisztensen teszik közre a közbeszerzési felhívás vagy szerződés, módosítások és végleges dokumentumok jelentős részét, és az még a jobbik eset, ha egyáltalán közre adják őket valahogy. Persze nagy botrányokról is hallunk, ráadásul az átláthatóságot és a demokratikus intézmények működését vizsgáló nemzetközi szervezet szlovákiai fiókjá, a Transparency International Slovensko (TIS) által végzett felmérés szerint Szlovákiában a közbeszerzési manipulációk jó része is büntetlen marad. A TIS adatai szerint 2012 – 2016 között még a közbeszerzések tudatos manipulálásáért sem ítélték senkit börtönbüntetésre és pénzbírságra is csak 12 embert.

A Közbeszerzési Hivatalnak valójában nincs kapacitása a legkisebb kategóriájú közbeszerzési folyamatok ellenőrzésére, ami persze nem jelenti azt, hogy nem kerülhet rá sor, hiszen negyedéves összesítő beszámoló kötelezettséget ír elő a törvény, amelyet a közbeszerző köteles leadni a hivatal által működtetett rendszerben, amely elektronikus tárhelyen (uvo.gov.sk) 2014-ben az önkormányzatok is kötelesek voltak kialakítani saját profiljukat, amelyben közzétételre kerülnek azok az információk és dokumentumok, amelyeket a törvény előír.

A Közbeszerzési Hivatal miután 2018 augusztusában bevezette az ellenőrzés

során használt internetes adatgyűjtésről és adatkiértékelésről szóló új szabályozást, mintegy 100 ellenőrzést végzett az év végéig. 2018-ban a hivatal először kezdte el kiértékelni a megrendelések ellenőrzése során összegyűlt adatokat, ami segíthet a problémák azonosításában, valamint a közpénzek hatékonyabb felhasználásában is - írták. A hivatal erről kiadott közleményében kiemeli azt is, hogy szükséges a közbeszerzés professzionalizálása és a közbeszerzési környezet javítása. 2019-ben Szlovákiában összesen 1313 közbeszerzési felhívást tettek közzé építkezési munkákra majd 3 millió euró értékben. Végeredményben pedig a közbeszerzők 1,456 mil. euró értékben 954 építkezési megrendelést valósítottak meg, amely 2018-hoz viszonyítva 10,3%-os csökkenést jelent.

Az ellenőrzések és adatok vizsgálása során az is megállapítást nyert, hogy a közbeszerzési eljárásokban a legtöbb hibát a községek követik el, mégpedig annak okán, hogy a települések esetében gyakori a megrendelés tárgyának diszkriminatív meghatározása, ami nincs összhangban a cikk negyedik bekezdésben emlegetett közbeszerzési törvény 10-es paragrafusának 2-ik pontja kritériumaival.

Az Európai Bizottság 2020. február 26-án tette közzé kiértékelő dokumentumát Szlovákiáról a 2019-es évvel kapcsolatosan, amely éves dokumentum egyéb területek mellett a Szlovákiában lebonyolított közbeszerzési folyamatokat is véleményezi. A bizottság pozitívan értékelt azokat a lépéseket, amelyek változást eredményeztek a folyamatban és a közbeszerzés professzionalizálását segítik elő. A Közbeszerzési Hivatal ugyanakkor folytatni készül az egyes régiókban a közbeszerzéssel foglalkozó iskolázások megvalósítását és a környezeti fenntarthatóság fogalmának (zöld közbeszerzés) gyakorlatba való átültetését. Előreláthatólag folytatják a megkezdett utat, és további öt kihelyezettséget fognak megnyitni, amely a közbeszerzési törvény értelmezésében hivatott segítséget nyújtani a közbeszerzőknek, mint ez történt Eperjesen is. Az eperjesi intézményben február 12-én tartották meg első képzésüket, amelynek témája az alacsony összegű közbeszerzések voltak.

A bizottsági jelentés szerint a hivatal egy másik pozitívan értékelhető lépése volt az elektronikus közbeszerzés új platformjának kialakítása, amelynek köszönhetően a jövőben minden elektronikus közbeszerzés, regisztrált megrendelés és a számlák

elektronikus modulok összekapcsolása valósulhat meg. A közbeszerzés területén előbukkanó hibák kiküszöbölését oldotta volna a következő törvénymódosítás, amelyet azonban nem szavazott meg talya a parlament.

Az ezt megelőző 2019. január 1-től érvényes törvénymódosításokat Miroslav Hlivák, a Közbeszerzési Hivatal igazgatója is pozitívan értékelte: „A hivatal nevében elmondhatom, hogy felügyelni fogjuk az elfogadott változtatások betartását, és folytatjuk a párbeszédet azokkal a felekkel, akikkel ezt a törvénymódosítást megvitattuk, beleértve a szakmai közönséget és a harmadik szektort is” – mondta. Egy évtől tehát olyan változások vannak érvényben, amelyek átláthatóbbá tették a közbeszerzést, és megkönnyítették a közbeszerzési pályázatok beadását.

A Közbeszerzési Hivatal mindemellert, hogy irányít, felügyel, ellenőriz és együttműködik egyéb ellenőrző szervekkel is, mint a Főügyészség, a Monopolelles Hivatal és az Állami Számvevőszék, valamint az Európai Bizottság, a közbeszerzési közlöny kiadását végzi elektronikus formában, a gazdasági szereplők nyilvántartását vezeti, valamint azon gazdasági szereplőket vezeti, amelyek nem vehetnek részt közbeszerzésbe. De vezeti az igazolt elektronikus árverés rendszerét is, valamint az állami közigazgatás és a közbeszerzés feletti ügyeletet biztosítja be. Azzal a céllal, hogy kiszűrésre kerüljenek az ismétlődő hibák, különböző módszertani útmutatókkal és segédokumentumokkal igyekszik megkönnyíteni a közbeszerző feladatát, amelyek az eljárási folyamatokat részletezik, konkrét mintákat, példákat és irányadó gyakorlati megoldást kínálnak, vagy akár a zöld közbeszerzést magyarázzák, azonban így sem kerülhető ki a törvény beható ismerete.

Alapfogalmak

Mi is az a közbeszerzés (verejné obstarávanie – 2§)?

A törvény értelmében közbeszerzés alatt a jogszabályban rögzített szabályok és eljárások értendők, amelyekkel a beszerzéseket, koncessziókat és tervpályázatokat meghirdetik. A közbeszerzés tehát egy szigorúan formalizált eljárás annak érdekében, hogy azt a legmegfelelőbb gazdasági szereplőt válasszuk ki, aki a legjobb ajánlatot nyújtotta be az ajánlatkérő szervhez, amellyel az ajánlatkérő szerv szerződést, koncessziós szerződést vagy keretszerződést köt a feltételek meg-

határozása és teljesítése érdekében. A közbeszerzés lényege, hogy a pénzeszközök hatékony és átlátható kihasználása mellett, lehetővé tegyék a gazdasági szereplők minél szélesebb körének a közbeszerzésben való részvételét, előmozdítva ezzel a piaci versenyt, az árak és szolgáltatások szabad mozgását stb. (A paragrafus egyéb fogalmakat is pontosít, köztük a gazdasági szereplő, érdeklődő és pályázó fogalmakat. Azért is érdemes áttanulmányozni, hogy a későbbiekben megtalálható 1 sz. és 2 sz. összesítő segédokumentumokat probléma nélkül igénybe tudja venni a kedves olvasó.)

Mikor beszélünk megrendelésről (zákazka – 3§)?

A jogszabály értelmében megrendelésről akkor beszélünk, amikor a megrendelés céljaira olyan megkötött visszterhes szerződés - egy vagy több közbeszerző (ajánlatkérő) vagy beszerző által az egyik oldalon, egy vagy több sikeres pályázóval (ajánlattevővel) a másik oldalon - jön létre, amelynek tárgya áruszállítás, építési munkák kivitelezése vagy szolgáltatás nyújtása.

Milyen pénzügyi értékhatárokat különböztet meg a törvény (finančné limity - 5§)?

A 345/2018-as törvényváltoztatást követően a jogszabály ide vonatkozó részének értelmében 2019. január 1-től a polgári beszerzés a feltételezett érték függvényében lehet értékhatáron felüli, értékhatár alatti vagy alacsony összegű. A változást követően a kisértékű megrendeléseket (5 000,- euróig) a törvény egyértelműen nem tárgyalja. (Megjegy.: Az egyes pénzügyi értékhatárokat az 1 sz. összesítő segédokumentumban pontosítjuk.)

Kinek kötelező a közbeszerzés és ki az a közbeszerző, beszerző (verejný obstarávateľ, obstarávateľ - 7 - 9§)?

A közbeszerzésről szóló törvény 7-9. paragrafusaiban foglaltak határozzák meg azokat a személyeket vagy személyek csoportjait, amelyek a szerződés megkötésekor kötelesek közbeszerzési eljárást alkalmazni a közbeszerzési törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően.

Közbeszerző a törvény értelmében:

- a) a hatóságai útján képviselt Szlovák Köztársaság,
- b) a község,
- c) a nagyobb területi egység,
- d) a jogi személy, amely megfelel a 2. bekezdés szerinti követelményeknek,
- e) jogi személyek társulása, amelynek tagjai kizárólag az a)–d) pontokban fel-

tüntetett közbeszerzők.

A törvény 7-es és 8-as paragrafusa értelmében olyan jogi személyek is kötelesek a jogszabály értelmében a közbeszerzési eljárást végrehajtani, amelyeket a felsorolt pontok nem tartalmaznak, de a fent meghatározott szervek meghatározott általános közérdekű szükséglet kielégítése céljából alapítottak vagy hoztak létre, amely jogi személy nem ipari vagy kereskedelmi tevékenység céljából jött létre és a feljebb felsorolt közbeszerzők finanszírozák, ellenőrzik vagy választják meg irányító szerve vagy ellenőrző szerve tagjainak több mint a felét (pl. magánvállalkozások, vállalkozók, polgári társulás és hasonló), vagy pénzügyi támogatásban részesítenek (dotációk, EU-s források, állami vissza nem térítendő támogatások), hogy árut vagy szolgáltatást vásároljanak, illetve építkezési munkákat valósítsanak meg.

A törvény 9-es paragrafusa azon szubjektumokat tárgyalja és nevezi beszerzőknek, amelyek egyes ágazatokban tevékenykednek, mint pl. a villamosenergia-ágazatban, a gáziparban, a hőenergia ágazatban vagy a vízgazdálkodási ágazatban. Ezért az önkormányzat szempontjából vizsgálva a közbeszerzési törvényt a későbbiekben csak a közbeszerzőket tárgyaljuk.

Milyen kötelességei vannak a közbeszerzőknek (Základné povinnosti verejného obstarávateľa a obstarávateľa - 10§)

A törvény legalapvetőbb feltételként a cikk negyedik bekezdésében leírt 10-es paragrafus 2-ik pontja által meghatározott alapelveket nevezi meg.

A közbeszerző egy következő kötelessége 2019. január elsejétől, hogy a folyóévben megvalósuló közbeszerzési eljárásba belefoglalja és a kiértékelés kritériumaként alkalmazza legalább 6 %-ban a szociális szempontokat. Ez a kritérium azokra vonatkozik, akik egy évben legalább 10 közbeszerzési szerződést kezdeményeznek vagy hajtanak végre, kivéve az alacsony összegű eljárások esetében. Ennek a kritériumnak az alkalmazása azon alapul, hogy azok a közbeszerzések, amelyek ezt tartalmazták, valóban megvalósultak.

A törvényváltoztatást követően látott napvilágot az a köteletség is, hogy a közbeszerzőnek profilján negyedéves összesítő jelentést kell közzé tennie. A 10-ik bekezdés szerint a naptári negyedév végétől számítva 30 napon belül azon szerződéseket kell tartalmazni az összefoglaló jelentésnek, amelyek értéke meghaladja az

1 ezer eurót és nem vonatkoznak rá a törvény 1-es paragrafusának 2 – 14 pontjai. A jelentésnek főleg a megrendelés értékét, tárgyát, a szerződő felek azonosító adatait, valamint azt kell tartalmaznia, hogy a szerződés a közbeszerzési törvény 1-es cikkelyének melyik rendelkezése alapján jött létre. Az összefoglaló jelentésnek nem kell tartalmaznia azon szerződéseket, amelyek a Központi szerződési jegyzékben közzé voltak téve.

Mi az az összeférhetetlenség?

(Konflikt záujmov - 23§)

Az összeférhetetlenség elsősorban azt a helyzetet jelenti, amikor az érdekelt személy, aki befolyásolhatja a közbeszerzés eredményét vagy menetét, közvetlenül vagy közvetve pénzügyi, gazdasági vagy más érdekkel bír, amely a közbeszerzéssel szembeni pártatlansága és függetlensége veszélyeztetésének tekinthető. Érdekelt személy elsősorban a közbeszerző alkalmazottja, aki részt vesz a közbeszerzés előkészítésében vagy megvalósításában vagy más személy, aki a közbeszerzőnek a közbeszerzésben támogató tevékenységet nyújt, és aki részt vesz a közbeszerzés előkészítésében vagy megvalósításában vagy a közbeszerző döntési jogkörrel rendelkező személye, aki anélkül befolyásolhatja a közbeszerzés eredményét, hogy elengedhetetlenül részt vegyen annak előkészítésében vagy megvalósításában. Mivel a közbeszerző a törvény értelmében köteles biztosítani, hogy a közbeszerzésben ne kerüljön sor összeférhetetlenségre, amely megzavarhatná vagy korlátozhatná a gazdasági versenyt vagy megsérthetné az átláthatóság és egyenlő bánásmód elvét, ezért az érdekelt személy köteles haladéktalanul jelenteni a közbeszerzőnek bármilyen összeférhetetlenségét az előkészítő piaci konzultációkon résztvevő gazdasági szereplővel, érdeklődővel, pályázóval, résztvevővel vagy beszállítóval kapcsolatban, mihelyest az összeférhetetlenségről tudomást szerez.

A közbeszerzés fázisai

Akár csak a költségvetést, a közbeszerzést is tervezni kell. A községek belső irányelvük (SMERNICA OBCE č./20..... O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ) alapján kötelesek eljárni a közbeszerzést illetően, amelyben meghatározásra kerül, hogy ki felelős a közbeszerzésekért, kik azok, akik az adminisztrációs részét végzik, milyen feltételek mellett végzik, valamint hová mindenhová adnak le jelentést

az elvégzett közbeszerzésekről.

A meghatározottak alapján elkezdődhet a közbeszerzés, amelynek alább 3 fázisát, és a fázisonkénti tevékenységbesorolásokat ismertetjük:

1 – szükséglet beazonosítása, a közbeszerzés előkészítése

Erre a fázisra azért kell nagy hangsúlyt fektetni, mert a beszerzés tárgyaként közölt meghatározás értelmében a közbeszerzés lefolyása után csak azt lehet beszerezni, ami meg lett határozva. Ebben a fázisában a következő kérdésekre válaszolva a törvény idevonatkozó paragrafusai alapján tudja mindenki személyre szabottan a konkrét szükségletére elkészíteni felhívását, ill. a pályázati háttéranyagokat: mit, mennyit (milyen mértékben), mennyiért, kinek, milyen feltételek mellett, mennyi idő alatt, milyen értékben és milyen módon?

MIT? - a beszerzés tárgya (predmet zákazky - 42§ 2. pont)

Az pályázati háttéranyagokat írásos, grafikus vagy más anyagok alkotják, amelyek tartalmazzák a beszerzés tárgyának részletes meghatározását. A pályázati háttéranyagokban a közbeszerző és beszerző feltünteti az összes körülményt, amelyek fontosak lesznek a szerződés teljesítéséhez és az ajánlat kidolgozásához. A beszerzés tárgyát célszerű egyszerűen és érthetően megfogalmazni a technikai paraméterek feltüntetésével. Nem vonatkoztathatunk konkrét márkára, gyártóra, származási helyre vagy szabadalomra, de megfogalmazhatjuk a termékre szabott jellemzést, akár olyan ismérvek feltüntetésével is, mint BIO, EKO, stb.

MENNYIÉRT? - feltételezett érték (predpokladaná hodnota – 6§)

A következő fontos műveletnek a feltételezett érték helyes megállapítása nevezhető. Ennek alapfeltétele, hogy a közbeszerző teljes mértékben tisztába van azzal, hogy mit akar beszerezni. A feltételezett érték az 2019. január 1-jén életbelépett változás értelmében a meghatározott érték az az érték, amelyet a közbeszerző hozzáadott értékadó nélküli árként határoz meg a közbeszerzés pénzügyi értékhatárának megállapítása céljával. A közbeszerző a beszerzés feltételezett értékét, az azonos vagy összehasonlítható tárgyú beszerzésekről rendelkezésre álló adatok és információk alapján határozza meg. Ha a közbeszerző nem rendelkezik a második mondat szerinti adatokkal, a feltételezett

értéket a szükséges teljesítésről végzett piackutatási adatok alapján vagy más megfelelő módon szerzett adatok alapján határozza meg. A beszerzés feltételezett értéke a közbeszerzésről szóló értesítés vagy a pályázati felhívásról szóló hirdetmény megjelentetése idején érvényes; ha az ilyen értesítés közzététele nem megkövetelt, a feltételezett érték a közbeszerzési eljárás megkezdésének idején érvényes. A gyakorlatban olyan helyzet is előállhat, hogy az áruval együtt szükséges annak szállítása és egyéb körülmötte felmerülő szolgáltatások igénybevétele is (pl. beszerelés). Ebben az esetben a feltételezett értéket, a beszerzés tárgya teljes értékékként állapítjuk meg tekintet nélkül arra, hogy milyen arányban oszlik meg a költség a termék és szolgáltatás között.

MILYEN FELTÉTELEK MELLETT? –

A - Az ajánlatok kiértékelésének kritériumai (kritériá na vyhodnotenie ponúk - 44§)

A közbeszerző dönti el, milyen kritériumok alapján fog értékelné. Az általa meghatározott kritériumoknak azonban megkülönböztetés-mentesnek kell lenniük és támogatniuk kell a gazdasági versenyt. A kritériumnak egyértelműnek kell lennie, hogy a leadott ajánlatok ezt tükrözhessek, és ez alapján összehasonlíthatók legyenek. Lényegében a kritériumok megválasztásának végleges célja a leggazdaságosabb ajánlat kiválasztása, így nyertesként az a pályázó kerül majd ki, aki a legalacsonyabb árajánlatot terjeszti elő. Az ajánlatokat a következők kritériumok alapján lehet kiértékelni, amelyeknél célszerű meghatározni, hogy a kiértékelés a hozzáadott értékadó nélküli ár, vagy a hozzáadott értékadó ár alapján történik-e:

- a) a legjobb ár-érték arány,
- b) költségek, költséghatékonysági közelítés alkalmazása, elsősorban az életciklus alatti költségek figyelembevétele vagy
- c) legalacsonyabb ár.

B - Szerződéstípusok

A közbeszerzési eljárásakor közzétett háttéranyagban a szerződés típusát is tartalmaznia kell. A szerződések szempontjából egyszeri vagy ismétlődő teljesítés alapján határozhatjuk meg, hogy melyik a legmegfelelőbb. Az egyszeri teljesítésnél a legelterjedtebb szerződéstípusok áru esetében az adásvételi szerződés, szolgáltatások és építkezési munkálatok esetében pedig az alkotói szerződés, amelynek megkötése és feltételei általában a kereskedelmi törvény alapján, esetleg a szerződés tárgyának függvényében kiegészülve

egyéb törvények (pl. szerzői jogi törvény) szerint zajlanak.

Az ismétlődő teljesítés esetében a 343/2015-ös közbeszerzési törvény 83-as paragrafusában tárgyalja a megköthető keretmegállapodás feltételeit, amely alkalmazható az áru, szolgáltatás vagy az építkezési munkák kivitelezése esetében is.

C – Részvételi feltételek (podmienky účasti - 32 – 36, 38 és 114§)

Ezek a törvényrészek

- a személyi alkalmasságot (pl. jogerős ítélet korruptióért, járuléktartozás, adótarozás, csődeljárás, vállalkozás jogosultsága, közbeszerzési eljárástól való jogerős eltiltás, környezetvédelmi, szociális jogi vagy munkajogi, szakmai kötelezettség megszegése, stb...),

- a pénzügyi és gazdasági alkalmasságot (pénzügyi felelősségvállalás, pénzügyi és gazdasági alkalmasságot igazoló dokumentum felmutatása, stb...),

- műszaki vagy szakmai alkalmasságot (az áruszállítás, építési munkálatok vagy szolgáltatásnyújtás fajtája, mennyisége fontossága vagy felhasználása szerint okmányokkal való igazolása),

- minőségbiztosítási rendszert (szabványok teljesítésének igazolása, minőségbiztosítási tanúsítvány felmutatása...),

- környezetgazdálkodási rendszert (környezetgazdálkodási rendszer normái követelményeinek betartását igazoló tanúsítvány felmutatása) határozzák meg.

Ha nem tudom mit, milyen mértékben, mennyiért, milyen idő alatt és feltételekkel tudok megvalósítani, célszerű az előkészítő piaci konzultáció és az érdeklődő vagy pályázók előzetes bekapcsolása (25§). Ezt a megoldást a felhívás közzététele előtt lehet alkalmazni.

A közbeszerzés eme fázisában a megfelelő módon elkészített pályázati háttéranyagok elengedhetetlenek. Ez a komplex dokumentum tartalmazza mindazon feltételeket, a közbeszerző által meghatározott paramétereket, technikai követelményeket, az ajánlattevés módját, kritériumait és egyéb elvárásokat, amelynek végeredménye lesz a közbeszerzési eljárás. Az előkészítésnél a feltételezett ár meghatározását követően fontos a pénzügyi értékhatárok alapján a megfelelő kategóriába besorol-

ni a közbeszerzést, ugyanis más szabályok vonatkoznak az értékhatáron felüli, értékhatár alatti vagy alacsony összegű közbeszerzésekre. Például az értékhatáron felüli közbeszerzések az EU-s irányelvek alapján valósulnak meg, előzetes értesítést lehet közzétenni a közbeszerző profiljában, amely alapja a kötelező értesítésnek, amelyet az Európai Unió és a szlovák közlönyben is meg kell jelentetni, valamint az elektronikus piactéren zajlik a közbeszerzés, még az értékhatár alatti közbeszerzést lehet, de nem kötelező az elektronikus rendszerben lefolytatni, viszont a Közbeszerzési Hivatal által kiadott közlönybe való közzétételi kötelezettség ebben az esetben is érvényes. Az értékhatár feletti közbeszerzéseket a törvény második és harmadik fejezetében a 65 – 107 paragrafusok tárgyalják, az elektronikus piactér használata nélküli értékhatár alatti és alacsony összegű közbeszerzés feltételeit a törvény harmadik fejezetében a 112 – 116 és 118, valamint a 117-es paragrafusok szabályák meg.

2 – a közbeszerzés meghirdetése

A közbeszerzési eljárások módjai

A törvény által engedélyezett kivételek (1§) leellenőrzése után a pénzügyi értékhatártól, a megrendelés céljától és időtartamától függően válasszuk ki, hogy a törvényben felsorolt 11 fajta eljárás közül melyiket fogjuk használni. (Megjegyzés: A konkrét eljárásokat az 1 sz. összesítő segédokumentumban fogjuk felsorolni.)

A közbeszerzési dokumentumok hozzáférhetősége (Dostupnosť dokumentov k verejnému obstarávaníu - 43§)

A közbeszerzés pénzügyi értékhatárától függően az előző részben említett paragrafusok alapján meghirdetett értesítések és felhívások mellett lényeges a dokumentumok hozzáférhetősége, amelyek alapját képezik az ajánlat kidolgozásának az érdeklődők számára, ezért a közbeszerző az ajánlat, javaslat kidolgozásához és a részvételi feltételek teljesítéséhez szükséges dokumentumokat a profiljában teszi közzé, és ezekhez elektronikus eszközökön keresztül térítésmentesen korlátlan, teljes és közvetlen hozzáférést biztosít a közbeszerzési felhívás, pályázati felhívásként használt hirdetés, versenypályázati kiírás vagy koncessziós felhívás, európai közlönyben való közzétételének napjától és feltünteti a honlap címét, amelyen a dokumentumok és információk hozzáférhetők

Az ajánlatok benyújtása (predkladanie

ponúk - 49§)

Az ajánlatokat az ajánlattételi határidőn belül kell benyújtani, amelynek kézbesítőről a közbeszerző igazolást ad az ajánlat átvételének dátumával, idejével és helyével ellátva a benyújtás módja szerint (elektronikus vagy postai).

3 – az ajánlatok kiértékelés (vyhodnotenie ponúk - 53§)

A – Kiértékelő bizottság (komisia na vyhodnotenie - 51§)

A leadott ajánlatok felbontására és kiértékelésre a közbeszerző legkevesebb három tagú bizottságot hoz létre. A bizottság tagjainak szakképesítéssel vagy beszerzés, vagy koncesszió tárgyát érintő szakmai gyakorlattal kell rendelkezniük. Az erről szóló életrajzok a közbeszerzés dokumentációjának részét képezik. A bizottság tagjának feddhetetlennek kell lennie. A bizottság tagja azt követően, hogy megismerte a pályázók jegyzékét, becsületbeli nyilatkozatban igazolja a közbeszerzőnek, hogy nem állt elő olyan, a törvény szerinti állapot, amely miatt nem lehetne a bizottság tagja, vagy bejelenti a közbeszerzőnek, hogy olyan, törvény szerinti állapot állt elő, mely miatt nem lehet tagja a bizottságnak (összeférhetetlenség §23).

B – Ajánlatok felbontása (sprístupnenie a otváranie ponúk - 52§)

Az ajánlatok felbontása lehet nyilvános, amelyen részt vehet a pályázó képviselője, vagy zárt (elektronikus árverés és dinamikus beszerzési rendszer esetében). Az ajánlatok felbontásának az előre megadott helyen és időpontban kell megvalósulnia. A felbontásról jegyzőkönyv készül, valamint közzé tevődik az ajánlattevők névsora (székhellyel), és azon kritériumi adatok, amelyek számmal kifejezhetők. Az ajánlatban szereplő egyéb adatokat nem teszi közzé a bizottság.

C – Ajánlatok kiértékelése (hodnotenie ponúk - 40 és 53§)

Az ajánlatok bizottság általi kiértékelése nem nyilvános. A kiértékelésnek három fázisa van:

1 – a felhívásban való részvétel teljesítése a törvény 40-ik paragrafusában meghatározottak alapján,

2 – a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos követelmények teljesítési szempontjából a törvény 53-ik paragrafusa 1. bekezdése értelmében, kétségek felmerülése esetén a bizottság meggyőződik a pályázók által előterjesztett információk és bizonyítékok

helyességéről, és kizárja azt az ajánlatot, amely nem felel meg a felhívásnak vagy a törvényben előírtaknak (53 § 2 pont). A közbeszerző köteles írásban értesíteni a pályázót a kizárásról.

3 – értékelés és a sorrend megállapítása (53 § 8. bk.)

A bizottság kiértékeli a ki nem zárt ajánlatokat, a közbeszerzési eljárás meghirdetéséről szóló értesítőben, a koncessziós értesítőben, a pályázati felhívásként használt értesítőben vagy a pályázati háttéranyagokban meghatározott kritériumok alapján, amelyek nem diszkriminatívak és a tisztességes gazdasági versenyt szolgálják. A továbbiakban az ajánlatok kiértékeléséről a bizottság jegyzőkönyvet készít, amelyet a jelenlévő tagok aláírnak. A jegyzőkönyv elsősorban az alábbiakat tartalmazza: a bizottság tagjainak jegyzéke, az összes ajánlatot benyújtó pályázó jegyzéke, a kizárt pályázók jegyzéke (a kizárás okának feltüntetésével), a rendkívül alacsony értékű ajánlatok kizárásának okai, a pályázók sorrendje és a sikeres pályázó vagy sikeres pályázók azonosítása, az ajánlat vagy ajánlatok sikerességének indokaival; a beszállítók részaránya, ha van ilyen és ismert, nyilvános versenypályázat esetén, a részvételi feltételek teljesítésének kiértékeléséről szóló információkat, valamint annak indokait, hogy a bizottság valamelyik tagja miért nem írta alá a jegyzőkönyvet, vagy miért csak fenntartásokkal írta alá, amennyiben történt ilyen.

A közbeszerző köteles az ajánlatok kiértékelésének befejezéséről, valamint a pályázó, érdeklődő vagy résztvevő kizárásáról szóló összes értesítés kiküldését követően haladéktalanul és írásban tájékoztatni minden pályázót, akinek ajánlatát kiértékeltek, az ajánlatok értékelésének eredményéről, beleértve a pályázók sorrendjét, egyidejűleg nyilvánosságra is hozni az ajánlatok kiértékeléséről és a pályázók sorrendjéről szóló tájékoztatást a saját profiljában (55§). A kiértékelésre az értékhatáron felüli közbeszerzés esetében 30 napon belül (26§), az értéken aluli közbeszerzés esetében 14 napon belül (116§). A kiértékelést követően kerül sor a szerződés aláírására, amelyet az előkészítési fázisban már tárgyaltunk.

Összesítés a könnyebb eljárás céljával

1 sz. összesítő segédokumentum - alaplépések

2 sz. összesítő segédokumentum - a közbeszerzési folyamat

Beke Beáta

Vajon mikor lesz javulás a hivatali kétnyelvűség terén?

Szlovákiában mintegy 600 olyan település van, amelyekben a hatályos törvények és az ország kormányának vonatkozó rendelete értelmében a lakosok az anyanyelvüket, tehát a magyar nyelvet is használhatják az ügyintézés során.

Az áhított kétnyelvűség azonban sok kívánnivalót hagy maga után, annak ellenére, hogy a közigazgatási szervek törvényből adódó kötelessége tájékoztatni az állampolgárokat nyelvi jogaikról akár az adott település honlapján, akár a községi hivatal előtt vagy a hivatalban felállított hirdetőtáblán.

A Pro Civis polgári társulás már több felmérésben is elemezte azt, mennyire érvényesül az egyes községekben a polgárok anyanyelven történő tájékoztatása, tudnak-e élni a törvény adta lehetőségekkel az egyes önkormányzatok, és hogyan tájékoztatják a lakosságot honlapjaikon keresztül. A szervezet immár lassan egy évtizede rendszeresen felhívja a figyelmet a hiányosságokra, az anyanyelvünkön való jogérvényesítés és a magyar nyelvhasználat elhanyagolására, és mindemellett a törvények magyar nyelvre való fordításával, kétnyelvű

helynévtáblák és a veszélyre figyelmeztető kétnyelvű matricák elkészítésével, ill. különböző magyar nyelvű dokumentumok, űrlapok és rendeletminták létrehozásával, valamint rendszeres találkozókkal segítik azon önkormányzatok tevékenységét, amelyek előrelépést akarnak elérni a kétnyelvű hivatali érintkezésben. A negyedévente megjelenő, az egész Kárpát medencében párhát ritkító szakfolyóirattal - Önkormányzati Szemle - pedig segíti a tájékoztatást, tájékozódást. A társulás úttörő munkájával minden téren igyekszik segíteni az önkormányzatok munkáját.

Kincseskőn, az anyanyelvünkön való tájékoztatás elhanyagolásának okai különbözőek lehetnek. Lustaságból, idő vagy forráshiányból (humán, pénz), de akár sunyi félelemből is lehet, hogy feladjuk önmagunkat, elfogadjuk a csendes, szellemi elnyomást. De ki tudja, lehet trehányág vagy az érdektelenség áll a háttérben...

A törvényben meghatározott dél - szlovákiai falvak és városok vezetői számtalan esetben nem tartják fontosnak lakosaik anyanyelvén történő tájékoztatását. Elhanyagolják ezt olyan típusú tájékoztatás

esetében is, amikor kifejezetten kötelességük, tehát törvényt szegnek!

A valóság...

20 év alatt a „Radičová kormány” rövid időszakától eltekintve soha egy kormányzat sem tett konkrét lépéseket a nyelvtörvény végrehajtásáért. A jogszabálynak csak 2011-ben lett gazdája, aki a kormány alelnöke Rudolf Chmel volt. Addig a törvény végrehajtásáért kormányzati szinten senki sem felelt, sem a módszertan, sem a szakmai támogatás terén. 2016-ig csak látszólagosan foglalkoztak ezzel a törvénnyel Szlovákiában. Ekkor került a hivatal élére Bukovszky László, aki, amikor átvette hivatalát, egyik célkitűzésként határozta meg a szakmaiság figyelembevételével a nyelvi jogainknak érvényesítését a hatályos törvények lehető legnagyobb betartása alapján.

Az elmúlt négy évben a kisebbségpolitika területén sikerült megerősíteni a kisebbségi intézményes jogvédelmet – állítja Bukovszky László, kisebbségügyi kormánybiztos.

Tény, hogy megalakult az oktatási minisztériumban a kisebbségi főosztály, a kulturális minisztériumon belül szintén egy önálló kisebbségi főosztály, megerősödött a kisebbségi kormánybiztos szerepe és hatásköre is, hiszen legislatív jogokat kapott a nyelvhasználat területén. A jogkörök megváltoztatása óta hét törvény és rendelet előkészítésében vett részt, amelyekben biztosítottak a nyelvi jogok megerősítése, mint például a vasutakat érintő törvényt, a közlekedési jelzőtáblákat szabályozó belügyminisztériumi rendelet vagy a játszótérek biztonságáról szóló törvényt. Ugyanakkor létrejött a Kisebbségi Kulturális Alap, amely teljesen új köntösbe állította a magyar kultúra támogatásának rendszerét, anyagi háttérét és autonóm intézményes kereteit. Húsz év után végre elkészült a kisebbségi nyelvhasználati törvény módszertani útmutatója is, amely immár magyar nyelven is elérhető, de egy árva szó nem esett az elmúlt két és fél évben arról, hogy a kétnyelvűség érvényesülésének érdekében az önkormányzatoknak is szükségük lenne anyagi forrásokra, hogy maradéktalanul el tudják látni törvényből eredő feladataikat, s a polgárok anyanyelven történő tájékoztatását meg tudják valósítani.

Sokszor tehát nem is annyira az önkormányzatokat, polgármestereket kellene bírálni, hiszen nem ők tehetnek róla, hogy az állam csak parancsolni és tiltani tud, de a saját törvényei betartatásához szükséges eszközök hozzárendelését nem tartja fontosnak.

A tavalyi évben a Szlovák Kormány kisebbségi kormánybiztosa több járásban munkaértekezlet keretében találkozott az ún. „kisebbségi települések” vezetőivel. Bukovszky László ezt követően év végével úgy nyilatkozott, hogy ami a törvény gyakorlati alkalmazásáról illeti, az eredmények mérsékelten jobbakként a két évvel ezelőttiéknél, de az érintett községek fele továbbra sem érvényesíti a jogszabályt.

Bukovszky szerint sok hivatalból hiányoznak a kétnyelvű hivatalos úrlapok, de egyéb hiányosságokra is rámutatott, mégpedig az életveszélyre, illetve egyéb veszélyekre figyelmeztető feliratok terén. Beszélgetésünk alkalmával a feljebb említett találkozókon szerzett tapasztalatokról, a hiányosságokról és azok megoldásairól kérdeztük Bukovszky Lászlót:

A 20 éves nyelvhasználati törvény alapján 9 kisebbségi nyelv használható Szlovákiában. A törvény által előírtak

mennyire jelennek meg a gyakorlatban, ill. meglátása szerint, hogy állunk a kétnyelvűség terén?

Valahol félúton vagyunk. Véleményem szerint sikerült olyan elemeket belevinni a nyelvhasználat érvényesítésébe, amelyek eddig nem léteztek, ergo nem is működtek. Megtaláltuk azokat a partnereket az államigazgatáson belül, akik társfelelősei a nyelvtörvény végrehajtásának. Először a történelemben tudtuk biz-

tosítani azt, hogy a közhivatalnokok kisebbségi nyelven nyelvi továbbképzésen vegyenek részt. Ez már csak azért is fontos, mert a hivatali nyelvhasználat írásos módja csaknem teljesen kikopott. Tavaly magyar és ruszin nyelven folytak ezek a tréningek, amelyek idén folytatódnak. Ugyanakkor intézményesítettük a kisebbségi nyelvi terminológia képzést is. Külön öröm, hogy a vizuális kétnyelvűség területén csaknem minden téren előrelépés történt, de arra vagyok a legbüszkébb, hogy a nyelvi jogok alkalmazása területén sikerült végre nyilvánvalóvá tenni, hogy az állami és önkormányzati hatáskörök és feladatok miben merülnek ki. Ugyanakkor, ha az önkormányzatokról van szó, kiemelném, hogy a Szlovákiai Városok és Falvak Társulásával sikerült egy viszonylag jól működő kapcsolatot kiépíteni. Ezt csak azért emelném ki, mivel az önkormányzatok a nyelvi jogok

területén a társulaton keresztül a szakmai háttér biztosítása mellett, akár nyomást is gyakorolhatnak a kormányzatra.

Az említett törvény sok jogot, de többletfeladatot is ad az önkormányzatoknak. Ezen a téren milyenek a tapasztalatai?

Bejártam az összes régiót, az önkormányzatok képviselőivel, polgármesterekkel találkoztam a kormány által elfogadott nyelvi jelentés kapcsán, és mindenkinek

elmagyaráztam a kötelességét, a jogköreit és az elérhető megoldásokat. A visszajelzés néha nagyon durva volt, de amikor rámutattam arra, hogy milyen apró lépésekkel, mekkora eredményeket lehet elérni, akkor teljesen megváltozott a hozzáállás. Példának okáért. Településeink 40%-a abszolút, 29%-a pedig csak részben rendelkezik kétnyelvű formanyomtatványokkal. Azonban a felméréseink azt mutatják, hogy nagyobb városaink, mint Komárom, Dunaszerdahely, Somorja honlapjain szabadon elérhetőek ezek a formanyomtatványok. Ezzel a segítségével, vagy akár a Pro Civis polgári társulás által kínált lehetőségekkel teljesen más helyzetet tudunk teremteni. Ugyanakkor a ZMOS által támogatott DEUS D-COM elektronikus ügyviteli rendszeren keresztül csaknem száz, szlovák-magyar kétnyelvű formanyomtatvány is elérhető. Az érem másik oldala, hogy a helyi vezetők

többlet feladatként konstatálják a nyelvi jogok alkalmazását. Nem igaz, hogy az elmúlt évben nem voltak kezdeményezések a hivatali kétnyelvűség kapcsán, elég, ha csak a Csallóközi Városok és Falvak Társulása és a Gramma Nyelvi Iroda közös kezdeményezésére gondolok. Az általuk elkészített és ingyenesen kínált szakmai segítséggel nagyon kevesen éltek. Több helyen most kotorták elő az íróasztal fiókjaiból azokat a segédanyagokat, amelyeket még 2004-ben készítettek Szabó Mihály Gizelláék. A hivatali írásos kétnyelvűség elején járunk, és úgy gondolom szükség van az első fecskére, az első kétnyelvű adóívre, az első kétnyelvű építkezési engedélyre, amelyeken keresztül folyamatosan ki tudjuk majd építeni azokat a mindennapos nyelvhasználati gyakorlatokat, amelyekre a törvényes keret több, mint két évtizede lehetőséget ad, ill. kötelezően írja elő.

Említette a Pro Civis polgári társulást, amelynek a hivatala által is végzett feladatok ellátása, ill. az önkormányzatok esetében felmerülő hiányosságok kiküszöbölése is tevékenysége. Milyen Önök közt az együttműködés?

Hála Istennek, az elmúlt években több civil kezdeményezés nyújtott segítő kezdet önkormányzatainknak, köztük a Pro Civis is. Kapcsolatunk munkajellegű, és többször elismertem a polgári társulás tevékenységét. Annak ellenére, hogy sokan ismerik és tényleg több kézzelfogható kezdeményezése volt a múltban, önkormányzataink kevésbé éltek az általuk felajánlott segítséggel, akár, ha a kétnyelvű formanyomtatványokra, vagy az általuk kínált kétnyelvű biztonsági figyelmeztetéseket tartalmazó matricákra gondolok. Éppen ezért a polgármesterekkel folytatott találkozóim során többek között a Pro Civis által kínált segítségre is felhívtam a figyelmet.

Önök hogyan segítik az önkormányzatok munkáját abban, hogy problémamentesen be tudják tartani a törvényt?

A kisebbségi települések képviselőivel való találkozók célja nem csupán az volt, hogy rámutassunk a nyelvi jogok betartása terén felmerülő hiányosságokra, hanem elsősorban az, hogy módszertani és szakmai jellegű segítséget, tanácsot adjunk. Ugyanakkor felhívtam a figyelmüket azokra a saját hatáskörökre, amelyeken keresztül csakis tőlük függ, hogy milyen mértékben fog megjelenni a magyar nyelv településeinken. Az ehhez szükséges irányelvek, segédanyagok, fordítások mind ott vannak a honlapunkon.

A találkozók után minden települést lefelől értesítettünk az önbevallás alapján meghatározott hiányosságokról, szabálysértésekről. De ehhez egy bő megoldási segédanyag elérhetőségét is csatoltuk. Gyakorlatilag, mindenki a legrövidebb idő alatt kiküszöbölheti a hiányosságait. A törvény egységes alkalmazását elősegítő módszertani útmutatók mellett felhívtuk figyelmüket azokra a terminológiai szótárakra, amelyek hivatalom honlapján szabadon elérhetőek és amelyeket a nyelvi szakbizottságok folyamatosan bővítenek. A kétnyelvű űrlapok hiánya esetén az önkormányzatok segítségére lehetnek a terminológiai szótárak, illetve a kormánybiztos hivatalának keretében működő nyelvi munkacsoportok. A magyar nyelvű törvénytar létrehozásával is több éves lemaradást pótolunk. De még sorolhatnám, mennyi dolog úttörői voltunk. Ezen a téren a hiányosságok kiküszöbölése véleményem szerint további két sikeres választási ciklust is igénybe fog venni.

Hiába megengedő a törvény, ha nem rendel hozzá forrást. Ráadásul nem is olyan rég derült ki a Pro Civis által készített elemzésnél, hogy az adóbevételek elosztása estében a magyarok által is lakott településeket hátrányosan kezelik a visszaosztásuknál. Az önkormányzati rendeleteket, az ülések jegyzőkönyveit, a polgárok által használt űrlapokat, kérvényeket, beadványokat, a község által készült számlákat, szerződéseket és minden egyebet magyarra fordítani anyagi források hiányában szinte lehetetlenség. Mikor lesz erre a feladatra anyagi forrás leosztva? Számolhatnak vele egyáltalán a települések vezetői?

Amiket felsorolt ezek többségét lehetőségként említi meg a törvény. Az én célom – és ezt a találkozókon is kihangsúlyoztam –, hogy a több évtizedes lemaradást nem tudjuk megoldani egyik napról a másikra, éppen ezért az első szakaszban maximális mértékben szeretném érvényesíteni a törvényes köteleességeket, s második lépésként térjünk rá akár a belső ügyvitel kétnyelvűsítésére. Az önkormányzatok sok esetben azzal érvelnek, hogy kevés számukra az elérhető anyagi forrás, mondván a kétnyelvűség megnöveli a hivatali kiadásokat is. Ez az egyik része a problémának. A másik érv részükről viszont az, hogy maguk a hivatalnokok nyelvi kompetenciája nem megfelelő. Az igazság valahol középen keresendő és éppen ezért szeretném, ha stratégiákban gondolkodva terveznénk a jövőt. Starthelyzetünk ugyanis nem olyan

katasztrofális, legalábbis a számok nem ezt mutatják. Hiszen a “magyar” önkormányzataink 69%-a úgy értékeli, hogy a kisebbségi nyelvtörvényben előírt feladatait probléma nélkül el tudja látni, és leegyszerűsítve 31%-a véli a helyzetet problémásnak (5%-nak problémát ill. 26%-nak részben jelent problémát a végrehajtás). Ugyanez a helyzet hivatalnokaink nyelvtudásával is. Önkormányzataink alkalmazottainak 73 %-a bírja szóban és írásban a magyar nyelvet! Ha vitatkozni akarnék, azt kérdezhetném, hol itt a probléma? Probléma viszont van, és az elég összetett. Az elmúlt évtizedek szlovák nemzetállami politikája semmiképpen sem volt ösztönző a magyar nyelv nyilvános használatára. Ez kihatott a hivatalnokokra és az itt élő magyarokra is. De húsz év tértelensége után számon kérni rajtam a pénzügyi keret hiányát nem igazságos, akkor, amikor az önkormányzatok és érdekvédelmi szervezeteik euró milliókat nyertek számos sikeres EU-s pályázaton keresztül. Ugyanakkor optimista vagyok, hiszen első körben megalkottuk a kisebbségi nyelvtörvény végrehajtásának egységes módszertanát és több önkormányzat konkrét, példaértékű lépést tett a hatályos jogi környezet legszélesebb alkalmazására. Tudatosítanunk kell, az, hogy a magyar nyelv milyen formában és mértékben jelenik meg, sok esetben nem pénz kérdése! A jövőben azon leszek, hogy felmérjük az önkormányzatok ezzel járó többletköltségét és hasonlóan, mint akár Csehországban, egy önálló támogatási rendszert hozunk létre a nyelvi jogok érvényesítésére.

A tavalyi munkatalálkozókat követően felszólította az önkormányzatokat a hiányosságok pótlására. Milyenek a visszajelzések?

Minden önkormányzat megkapta a felszólítást, kevés kivétellel azután, hogy megtörténtek a személyes találkozók. A visszajelzések alapján legtöbb önkormányzatunk megértette a lényegét és folyamatosan pótolja a hiányosságokat. Ugyanakkor mindig és mindenhol vannak kivételek, szélsőséges nézeteket valló polgármesterek, akik sokszor nyomdafestéket nem tűrő módon reagálnak. Többször is elmondtam, célunk nem a büntetés, hanem a segítség. Az alkalmat megragadva csak ösztönözni szeretném polgármestereinket, amennyiben segítségre van szükségük, bátran forduljanak hivatalomhoz! Elvégre közös ügyet szolgálunk.

Juhász Péter: tárgyalni kell, s keresni kell az együttműködést

Besztercebánya megyében a Magyar Közösség Pártja színeiben a Rimaszombati járásból Auxt Ferenc, Cziprusz Zoltán, Juhász Péter, Rigó László, a Nagykürtösi járásból Jámbor László jutott be a megyei önkormányzásba 2017 novemberében. 2019 decemberétől a Losonci járásból Csúsz Péter is mandátumhoz jutott, így erős, ütőképes csapata van az MKP frakciójának. Vezetőjünkkel, Juhász Péterrel beszélgettünk.

Marian Kotleba után Ján Lunter

Az MKP csapata már az előző ciklusban is megyei képviselőként tevékenykedett. Van összehasonlítási alapjuk a Marian Kotleba vezette megyei önkormányzat és a jelenlegi között.

„Kotleba politikai fellépése ahhoz vezetett, hogy izolálódott a megye minden tekintetben. A jelenlegi vezetés, Ján Lunterrel az élen próbál innovatív dolgokkal előjönni, számára nyitottak a kapuk. Biztos, hogy vannak melléfogások is, mert azért a tapasztalat ilyen szempontból hiányzik, de nem látom azt, hogy bármit is saját zsebre vagy rosszindulattal tennének” – fejtette ki Juhász Péter.

Ján Lunter megyei elnök az elődjénél nyitottabb kommunikációt ígér, s átláthatóvá szeretné tenni a hivatalát. Már a kampánya idején ígéretet tett arra, hogy gazdasági szempontból talpra állítja a régiót. Programját a „Jó megye” címszó alatt hirdette meg, s ennek érdekében hozták létre a Fejlesztési Ügynökséget.

Fejlesztési Ügynökség kihelyezett irodája Rimaszombatban

A Fejlesztési Ügynökség civil szervezet alapítólevelét és koncepcióját 2018. április 26-án szavazták meg a Besztercebányai Megyei Önkormányzat képviselői. A tervezetet Ondrej Lunter (független), Branislav Hámorník (Smer-SD) és Juhász Péter (MKP) képviselők nyújtották be, a testület pedig megszavazta azt.

Az új szervezetben a Magyar Közösség Pártjának klubja is képviselve van. Bizal-

mat szavaztak két magyar képviselőnek, így Cziprusz Zoltán az igazgatótanácsban, Jámbor László pedig a felügyelőtanácsban kapott helyet. Az ügynökség elnöke Ondrej Lunter lett, aki az iroda megnyitásának alkalmával a megjelent polgármestereknek részletesen ismertette a ügynökség célkitűzéseit.

Rimaszombatban 2018. szeptember 13-án megnyílt Csúsz Péter, Besztercebánya megye legkevésbé fejlett régióiért és a nemzetközi együttműködésért felelős elnöki megbízott irodája, mely a későbbiekben is működni fog. Csúsz Péter ugyanis megyei képviselővé vált.

Az iroda viszont továbbra is kommunikál a polgármesterekkel. „A megye kihelyezett irodájának hatékonysága a polgármestereken és a polgárokon múlik, hogy mennyire tudják ezt kihasználni. A lehetőség a kezükben van. Az ott dolgozó hölgy nagyon szívesen segít mindenkinek, amiben tud” – véli Juhász.

Hatfős lett az MKP frakció

Pavel Greksa megyei képviselő bírósági eljárás következtében 2019 évvégén elvesztette a mandátumát. Helyére a következő legtöbb szavazatot megszerzett jelölt Csúsz Péter került, aki elnöki megbízottként tevékenykedett, így már képviselői mandátummal folytathatja tovább a munkáját.

Juhász Péter szerint a józan közép csapata erősödött. „Mi mindig azt képviseltük, hogy nem kell fejjel nekimenni a falnak, hanem tárgyalni kell, s keresni kell az együttműködést. A pozíciónk azért is erősödik, mert ha valamit megígértünk, azt

betartottuk” – tette hozzá Juhász.

MKP-s megyei alelnök

Csúsz Péter eddig is részt vett a megyei önkormányzat ülésein, s ha minden ígéretet betartanak, akkor megyei alelnöki tisztséget is megkapja.

Útfelújítások a megye területén

A közúti infrastruktúra gyenge állapota Besztercebánya megyében a legszembetűnőbb. Besztercebánya megye közigazgatásában összesen 2 455 kilométernyi út áll, ebből 605 kilométernyi másodrendű főút, 1 849 kilométernyi pedig összekötő út.

A másodrendű főutak közül 223 kilométernyi nem megfelelő állapotú, 11 kilométernyi pedig balesetveszélyes állapotban van. Az összekötő utaknál 747 kilométernyi út nem megfelelő állapotú és 80 kilométernyi van balesetveszélyes állapotban. Összességében tehát Besztercebánya megye útjainak több mint 43 százaléka nem megfelelő és balesetveszélyes állapotban van.

2019. áprilisában a kormány a mezőlaborci kihelyezett ülésén 33 millió euró visszafizetendő pénzügyi támogatást hagyott jóvá a régió másodrendű és összekötő utainak felújítására.

Ondrej Lunter, a Besztercebányai Megyei Önkormányzat alelnöke február derekán találkozott a Rimaszombati járás polgármestereivel és polgáraival, hogy biztosítsa őket, elkezdődhet Gömör-Nógrád megye történetének egyik legnagyobb útfelújítási folyamata.

Legalább harmincéves adósságot kell tör-

leszteniük a jelenlegi képviselőknek, de fő célkitűzésük, hogy járhatóvá tegyék az utakat. Nagyszabású tervet dolgoztak ki, s határoztak a nagy összegű kölcsön felvételéről és a megyei költségvetés ehhez történő igazításáról.

A gömöralmágyi fórumon tájékoztatták az érdeklődőket, hogy az útkarbantartók felmérték, hol vannak a legrosszabb szakaszok. Ezt figyelembe véve kidolgozták a tervet, és hamarosan a közbeszerzés hosszú folyamata is lezárul. Tavasszal megkezdődnek a munkálatokat. Kifejtették, a pénzek és a politikai akarat megszavazása után vannak, s hamarosan a kivitelezés fázisába tudnak lépni, amint minden adminisztratív és közbeszerzési, fellebbezési probléma elhárul.

Állami kölcsönből újulnak az utak

Már megvalósult a két fő útszakasz felújítása, amit majd átvesz az állam: a Nagyrőce felé vezető út, aminek része volt Rimaszombatban a négysávos út.

A II/531-es és II/532-es utak kerültek felújításra a legkevésbé fejlett régiókban, Rimaszombatban és Nagyrőcén. 2016-ban a kormány nagyrőcei kihelyezett ülésén fogadta el azt a határozatot, melyben ezeket az utakat elsőrendű főutakká minősítik az állam közigazgatásába helyezve.

A továbbiakra egy 25 millió eurós kamatmentes visszafizetendő pénzügyi támogatás áll rendelkezésre. A hitel lehívásra évente kétszer kerül sor 2019-től 2021-ig a megye részéről benyújtott kérelem alapján. Egyenlő éves részletekben kerül visszafizetésre tíz éven keresztül, visszafizetési halasztás feltételével 2021 végéig.

Az első körben Ajnácskő–Gömöralmágy–Tajti, Bátka–Meleghegy–Ratkó és

Rimaszecs–Bátka rossz állapotban lévő útszakaszainak a felújítása várható a nyár végére.

A második körben most zajlik a közbeszerzés, és a felújítás Simonyi–Martonfala, Cserencsény bekötőút, Rimaszombat–Pádár–Meleghegy, Zsíp, Dúlháza bekötőutak, Feled–Péterfala nem megfelelő útszakaszait érinti.

A következő évre pedig Potok, Rovné, Krokava, Bakti-Uzapanyit, Meleghegy–Hrussó, Balogfala, Korlát, Lenke, Hubó, Harmac, Naprágy bekötőút szakaszait szavazta meg a megyei önkormányzat. „Jelen pillanatban ott tartunk, hogy több pénz áll rendelkezésre, mint amennyit bírniuk javítani. A tendereztetés és a közbeszerzés lefuttatása lassabban megy, mint ahogy sokan gondolták. Ha valaki megtámadja, s nem ért egyet az eredménnyel, fellebbez, akkor az lassítja a folyamatot. Legutóbb is ez a helyzet állt elő, ezért nem kezdődhetek meg a munkák ősszel, átcsúsztak tavaszra. A közbeszerzés mértékének megfelelően fel van állítva egy sorrend. Ebben kétharmad magyar érintettségű útszakasz van” – nyilatkozta Juhász Péter.

Mint kifejtette, a prioritást úgy állították fel, hogy igazságos legyen, tehát nem mindent északra, ahogy az eddig volt, hanem igyekezzenek délen is helyrehozni, azt amit eddig elhanyagoltak. „Természetesen északra is vannak rossz utak. Jutott oda is, mert ugye ne csináld azt másokkal, amit nem akarsz, hogy veled tegyenek” – tette hozzá.

Autóbusz-közlekedés

Az elmúlt hetekben gondot okozott a Zólyomi Szlovák Autóbusz-közlekedési Vállalat (SAD Zvolen) bejelentése, mi-

szint beszünteti a járatainak üzemeltetését, amennyiben nem tud megegyezni a megyével. A Zólyomi Autóbusz-közlekedési Vállalat többek között a Nagykürtösi, Korponai, Zólyomi, Selmecebányai, Breznóbányai és a Besztercebányai járásban biztosítja a városközi járatok üzemeltetését. A vállalat monopolhelyzetben van, s egy korábbi Marian Kotleba elnök idejéből származó szerződésnek köszönhetően, úgy gondolták, hogy többet meg lehet engedni.

A megye bírósághoz fordult, amely jóváhagyta, hogy jogában áll visszatartani a dotáció kifizetését. A vállalat a Kotleba-féle szerződés kiegészítése értelmében további mintegy másfél milliárd eurós támogatást követelt a megyétől a veszteségeik kompenzálására.

„Érdekes tárgyalássorozat lesz, hogy ebből milyen elfogadható szállítási rendszer alakul majd ki” – véli Juhász Péter.

Kórházfelújítások

Állandó problémát jelent Rimaszombatban a kórház B pavilonjának az újjaépítése. A Penta már elállt az előző ciklusban megszavazott határozattól, mert azt már nem tartotta megfelelőnek. Újabb tárgyalások kezdődnek. „A társaság java része a mellett van, hogy le kell rombolni a B pavilont, s újjá kell építeni, mert ebben a formában már nem működtethető. Többféle variáció van, hogy a Penta milyen módon csinálja ezt a megyével együttműködve. Kérdések, hogy ki legyen a tulajdonos, ki lesz a működtető, milyen feltételrendszer mellett valósuljon meg a fejlesztés. Nagyon bízom benne, hogy ebben a ciklusban ezt sikerül már megoldani, még akkor is, ha ez már csak részben múlik rajtunk, mert ugye csak azzal lehet tárgyalni, aki akar” –

mondta Juhász Péter.

Duális képzések és szociális üzemek

A középiskolákban igyekeznek kétnyelvű osztályokat nyitni. A duális képzés által inas képzést vezetnek be, ahol részben magyarul is tanulhatnak, így sok nyelvi nehézségekkel küzdő diákot is be lehet kapcsolni a középiskolai képzésbe.

„Ezzel összefüggnek a szociális vállalatok is. Most Brezóbányán indult egy építészeti szociális üzem, de tervbe van véve Losoncon és Rimaszombat környékén is. Ez összekapcsolja a képzést és a munkahelyteremtést. Vagy említhetném Poltáron a gyümölcsstermesztést revitalizáló kezdeményezést. Ott is egy pilótaprojekt valósul meg, kipróbálják, s reméljük nálunk is bevezetik” – fejtette ki Juhász Péter.

Múzeum- és könyvtár igazgatói posztja

Van egy olyan elképzelés, hogy minden megyei intézménybe új vezetés kerüljön. „A magyar érintettségű helyeken szeretnénk, ha olyan ember kerülne az intézmények élére, aki a magyar dolgokra pozitív ráhatással lesz. Annyit már sikerült elémünk, hogy ezen intézményekben kétnyelvű legyen a felirat. A rimaszombati könyvtárra már úgy tudom, hogy ki is került, s remélem, hogy ez a megye egész területén így lesz, ahol meg van a 20%-os magyar lakossági arány” – mondta Juhász.

A megyei főellenőr választás

Rossz időszakban jött a főellenőr választás. A parlamenti választás előtt mindenki próbálta a saját pozícióját erősíteni. A Magyar Közösség Pártja viszont szakmai síkon gondolkodott, azért, hogy olyan ember kerüljön oda, aki alkalmas. A főellenőrt hat évre választják. Mivel döntés nem született, a jelenlegi pozícióját hosszabbították meg. Így Michal Kňazek további félévig látja el ezt a posztot. S várják, hogy letisztuljanak a politikai turbulenciák.

„Az lenne az ideális és mi ehhez ragaszkodunk, hogy a jelölt a hármaskoalíció támogatását élvezze” – jegyezte meg Juhász Péter.

Pósa Homoly Erzsó

Megnyugtató eredmények Pozsony megyében

Pomichal István, a jobboldali pártok (Magyar Közösség Pártja, SaS, OĽaNO, Nova, KDH, OKS és Zmenazdola) frakciójának vezetője a Pozsony megyei önkormányzatban, Fél község polgármestere. Pozsony megyei képviselőként fontosnak tartja, hogy a két magyar tannyelvű iskolának, amelynek fenntartója a megyei önkormányzat, jó körülményeket biztosítson. Amennyiben a szülők is igénylik, hosszútávon is fenntartható az intézmény.

A megyei önkormányzatok fontos szerepet töltenek be a polgárok életében. Ennek ellenére, sokan a mai napig nem tudják, milyen jogkörökkel rendelkeznek az ún. magasabb szintű területi egységek. Talán éppen ennek következtében olyan alacsony a részvételi arány a választásokon ebbe a területbe. Ezért fontosnak tartom, hogy elmondjuk: mik a legfontosabb kompetenciái a kerületi önkormányzatoknak?

A megyei önkormányzatok jogköreit is

törvény szabályozza. Valóban elmondható, hogy az emberek mindennapjait meghatározó kompetenciái vannak a kerületeknek. A közlekedés, az egészségügy, a szociális ügyek és a kultúra területén vannak nagyon fontos jogai és kötelezettségei az önkormányzatnak.

A kerületekhez tartoznak a II. és III. osztályú utak, ezek karbantartásáról és felújításáról gondoskodnak. A belföldi - az elővárosi és a távolsági - busz közlekedés engedélyeztetése a kerületen belül a megye jogköre, mint ahogy a menetrendek jóváhagyása, valamint a jegyárak meghatározása is.

A középiskolák fenntartói létrehozhatnak szakképző intézeteket és nyelvviskolákat (kivételt képeznek az alapiskolák mellett működő nyelvviskolák), szabadidőközpontokat, iskolai központokat, művészeti iskolákat, kollégiumokat és iskolai étkezdéket, gyakorlati képzést nyújtó intéz-

ményeket és a természeti iskolák mellett működő oktatási szolgáltatói központokat is. A megyei önkormányzat nevezi ki és hívhatja vissza a középiskolák igazgatóit. Jóváhagyja a középiskolákat érintő bérleti szerződéseket, 2014-től pedig a megnyitható osztályok számát is meghatározza.

A kerület területén lévő egészségügyi központok engedélyeztetése is a megyei önkormányzat jogköre: rendelő, rendelőintézet, kórház, nappali központok jóváhagyása a feladata. Meghatározzák a körzeti orvosok, nőgyógyászok és fogorvosok körzetét. Jóváhagyják a rendelési órákat, meghatározzák az elsődleges vizsgálatok árát. Megvizsgálják a panaszokat, amiket a polgároktól kapnak az egészségügyi ellátást illetően. Több kórház fenntartója is a megyei önkormányzat, bár egyre többet bérbe, vagy magánkézbe adtak.

A szociális szolgáltatások biztosítása is a megyei önkormányzat jogköre, szociális otthonokat, nyugdíjas otthonokat, rehabilitációs központokat és menedékházakat hoznak létre, adnak rá engedélyt. Meghatározzák a szolgáltatások díját. Nyilván tartják a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézményeket és intézményeket, támogatják azokat. Felügyelik az intézmények minőségét.

A kultúra területén is fontos szerepe van: könyvtárakat, művelődési intézeteket, múzeumokat és galériákat, színházakat, művészeti együtteseket, obszervatóriumokat és planetáriumokat hozhatnak létre és tarthatnak fenn a megyék. A költségvetésüket is az önkormányzat határozza meg. Véleményt nyilvánítanak a kulturális örökségről is.

Én úgy látom, ami a megyei választásokon való részvételt illeti, ciklusról ciklusra emelkedő tendenciát mutat, azaz egyre többen vesznek részt ezen a választáson. Ami talán éppen annak köszönhető, hogy egyre több szó esik a megyei önkormányzatok feladatairól.

Ön megyei képviselőként és polgármesterként is ismeri az önkormányzatok működését. Miben látja a különbséget, miben befolyásolja az emberek életét a kerületi és miben a helyi önkormányzat?

A lényeges eltérés, abban rejlik, hogy községi szinten a lakossággal és minden más jogi személlyel közvetlen kapcsolatot tartunk fenn. Lényegesen több jogkörrel rendelkezik a község, mint a megye.

Hangsúlyozni szeretném, hogy a megye

és a község nincs egymás viszonyában alul-, illetve felülrendelt szerepben. Mindkét szerv önálló önkormányzat meghatározott jogkörökkel. Tehát a megye és a község csak partneri viszonyban állhat egymással.

Pozsony megyében a lakosok 4 százaléka vallotta magát magyarnak 2011-ben, arányunk a jövő évben esedékes népszámláláskor valószínűleg még ettől is alacsonyabb lesz. Mégis van két magyar középiskola a megyében, amelynek a megyei önkormányzat a fenntartója, a pozsonyi Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium, valamint a szenci közös igazgatású középiskola. Hogy tartható fenn ez a két intézmény. A két iskola fontos bázisa a megyei magyarságnak. Milyen körülmények között tud működni a két iskola? Hogyan tartható fent a két intézmény hosszú távon? Miben segíthet az önkormányzat?

Mindkét iskolának Pozsony megye a fenntartója. Ezeknek az összevont oktatási intézményeknek azon kívül, hogy a megyében biztosítják a magyar nyelven való oktatást, országos jelentőségű küldetésük is van, hiszen mindkét intézmény kollégiumi ellátást is biztosít. A mai „vándorló” életmód mellett befogadja azokat a magyar diákokat is, akiknek szülei, akár csak átmeneti időre is, Pozsony megyében dolgoznak, vagy ide költöztek. Célunk, hogy közös erővel a lehető legjobb körülményeket biztosítsuk iskoláinknak. Szerintem hosszútávon mindkét intézmény működtetése fenntartható, amennyiben a szülők igényelni fogják a magyar nyelvű oktatást. Az iskola tanácsok, a tanári karok és a szülői szövetségek nagyon elhi-

vatottan teszik a dolgukat, és ezért nagy köszönet jár nekik. Mindezeket igazolják a diákok átlagon felüli tanulmányi eredményei a szakköri tevékenység és a sport területén elért eredmények.

Gyakran felmerülő probléma a szociális intézményrendszer fenntartása. Mi a helyzet Pozsony megyében? Milyen a lehetőségek?

A szociális ellátás minden szempontból a legérzékenyebb terület. Rengetek negatív érzélem, felindultság, válságos helyzetek, rendkívüli életkörülmények elbírálási nehézségei övezik ezt a tevékenységet. Gyakorlatilag minden eset egyedi megoldásokat követel. A megye részéről biztosított ehhez a feladathoz a megfelelő szakemberi háttér. Ami gondot okoz, hogy szinte lehetetlen előre látni a szociális feladatok napi, heti, havi szinten, azok éves mennyiségét és ezek pénzügyi vonzatát. A szociális osztály életében minden eset új és azonnali megoldást követel, amelyhez biztosítani kell a feltételeket. Az ügyintézési feladat sajnos sok időt vesz igénybe. A megye csakis törvényes keretek között hozhatja meg döntéseit és ehhez időre van szükség, amit sokszor értetlenséggel fogad a kérvényező, akinek kötelessége bebiztosítani a megfelelő okmányokat. Amennyiben a kérvény nem teljes, az elbírálása nehézségekbe ütközik, ezért a legfontosabb tevékenységünk közé tartozik a kérvényezők folytonos ügyintézési felvilágosítása.

A főváros és a régió úthálózata leterhelt. Állami segítség nélkül nehéz az úthálózat bővítése, milyen lehetőségek vannak az önkormányzatnak?

A közlekedés kérdéskörben nagyon sok szereplő van. A megye vállalta a koordinátor szerepét és az elmúlt két évben elvégzett munka folyamatosan hozza az eredményeket. Jelenleg a nehézségeket az okozza, hogy egy időben kell építeni, fejleszteni, karbantartani és közlekedni is. Ehhez türelem és megértés kell. Bebizonyosodott az elmúlt időszakban, hogy kellő tervezéssel, tájékoztatottsággal ezek a feladatok megoldhatók. Szerintem az elképzelések és a tervek megfelelnek az elvárásoknak, viszont a kivitelezéshez időre, pénzre és türelemre lesz szükség. Az önkormányzatok ehhez partnerek és tevékenyen kiveszik részüket a munkában. Én úgy látom, hogy célirányosan jó úton haladunk lépésről lépésre.

A Pozsony megyei önkormányzat politikai palettája színes, milyen az együttműködés a pártok között? Mint frakcióvezető hogyan értékeli a pártok és függetlenek közötti együttműködést?

Minél színesebb a politikai paletta, minél több a független képviselő, annál több időbe telik a közös nevező megtalálása. Sajnos ezt hozta a jelen politikai helyzet: a pártokba vetett bizalom gyengült és erősödik a választók bizalma a független egyéniségek irányába. Másrészt megfigyelhető, hogy az egyéniségek nem tudnak pártviszonyok között kibontakozni. Ez van, ezzel kell jelen esetben együtt élni. Ami a testületi munkát illeti, előbb, vagy utóbb minden téma a képviselők asztalára kerül és szavazni kell. Így születnek meg a testületi döntések. Ez rengeteg időt és energiát igényel. Érdekesége ennek a folyamatnak, hogy minden nehézség ellenére az esetek túlnyomó többségében egyhangú döntések születnek és a munka halad. Nekem, mint a hét pártot tömörítő frakcióvezetőnek ez megnyugtató eredmény.

Mi mindent sikerült teljesíteni a kitűzött célok közül?

A kitűzött célok teljesítését rendszeresen ellenőrizzük. Minden prioritást nyilván tartunk, és transzparens módon kiértékelünk. Ma már a képviselők tisztában vannak azzal a ténnyel, hogy a dolgok nemcsak úgy „hókuszpókusz és kész” alapon működnek, hanem tervezetten, sok munkával. A teljesített ígéretek pusztá felsorolása meghaladná ennek az írásnak a keretét és dicsekvésként hatna, ezért nem is szeretnék kiemelni bármit is. Tesszük a dolgunkat és az eredményeket folyamatosan a nyilvánosság elé tárjuk. A megye weboldalán minden megtalálható.

Fontos célja volt az éberhardi Apponyi kastély és park felújítása. Ennek ügye hogy áll most?

Ez a kérdés napirenden van az óta, amióta a szakközépiskola kiköltözött a kastélyból. Elkészült az épület régészeti feltárása, bemérése, a kastélypark állapotának felmérésevel együtt. Két síkon folynak a munkálatok: egyrészt a kastélypark revitalizációja, másrészt a kastély épületének felújítása. Ami a parkot illeti: a kivitelezési tervek elkészültek, már csak megvalósításra várnak, a kastély épületének a felújítási tervei még nem készültek el véglegesen, mint ahogy a kihasználási lehetőségeket is keressük még. Alakult egy munkacsoport, - ennek én is tagja vagyok -, aminek köszönhetően, várhatóan, az év végéig testület elé kerül a kastély sorsát illető javaslat.

Az eltervezett célokból mi vár még az önkormányzatra? Mik azok a prioritások, amiket még szeretnének elvégezni a ciklus végéig?

A jelen időben, tekintettel a rendkívüli helyzetre, minden elképzelés, minden terv mögött egy nagy kérdőjel van. Mi megyei és községi szinten is megfogalmaztuk hosszú-, közép-, és rövidtávú céljainkat. Ezek beruházások, fejlesztések, felújítások, kulturális és sport rendezvények. Mivel polgármesterként is dolgozom, fontos számomra Fél jövője is. Községi szinten csaknem húsz élő projektünk van, melyek megvalósítása jelenleg valamilyen fázisban kiértékelhető. Van olyan, amelyik a kivitelezés végső állapotában van, ilyen például két IROP pályázat egyik a szaktantermek felújítása a másik a gyűjtőudvar. Reméljük, sikerül 2020-ban ezeket átadnunk. Határon átnyúló nyertes pályázatunk van az Europa For Citizens projektnek köszönhetően. Halászi testvérközségünkkel is pályáztunk az SK-HU Interregen belül, és még sorolhatnám.

Nem szabad leállni, úgy a megyén, mint a községen belül. Haladni kell a célok felé, miközben a napi rutin feladatokat is megfelelően el kell látni.

Ha Önön múlna, mit változtatna a megyei rendszeren?

Biztosan nem volt jó ötlet összevonni a megyei és a helyhatósági választásokat. Ezt bizonyára újra kell majd gondolni. Az államnak el kell döntenie, hogy a megyék hatáskörét tovább bővíti, mint Ausztriában, vagy leépíti, mint Magyarországon. Jelen esetben az állami közigazgatás fenntartja a megyei és járási hivatalait is, miközben a megalakult megyei önkormányzati rendszer, annak idején azzal a szándékkal jött létre, hogy idővel a járási és a megyei hivatalok megszűnnek. Ez egy befejezetlen történet. Másrészt sokan a megyerendszer átszabását szeretnék, de vannak olyan törekvések is, amelyek a kis falusi önkormányzatok összevonását akarják hollandiai példa szerint mikro régiókká alakítani cca. 40 ezer lakossal, és a megyerendszert felszámolnák. Olyan tervek is vannak, mely szerint a főváros külön megye lenne, vagy legyen magyarok lakta falvaknak saját megyéjük stb. Ez nem rajtam múlik. Az én fantáziám nagyon tud szárnyalni. Sokszor azon veszem észre magam, hogy olyan megoldásokkal jövök elő, ami másoknak eszébe se jutott és a valóságban egyszer csak nagyon jól működik. A világ fejlődik és folyamatosan változik, emberek születnek és meghalnak. Szerintem el kell tudnunk fogadni ezeket az örök igazságokat. A mostani megyerendszer se fog fennállni ebben a formájában örökké. Én azt szeretném, ha ebben a kicsivé vált Világunkban minden ember és élőlény megtalálná a maga helyét úgy, hogy a saját boldogsága mellett az egész társadalom javát keresse.

Neszméri Tünde

„A szlovák kollégák tudatosították, meghatározó erőt képviselünk a megyei önkormányzatban”

Interjú Gyarmati Tihamérral, a Magyar Közösség Pártja Nyitra megyei képviselőjével a parlamenti választásokról, a magyar politika jövőjéről, a megyei politizálás lehetőségeiről, tervekről, eredményekről, Jókai Színházról és Ipoly-hídról.

Néhány hét múlt csak el a parlamenti választások óta, még mindig aktuális tehát a kérdés: mekkora meglepetést okoztak önnek az eredmények? Megyei képviselőként az ön neve is szerepelt az MKÖ listáján.

Az eredmények számomra is tartogattak némi meglepetést: az OĽaNO szereplése mindenképpen ebbe a kategóriába sorolható, nem is azért, mert megnyerték a választásokat, hanem azért, amilyen mértékben. Mintegy húsz százalékot jósoltam nekik, ehhez képest jelentősen jobban szerepeltek. Ha pedig magyar szempontból nézem: abban biztos voltam, hogy a Hídnál jobban fogunk szerepelni, de magunkat közelebb vártam a parlamenti küszöbhez, de inkább azon túl is. Úgy gondolom, mindent megtettünk a bejutás érdekében.

Miért nem sikerült?

Kicsit talán későn jött a három párt összefogása, nem volt meg minden tekintetben az összhang. Ez néha zavart okozott. Másrészt pedig leszögezhető – látva azt, hogy az emberek hogyan szavaztak –, a csak magyar témák már nem bírnak elég mozgósító erővel. Egy következő választásnál sarkalatosabban kellene megfogalmaznunk a véleményünket azokban a témákban is, amelyek az emberek mindennapjait érintik – úgy magyarságunk, mind összetársadalmi szempontból. A kép ugyanakkor letisztult: továbbra is a Magyar Közösség Pártja a legerősebb formáció a magyar térfélen.

Többen azzal magyarázták a magyar pártok kudarcát, hogy az emberek nem hitték el, hogy bejuthatnak, ezért – annak érdekében, hogy ne vesszen el a szavazatuk – inkább olyan pártokat támogattak, amelynek bejutásában bizto-

sak voltak. Egyetért ezzel?

Bizonyára voltak sokan, akik nem bíztak a magyar párt jó eredményében, viszont nem vagyok benne biztos, hogy jó helyre mentek azoknak a magyaroknak a szavazatai, akik szlovák pártra voksoltak. Nem egyértelmű ugyanis, hogy a magyar ügyekben mi várható a most felálló új formációtól. Nagy kérdés, hogy mennyire fogják felvállalni a magyar közösség aktuális gondjait, és mennyire fognak odafigyelni régióinkra.

A következő időszak nagy feladata lesz a magyar politikum újjászervezése. Hogyan látja a magyar politizálás jövőjét a Felvidéken?

Ha csak a magyar ügyeket nézem, a most távozó kormánynak nem igen látom a hozadékát – annak ellenére sem, hogy a Híd tagja volt ennek a koalíciónak. Véleményem szerint nem történtek olyan rendszerszintű változások, amelyek a régióinkat pozitívan érintették volna. Ilyen szempontból nem tartom komolyabb változásnak, hogy a következő évben nem lesz parlamenti képviselete a magyar közösségnek. De talán a hogyan tovább kérdése fontosabb ennél. Ahogyan azt már említettem, továbbra is az MKP jelenti a gerincét a felvidéki magyar törekvéseknek. Ezért azt gondolom, hogy először is az MKP-nak kellene újraszerveződni. Látok lehetőséget

erre az újrakezdésre. Úgy kell megpróbálnunk megszerveznünk a felvidéki magyarság politikai képviseletét, hogy annak irányát az MKP határozza meg.

Bő két évvel ezelőtt, közvetlenül a megyei választások előtt – szintén az Önkormányzati Szemlének adott interjújában – azt nyilatkozta, hogy a következő (vagyis a mostani) ciklusban nem a szlovák-magyar kérdések, hanem a jobboldali-baloldali politizálás mentén fognak húzódní a törésvonalak Nyitra megyében. Mennyire igazolódott be ez a várokozás?

Az első része, tehát hogy nem nemzeti-ségi alapon dőlnek el a dolgok, beigazolódott, mert a korábbi viharos időszakokhoz képest egyértelműen csillapodtak a kedélyek. Ez annak is volt köszönhető, hogy a szlovák kollégák tudatosították, meghatározó erőt képviselünk a megyei önkormányzatban. A jobb-bal szembenállás azonban – el kell ismernem – nem annyira igazolódott be, mivel a választásokon a magukat jobboldalinak nevező pártok nem értek el jó eredményt, a baloldal pedig megőrizte stabil támogatottságát. Éppen ezért elmondható, most egyfajta centrista politizálás jellemzi a Nyitra megyei önkormányzatot. Úgy jellemezném ezt, hogy pragmatikus-rationális politizálás zajlik, amelyben az egyes frakciók hol sakkban tudják tar-

tani egymást, hol együttműködnek, hol pedig engedményeket tudnak kicsikarni egymástól.

Mekkora ebben a helyzetben az MKP frakciójának a mozgásteret?

Mivel a baloldali Smeré a legerősebb frakció, bizonyos szintű együttműködésre kényszerültünk velük, ugyanakkor mi is megkerülhetetlenek vagyunk, mint a második legerősebb csoport – ez jelentős mozgásteret biztosít számunkra. Lényeges, hogy nem programok mentén működünk együtt a smeresekkel, hanem az általunk képviselt régiók, és az ott élő emberek érdekében.

A parlamenti választásokat követően a Smer búcsúzni kényszerül a hatalamtól, hamarosan Igor Matovič vezetésével egy új kormány állhat fel. Mennyiben bonthatja meg mindez a két év alatt kialakult megyei erőviszonyokat?

Nem tartok attól, hogy jelentősen befolyásolná a kormányváltás a megyei politizálást. Leginkább azért nem, mert a megyei hatáskörök és az ehhez hozzárendelt pénzsomagok az elmúlt években meglehetősen jól kikristályosodtak. Nem az alapján osztogatják a pénzeket, hogy éppen ki a megyefőnök, vagy melyik párt van hatalmon, és hogy kinek milyen kapcsolatai vannak a kormánypárti politikusokkal.

Két évvel ezelőtt arról is beszéltünk, hogy a megyei politizálás leginkább csapatmunka. Hamarosan a ciklusfelezőhöz érkezünk: a csapatmunka tekintetében hogyan vizsgázott az MKP Nyitra megyei frakciója?

Azt gondolom, hogy az eltelt bő két év rendben volt. Megfelelő számú képviselői csoporttal rendelkezünk, vannak külső szakembereink, a szakbizottságokban hangsúlyosan jelen vagyunk. Mindez arra is rámutat, hogy teljesíteni tudtuk azokat az elvárásokat, melyeket a megyei politizálás megkíván.

Tavaly nyáron a legutóbb függetlenként mandátumot szerzett Stubendek László is csatlakozott (tulajdonképpen visszatért) az MKP frakciójához. Orosz Örs, aki MKP-sként jutott be a megyei önkormányzatba, viszont időközben átlépett egy másik pártba, az Összefogásba. Most akkor bővült a frakciójuk, vagy maradtak ugyanannyian, 11-en, mint ahogyan kezdték?

Orosz Örs valóban MKP-s színekben lett megyei képviselő, és továbbra is hasznos tagja a frakciónknak. Az, hogy

átlépett egy formálódó pártba, nem befolyásolja a frakciónk munkáját. Akkor történe változás, ha úgy döntene, hogy kilép a frakcióból, de ennek én semmi jelét nem láttam. Ami pedig Stubendek Lászlót illeti, vélhetően ő is tudatosította, hogy függetlenként nem igazán van lehetősége képviselnie a választóit. Természetesen örülünk az érkezésének, hiszen ezzel mi magunk is erősödünk. Ő egyébként is egy olyan ember, akinek köztünk lett volna a helye. Azzal, hogy újra az MKP frakciójában van, fogalmazhatunk úgy is, hogy helyre állt a világlágy rendje.

Ha erről a ciklusról beszélünk, nem kerülhető meg az a kérdés, hogy az MKP-nak hosszú idő után sikerült újra megyei alelnököt állítania. Milyen pozitívumokat és lehetőségeket hozott ez a konkrét ügyekben?

Ez mindenképpen egy nagy eredmény. Egyrészt azért, mert a megyeelnökkel történő kapcsolattartás kapott egy intézményes keretet. A megyeelnök rendszeresen találkozik az alelnökeivel, vagyis eggyel több fórumunk van, ahol jelezni tudjuk az igényeinket, rá tudunk mutatni a minket érintő fontos ügyekre. Másrészt pedig Csenger Tibor főállásban végzi ezt a tevékenységet, azaz rendszeresen kapcsolatot tud tartani a választókkal is az egész megye területén. Kapocsként tud működni az emberek és a megyei önkormányzat között – ennek fontosságát sem szabad lebecsülnünk.

Milyen a kettejük, vagyis Milan Belica megyeelnök és Csenger Tibor kapcsolata? Korábban a megyefőnökről azt nyilatkozta, hogy nem kedveli a magyarokat.

Igen, de azt is hozzátettem, hogy egy pragmatikus politikus, aki ha ésszerű érvekkel találkozik, kész azokat megfo-

gadni. Így van ez ebben a ciklusban is. A jó kapcsolat eredménye többek között, hogy most már kiegyensúlyozottabban működik az anyagi források elosztása a megye északi és déli régiói között, ami pedig az intézményrendszert és az eddig elért jogokat illeti, sikerült megőrizni a status quót – sőt ennél többet is el tudunk érni. Például jelentős előrelépés történt a helembei Ipoly-híd ügyében, illetve Nyitra megye végre belépett a Rába-Duna-Vág Európai Területi Társulásba.

A már említett interjúban azt is nyilatkozta, hogy az MKP egyik legnagyobb mulasztása Nyitra megyében az volt, hogy nem sikerült a megyei hivatalba magyar hivatalnokokat ültetni. Ez pedig azért jelentett gondot, mert ha kedvező döntések is születtek, az intézkedések megvalósulása sokszor késett, lassabban mozdultak előre a dolgok. Sikerült ezen változtatniuk?

Igen. Most már van a megyei hivatalnak magyar nemzetiségű főosztályvezetője, és – az oktatás-, valamint a pénzügy területén – további két magyar osztályvezetője is. Ez mindenképpen siker, még akkor is, ha továbbra sem fenéig tejfel az élet – ez ugyanis még mindig nem arányos képviselet. Az ugyanakkor biztató, hogy éppen azt a területet, ahol a legtöbb fejlesztés van, egy magyar ember vezeti. Ez a közlekedési főosztály, amely – mindenki jól tudja, milyen állapotban vannak az utaink – egy nagyon fontos terület.

A közelmúlt egyik legnagyobb nyilvánosságot kapott ügye a megyei fenntartású Komáromi Jókai Színház új igazgatójának megválasztásáról szólt. Voltak olyan vélemények, amelyek kifogásolták, hogy az igazgató személyéről döntő héttagú bizottságban mindössze

két magyar nemzetiségű bizottsági tag kapott helyet. Mások pedig azt nehezményezték, hogy a pályázat kiírása és a pályamunkák leadása között mindössze tíz nap állt rendelkezésre. El lehet készíteni egy komoly pályázatot ilyen rövid idő alatt?

Kezdjük sorjában! A legfontosabb momentum ebben az egészben az, hogy – részben az MKP-frakció kezdeményezésére – hosszú idő után egy racionális döntést született: a megyei fenntartású iskolák igazgatóihoz hasonlóan a jövőben a többi megyei fenntartású intézmény vezetőit is ötéves megbízatással nevezhetők ki. Ez első körben a kulturális intézmények esetében lépett érvénybe, de a közeljövőben ugyanez várható a szociális intézményeknél is. A színházaknál és a múzeumoknál éppen most zajlik ez a pályázatás.

Beszéljünk most csak a Jókai Színházról: a szakmai bizottság már döntött az ügyben – ezt az egyik pályázó maga jelentette be közösségi oldalán. A testületnek ugyanakkor március 30-án még szavaznia kell erről. Elképzelhető, hogy másként dönt a testület, mint a bizottság?

Erre a törvény nem ad lehetőséget. Vagy az lesz az új igazgató, akit a bizottság javasolt, vagy nem hirdetnek nyertest, és akkor egy új pályázatot kell kiírni. Egyébként nyugodtan beszélhetünk nyíltan: a szakmai bizottság a két kiváló jelölt közül Gál Tamást javasolta a színház élére.

De térjünk vissza a kritikákra, előbb a tíz napos határidőre! Ez egy bevett szokás Nyitra megyében: ennyi időre szokták kiírni a pályázatokat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak tíz nap állna rendelkezésre a jelöltnak a felkészülésre. A komáromi színház igazgatói posztjáról például viszonylag hosszú ideje ismert volt, hogy meg lesz hirdetve – a jelölteknek tehát volt lehetőségük a felkészülésre. Ha a jövőben ezzel kapcsolatban gond merülne fel, hajlandók leszünk változtatni rajta, eddig azonban ez a tíz napos határidő mindig működött.

A bizottság összetételére vonatkozó kritikákra pedig annyit tudok mondani, hogy a szakmai bizottságnak ugyan fontos szerepe van, de nem az a szerv, amelyik a végső döntést meghozza a kérdésben. Ez a testület hatásköre, s mivel a testületben meghatározó a jelenlétünk, csak az az ember kerülhet a színház élére, akit mi is megfelelőnek tartunk.

A színházhoz hasonlóan nagy visszhangot kapott a Gúta mellett létesítendő dán sertéstelep ügye. A megyei önkormányzat is foglalkozott a kérdéssel. Milyen eszközei vannak ebben a megyei képviselőknek?

Egyértelmű támogatást kaptak a megyei testületben azok, akik ellenzik a sertéstelep megépítését. Fontos ugyanakkor tudni, hogy a megyének az ilyen nagyobb beruházásokról szóló, helyi önkormányzatokat érintő ügyekben csak véleményezési joga van.

Egyre komolyabb gondot jelent országos szinten is az orvosok elvándorlása. Ez a probléma Nyitra megyét is közvetlenül érinti, hiszen tulajdonában van többek között a komáromi kórház is. Hogyan tudják a fiatal orvosokat rávenni, hogy az itthon maradáást válasszák?

Mi azt tudtuk tenni, hogy a megye költségvetésében találtunk pénzforrást arra, hogy motiváljuk a fiatal orvosokat. Ezzel a támogatással elsősorban a fiatal, pályakezdő orvosoknál azt szeretnénk elérni, hogy ne külföldre menjenek, hanem a megyében belül oda, ahol nagy az orvoshiány, vagy átvegyék egy idősebb, nyugdíjba vonuló orvos praxisát. Most van előkészítés alatt az az általános érvényű rendelet, amelynek kezdeményezője az MKP frakciója volt.

Ahogy említettük, hamarosan a ciklus feléhez érkezünk. A hátralevő időszakban mik az MKP frakciójának legfőbb prioritásai?

Az eddigi rendszer működésének már látható eredményei vannak: kiegyensúlyozott és megnövelt kulturális, sport-, régiófejlesztési és infrastrukturális támogatások érkeznek a déli járásokba. Egyrészt ezt szeretnénk a jövőben megőrizni, mert ennek számos pozitív következményét tapasztaltuk az elmúlt két évben. A másik, hogy végig vigyük a kulturális és szociális intézmények vezetőinek ötéves ciklusra történő pályázatát. Meggyőződésünk, hogy ennek köszönhetően megfelelő szakemberek kerülhetnek az intézmények élére – ez természetesen magyar intézményekben magyar szakembereket jelent. Harmadik dolog az útfelújítások, ezzel az elmúlt időszakban is hangsúlyosan foglalkoztunk, ennek ellenére még mindig van néhány szakasz, ami érzékenyen érinti a régiókat. Az egyik célunk a Bajcs-Párkány szakasz teljes felújítása, ami már idén elkezdődik, és bízom benne, hogy a jövő év elejére el is készül. Ha-

sonlóképpen a Komárom-Gúta szakasz felújítása is szerepel az elképzeléseink között. Ezt is szeretnénk megvalósítani még ebben a ciklusban. Hogy a költségeket fedezni tudjuk – a megye forrásai mellett –, igyekszünk uniós pénzeket is lehívni. Előkészület alatt áll a Gúta-Vágsellye szakasz felújítása is.

Mikor kezdődhet meg a helembai Ipolyhíd építése? A tervdokumentáció már elkészült.

Jelenleg a területek felvásárlása, kiszájtítása folyik, valamint a megvalósítás közbeszerzése. Ha ezeken túl leszünk, minden adott lesz ahhoz, hogy még ebben a ciklusban elkészüljön a híd.

A kétnyelvűség terén milyen célokat fogalmaztak meg?

Teljes mértékben megvalósult a kétnyelvű falutáblák kihelyezése a megye útjain, következő célunk pedig az ún. barna, műemlékeket jelző táblák kétnyelvűség.

Legközelebb 2022-ben – a helyhatósági választásokkal együtt – rendezik meg a megyei választásokat. Nem tart attól, hogy ez megnövelheti a részvételt, ami azért nem lenne szerencsés, mert a magyar járásokban mindig sokkal alacsonyabbak a részvételi arányok.

Egyrészt országos politikával összefüggő kérdés ez, hiszen addigra akár megváltozhatnak a megyehatárok, megváltozhat a választási törvény, de az is – ahogyan az korábban felmerült, hogy bizonyos községeket egy vezetés alá vonnák össze. Sok tehát a bizonytalanság, ezért is mondom – visszautalva a beszélgetésünk elejére, hogy vajon jól tették-e azok a magyarok, akik szlovák pártokra szavaztak. Az biztos, hogy kormányváltásra volt szükség, ugyanakkor csak remélni tudom, hogy a magyarság szempontjából is pozitívan valósulnak meg a jelenlegi kormányalakító erőknél az ország érdekében deklarált elképzelései.

A részvételi arány megnövekedésétől azonban nem tartok, Nyitra megye egyes járásaiban ugyanis jelentős magyar tömbök vannak. Ráadásul a helyi jellegű választásoknál nem szoktak a szlovákok és a magyarok között jelentősebb részvételi különbségek lenni, ez csak az országos választásokra jellemző. Sokkal inkább a több párt vetélkedése okozhat gondot, ezért dolgozni kell azon, hogy két év múlva ne legyen magyar-magyar versengés megyei szinten.